

Título: Diari la veu de Catalunya

Autor:

Fecha: 01/01/1993

Número: 0823

El Govern autoritza novament els actes polítics

La llei de Reforma Agrària serà substituïda per una llei nova

La impressió sobre les converses Laval-Eden és d'un fracàs absolut

Editorial

CAL ORGANITZAR EL PAIS

En la sessió celebrada dijous per les Corts de la República, el President del Consell de Ministres llegí un projecte de llei en virtut del qual es prorroga l'actuació, dins el Tribunal de Garanties, dels vocals regionals que havien de cessar en la seva comesa durant el mes d'octubre d'enguany.

Segons la llei orgànica del Tribunal de Garanties, durant el mes d'agost d'enguany calia celebrar eleccions per a elegir un nombre de vocals dels que hi representen les regions. Es a dir, concretament, havien d'ésser renovats la meitat d'aquests vocals. L'altra meitat cal renovar-la dintre de dos anys, és a dir, en 1937. L'elecció d'aquests vocals en les regions no autònomes, que són totes les d'Espanya amb l'excepció, única fins ara, de Catalunya, s'ha de fer a base dels consellers municipals o regidors dels Ajuntaments elegits pel sufragi del poble. El mateix Tribunal de Garanties ha sentat ja jurisprudència abundosa que en aquestes eleccions no poden ésser comptats els vots dels gestors o presidents de comissions gestores municipals com si fossin d'alcaldes o consellers municipals d'elecció popular.

Però avui, a les regions no autònomes de les terres d'Espanya, com sap tothom, gairebé no en queden, d'Ajuntaments elegits pel poble, car han estat suspesos governativament i substituïts per comissions gestores, amb evident infracció dels preceptes constitucionals. A més a més, els poquíssims consellers municipals que hi resten, elegits pel poble, ho foren en les eleccions municipals del 12 d'abril del 1931, la qual cosa vol dir que la seva vida legal, que és, segons la llei municipal vigent, de quatre anys, ha cessat fa ja molts mesos. En aquestes condicions, és evident que no podien celebrar-se legalment al mes d'agost les eleccions per a elegir els vocals regionals del Tribunal de Garanties que havien de substituir als que havien de cessar en el mes d'octubre.

Ha calgut, doncs, suspendre les eleccions i prorrogar el mandat dels vocals regionals que havien d'ésser substituïts.

Aquest episodi, però, ve a revelar tota la gravetat de la situació política que travessa Espanya.

Les recerques biològiques dels darrers llustres demostren que tot ésser viu, encara que sigui rudimentari, té una organització, i que sense organització, doncs, no és possible la vida.

Espanya, però, políticament, és un país sense organitzar. Fa més de quatre anys que no

s'han celebrat altres eleccions municipals a les regions no autònomes, sinó les parcials del 23 d'abril del 1933, anomenades pel senyor Azaña les de los *burgos podridos*. Els Ajuntaments elegits pel poble el 12 d'abril del 1931 han estat substituïts, durant el primer i el segon bienni, per comissions gestores. Els òrgans de l'administració municipal no funcionen, doncs, dintre dels preceptes legals. Les Diputacions, que tenen al seu càrrec, en les regions no autònomes, l'administració provincial, fa onze anys que viuen també en una situació anormal, en mans de comissions gestores. Fa dotze anys que no es celebren eleccions provincials. Ni Ajuntaments ni Diputacions no són, doncs, d'elecció popular. La base de sustentació del règim resta, podríem dir, muntada a l'aire.

El més curiós és que aquesta situació de tan enorme i tan gran anormalitat política persisteix a través de règims tan distints com la Dictadura i la República. En dotze anys no s'han celebrat a les regions no autònomes de les terres d'Espanya ni eleccions provincials ni més eleccions municipals amb caràcter general que les del 12 d'abril del 1931.

Aquesta irregularitat que és a la base de la vida pública espanyola, als seus Ajuntaments i a les seves Diputacions, transcendeix a tota l'organització política.

L'article 93 de la Constitució diu:

(Segueix a la pàgina 11)

Calendari

SANTORAL. — Avui, Sants Pauli i Nicetes. Demà, II Diumenge després de Pentecostès, Santa Ediltrudis i Santa Agripina.

SOL. — Surt a les 4'17 i es pon a les 19'28.

LLUNA. — Surt a les 23'40 i es pon a les 11'20.

EL TEMPS. — Desapareixen per Finlàndia i Rússia les pressions baixes del Bàltic i de la borrasca de l'Atlàntic, que segueix amb el seu centre al sud-oest d'Islàndia; es desprenen cap el sud, per l'Atlàntic, petits núvols secundaris. Hi ha pressions baixes relatives sobre la Mediterrània oriental, Itàlia, mar Adriàtica i també en el golf de Cadix. Hi ha un petit nucli d'altres pressions relatives sobre el Centre de França i Suïssa, i un altre a l'Atlàntic, entre Madeira i les costes portugueses. Plou al nord d'Escòcia, persisteixen les boires al Canal de la Mànega, i plou a Alemanya i a Polònia.

A ESPANYA: domina el cel cobert i s'observen abundants boires a Galícia i Litoral cantàbric. També a les illes, però molt localitzat a les Balears i Lleïda.

En canvi, a Aragó, Castella i Planell Central, nebulositat migrada; a la resta de la Península, el cel es manté serè. Se segueix el règim de vents fluïxos.

A CATALUNYA: el bon temps és general, tret del Gironès i les comarques de la costa, on el cel apareix nebulós; a la resta el cel està serè i els vents són molt fluïxos o encalmats.

A BARCELONA: a les divuit hores: Baròmetre a zero graus i al nivell de la mar, 760'7 mil·límetres; Humiditat relativa, 48 per cent; Temperatura a l'ombra, 26 graus. Vent (direcció i velocitat), oest, 11 quilòmetres per hora; Estat del cel, quasi cobert; classe de núvols, Cist; Temperatura màxima, 28'9 graus, a 130 hora; Hores de sol eficaç, 1 hora 30 minuts. Estat de la mar, Calma.

TEMPS PROBABLE per a avui: Bo.

Comentari

COMPREU I LLEGIU

Presentar el company Jaume Carrera als lectors de LA VEU DE CATALUNYA seria un absurd. Sovint, l'amic Carrera, des de la pàgina central del diari, entreté el lector, generalment sobre temes de caràcter econòmic. Els seus lectors, sobretot els coneixedors de la matèria, saben que En Carrera exposa els temes més complicats amb una gran naturalitat i en un estil claríssim.

En aquest país, on els perleuistes no tenim temps ni possibilitats per a conrear una especialitat, vol tota una vocació el que ha fet En Jaume Carrera d'especialitzar-se en qüestions de política social i econòmica, que és un tema molt poc agrat.

Ara, l'amic Carrera acaba de publicar el seu primer llibre.

Es tracta d'un ordre de coses i de noms. És un llibre de 420 pàgines, precedit i acompanyat amb un pròleg d'una autoritat en la matèria, el senyor Barjamon Amengual, secretari general de la Cambra Oficial de Comerç i Navegació.

Si jo pogués copiar l'index del llibre, estic cert que us decidirieu a llegir-lo. El llibre comença estudiant les idees noves posades en circulació pel Renaixement i la Reforma, el capgirell produït pels invents mecànics del segle XVIII i les conseqüències de la Revolució Francesa. L'autor passa després a examinar la reacció operada a Anglaterra pels adversaris de la Revolució Francesa, el mal-

thusianisme, el lliurecanisme i la posició de Carlyle i Stuart Mill. Torna després a França i estudia el moviment tradiconalista catòlic, el reformisme de Lamennais i les utopies de Saint-Simon, Fourier i Cabet, el positivisme de Comte, les teories de Proudhon i el socialisme anarquista. Passa després a Alemanya i analitza les idees polítiques de Kant, Fichte, Hegel i List. Comenta més enllà el fracàs de la revolució francesa del 1848, l'Exposició de Londres, de 1862, i la fundació de la Internacional Socialista. I entrem en el marxisme i a la fundació de l'Aliança Internacional de la Democràcia Socialista.

En aquest llibre, just sobre les figures de Stirner, Bakunin i Kropotkin, tot un

entre elles Balmes. Un altre apítol és dedicat al socialisme socialista fins a Mac-Donald, al bolxevisme, i a l'agitació revolucionària del sindicalisme marxista i comunista.

Tres capítols estudien els fenòmens de la post-guerra a tot el món i l'aparició dels feixismes.

Crec que aquest resum de l'index pot contribuir a donar una idea del llibre de Jaume Carrera. Tota la història d'aquesta gran copulsió social passa pels ulls del lector com un film, en un estil periodístic que no té res de fatigant.

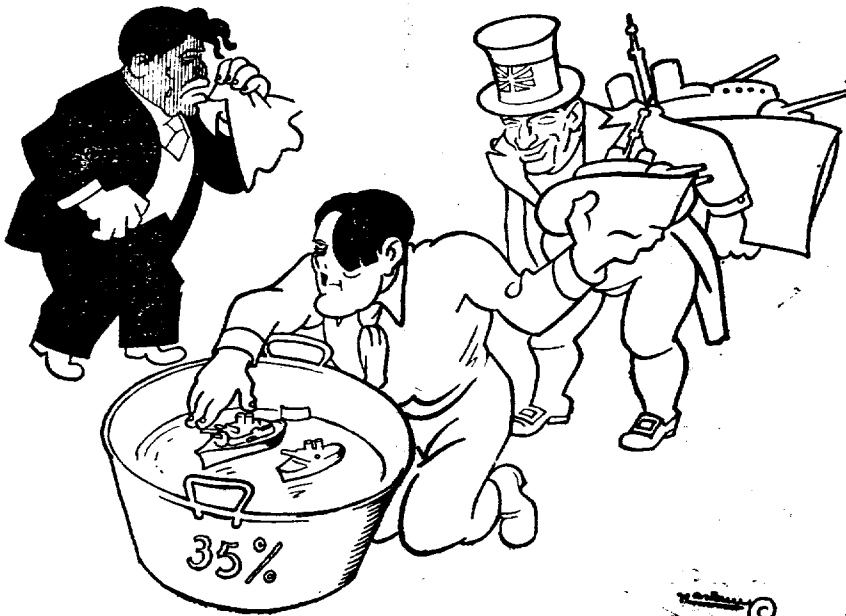
A Barcelona, que malauradament és la Meca dels conflictes socials, del sindicalisme i de l'anarquisme, deu haver-hi molta gent que ignora la història i el contingut d'aquestes teories. I molts feixistes no deuen saber què és l'hegelianisme. Llegint el llibre de Jaume Carrera estareu iniciats en aquestes qüestions. Qui llegeixi una vegada aquest llibre, el consultarà sovint. Els qui dominen la matèria reconixeran que Jaume Carrera ha fet un gran llibre. Els que no estan encara iniciats en aquestes estudis poden aprendre's una assignatura durant l'estiu. Després de llegir aquest llibre estaran preparats per entendre bé els problemes que avui són l'eix de la política mundial.

Avui és quasi inexcusable la ignorància absoluta d'aquestes qüestions. Patrons i obrers haurien de llegir aquest llibre, escrit en l'estil d'un gran reportatge. Els nostres patrons s'haurien de fer l'obligació d'adquirir-lo. No demano caritat en nom de l'amic Carrera. Però cal tenir en compte que a Bar-

(Segueix a la pàgina 11)

PAPERS MULLATS

PER CASTANYS

John Bull: —Qui s'ofega no mira de quina aigua beu.

INFORMACIONS GENERALS

Deu anys de presó a uns atracadors

Altra de les causes que s'ha vist al Tribunal d'Urgència fou contra Eugeni Alonso i Serafi Casado acusats d'haver-se apoderat d'un taxi i el unió d'altres dos anaren a atracar una frega del carrer Pinar del Río d'on s'emportaren 35 pessetes.

La pena que se'ls ha imposat ha estat de set anys pel delicte de robatori a mà armada, i la de tres anys per la de tinença d'arma de foc.

Revetlla de Sant Joan HOTEL FLORIDA

RESTAURANT - Temperatura i vista panoràmica, la millor de Barcelona - Terrasses a la veneciana - Orquestrina Fuster. Nit, a les deu: Gran Sopar a l'Americana. Menú: Crema de Volaille, Tournedos Mascota, Llangostins salsa tàrtara, Pollastre a la Broche, Patates Chips, Block Florida, Tortell, Fruites, Cobert amb 1/4 ampolla Codorniu Extra, ptes. 16. - Parella de ball - Obsequis - Exit del típic ball del fanalet - Reservi la vostra taula - Telèfon 71412. Puntual i atraccions tota la nit

NOTES DIVERSES

Les Junes de Govern de la «Secció Mutua Feminal» i de la «Secció Mútua Infantil», avisen als seus associats que, per no haver pogut celebrar-se el Consell General ordinari de la Secció Permanent de Socors Mutus, queden en suspens fins a nou avís, per causes alienes a la seva voluntat, els Consells Generals convocats per als dies 22 i 28, respectivament.

El millor aliment per a la mare és el **ALIMENT D'AMETILLES** (llet vegetal), preparada amb **ALIMENT D'AMETILLES**, 4 pessetes el pot, a les Farmàcies, Centres d'Especcifics i Drogueries.

Reunits en Assemblea general ordinària els socis de l'Associació de Comerciants Detallistes d'Olis, Vinagres i Sabons de Catalunya, el dia 16 del corrent, al seu local social (Plaça de Macià, 12), per a l'elecció de la Junta Directiva, foren elegits, enmig d'un gran entusiasme, els següents senyors:

President, Joan Ferran; vice-president, Esteve Bertran; secretari, Ramon Comerma; vice-secretari, Ramon Pinyol; tresorer, Adolf Ad-

series; comptador, Francesc Trillo; vocal primer, Pere Morillo; vocal segon, Joan Pujol; vocal tercer, Salvador Sala.

- Ja us purgueu amb SUCRE DE MAQUIXES?

Per a coneixement dels senyors metges als quals interressi, es fa avinent que a l'Institut Mental de la Santa Creu i de Sant Pau (Manicom de Sant Andreu de Palomar) hi ha, per proveir, una plaça de metge de Clínica, per concurs-oposició, i una de metge de guardia, per concurs.

A més, a l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau han de proveir-se per oposició lliure una plaça de llevadora efectiva i dues de llevadora auxiliar. En el tauler d'avisos de l'Administració de l'esmentat hospital han estat fixats els anuncis de les dites convocatòries perquè els senyors facultatius i les senyores llevadores puguin consultar-les.

CAPÇES DE TABACS H VANS Rambla de les Flors, 16 Telèfon 18726

Demà, diumenge, a les sis de la tarda tindrà lloc a l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau la processó del santíssim Corpus Christi, la qual, com sempre, revestirà l'esplendor i solemnitat adients a tan gran festa. El penó està confiat enguany al doctor César Oliver Guzmà, metge numerari de la casa, i en nom seu i en el de l'Administració hom convida els fidels que vulguin honorar Jesús Sagratmentat perquè assisteixin a l'esmentat acte religiós.

-Posto-Glho-Kola-Lecitinat, cura debilitat B Doménech Ronda de Sant Pau, 71

NOU SERVEI DE TRENS

La Companyia dels Ferrocarrils de M. S. A. ens comunica que des del vinent dimarts, dia 25, es modificarà el servei de trens de les línies de Valls, Saragossa i Tarragona, amb motiu d'un reajustament general d'horaris que afecta la major part de la Península.

Conseqüentment, el tren exprés de luxe a Madrid que actualment surt de Barcelona-terme a les 19'58, ho farà a les 20'28; l'exprés que es dirigeix a Sevilla avança la seva sortida que tindrà lloc a les 14'46, en comptes de les 15'28; el tren correu a Madrid, que surt també de Barcelona-terme a les 9, ho farà a les 9'33; el tren lleuger a

Picamoixons, que surt a les 5'48, els diumenges sortirà a les 6'07, i serà directe fins a Sitges; el tren de la mateixa classe que l'anterior que va a Tarragona per Vilafra, ho farà a les 7'03, i els diumenges a les 7'15, i anirà directament fins a Molins de Rei. L'exprés procedent de Madrid, que arriba a Barcelona-terme a les 23'16, ho farà a les 22'43, i el que ve de Sevilla, ho farà a les 16'02, en comptes de les 14'22.

Tant els detalls d'aquestes modificacions, com altres de menor importància que es posaran en vigor des de la data abans esmentada, estan anunciades en els cartells-horaris de les estacions, els

HOTEL PETIT CANIGÓ: BFGUES
Cuina catalana - Telèfon núm. 10

RELIGIOSES

PRIMERA COMUNIO

En el santuari de la Mare de Déu de la Salut de les Planes (Vallvidrera) serà celebrada demà dia 23, la festa de la Primera Comunió de la barriada amb la sant missa que començarà a dos quarts de deu, plàtica preparatòria, renovació de les promeses del Baptisme i cant de motets eucarístics de J. S. Bach, Nicolau, etc. Al final serà cantada la Salve Montserratina «Virgo Inviolata», del mestre Pérez Moia i els Goigs a la Mare de Déu de la Salut de Mn. Lluís Romeu.

JUNTA DE DAMES DE BARCELONA

S'ha celebrat a la Basílica de la Mare de Déu de la Mercè una solemne funció religiosa amb motiu de complir-se el primer centenari de la gloriosa fundació d'aquesta entitat benèfica.

Amb assistència de la Junta, dels col·legis que sosté i de bon nombre de fidels es celebrà un solemne ofici, el qual es cantà la Misa Pontificalis de Perosi, per la capella dirigida pel mestre Millet, predicà el Canonge Vilaseca, que feu ressaltar la labor benefactora de la Junta de Dames en favor dels expositos a la Casa de classe obrera en els seus ben muntats col·legis.

Volgué associar-se el Sr. Bisbe a tan hermosos centenari, hi celebrà, a l'esmentada Basílica, Misa de Comunió General, en la qual compareguren més de 500 persones. La Junta va obsequiar les nenes dels seus col·legis amb un dia de vacances.

LA PEREGRINACIO A LURDES

Ahir varen sortir dos trens organitzats per l'Hospitalitat de Nostre Dona de Lurdes.

En el primer hi anaven 333 peregrins, i en el segon, 380, als quals acompanyaven gran nombre de religiosos.

A l'estació foren acomiadats per llurs familiars.

CARNET DEL RADIOIENT

Estacions locals

RADIO A. DE CATALUNYA
A les 18'30. Transmissió des de la Basílica de la Mare de Déu de la Mercè.

A les 22'10. Les Cançons dels grans Mestres. «Brahms», per Emili Vendrell.

RADIO BARCELONA
A les 21'30. Concert a càrrec dels Cors de Clave.
A les 22'15. Transmissió des del Palau de Belles Arts del concert que donarà la Banda Municipal de Barcelona.

Estacions estrangeres
A les 17'20. Königsberg. Orgue.
A les 17'30. Stockholm. Schubert.

A les 18'50. Budapest. I. Cançons hongareses.

A les 19'00. Brussel·les I. Cosacs del Don.

A les 20'30. Varsòvia: Concert simfònic (Noskowski, i Liszt).

EL DIQUE FLOTANTE

presenta l'exposició

"LA PLATJA EN 1935"

Totes les novetats d'estiu per a home, senyora

i nens, en un ambient originalíssim

Visita lliure de 10 a 1 i de 4 a 7

Avinguda del Portal de l'Angel, 9

ANUNCIS JUDICIALS

EDICTO

En virtud de lo dispuesto por el Sr. Juez de primera Instancia del Juzgado número 14 de esta ciudad, en providencia de fecha tres del actual, dictada en el rollo del juicio verbal sobre reclamación de cantidad, promovidos por «Avingua Casa Jané» contra don José Puigdel·lívols Torrellardona, por el presente se cita al apelante DON JOSE PUIGDELLIVOL TORRELLARDONA, de ignorado domicilio, a fin de que comparezca ante este Juzgado, sito en el Palacio de Justicia, el día veinte de Julio próximo, a las doce horas, al objeto de asistir a la celebración de la vista pública señalada en dicho rollo en virtud del recurso de apelación por el mismo interpuesto contra la sentencia dictada por el Juzgado municipal; con apercibimiento de que si no lo verifica le parará el perjuicio a que hubiere lugar en derecho.

Barcelona, diecisiete de junio de mil novecientos treinta y cinco. — El Secretario, Por D. José Dalmau: J. Pórtulas, of.

El infrascrito Secretario: Certifico: Que el presente edicto se expide de oficio y sin excepción de derechos por ahora.

Barcelona, fecha anterior. — J. Pórtulas, of.

EDICTO

En virtud de lo dispuesto por el Sr. Juez de primera Instancia del Juzgado número 14 de esta ciudad, en providencia de fecha tres del actual, dictada en el rollo del juicio verbal sobre reclamación de cantidad, promovidos por Don Gonzalo Vives Vives contra Don José Puigdel·lívols Torrellardona, por el presente se cita al apelante DON JOSE PUIGDELLIVOL TORRELLARDONA, de ignorado domicilio, a fin de que comparezca ante este Juzgado, sito en el Palacio de Justicia, el día veinte de julio próximo, a las doce horas, al objeto de asistir a la celebración de la vista pública

señalada en dicho rollo en virtud del recurso de apelación por el mismo interpuesto contra la sentencia dictada por el Juzgado municipal; con apercibimiento de que si no lo verifica le parará el perjuicio a que hubiere lugar en derecho.

Barcelona, diecisiete de junio de mil novecientos treinta y cinco. — El Secretario, Por D. José Dalmau: J. Pórtulas, of.

El infrascrito Secretario: Certifico: Que el presente edicto se expide de oficio y sin excepción de derechos por ahora.

Barcelona, fecha anterior. — J. Pórtulas, of.

EDICTO

En virtud de lo dispuesto por el Sr. Juez de primera instancia, titular del Juzgado número doce de esta Capital, en providencia de diez y siete del actual, dictada en la Sección primera del juicio universal de quiebra del comerciante de esta plaza Don Tomás Mallol y Bosch, por el presente se hace público que en Junta general de acreedores celebrada el día seis del actual, fueron nombrados, Síndico primero, Don Ramón Puértolas Bartolí, vecino de esta Capital, habitante en la calle de Otto, número treinta, bajos; Síndico segundo, Don José Mora Guerri, vecino también de esta ciudad y habitante en la calle de Balmes, número ciento once, segundo, segunda; y Síndico tercero, Don Ramón Requies Ilagas, igualmente domiciliado en esta Capital, calle de Salmerón, número setenta y seis, piso tercero, primera puerta, los cuales han aceptado y jurado el cargo, previniéndose también por el presente, se haga entrega a dichos Síndicos de todo cuanto corresponda a la quiebra.

Barcelona, diez y ocho de junio de mil novecientos treinta y cinco.

El Secretario, Arturo CLAVERIA.

Callicida Masó - 1'45 ptes.

Per a aquestes festes
COMPREU ELS CALÇATS D'ULTIMA
NOVETAT A

EL BARATO

OBTINDREU MODELS DE BON GUST
A PREUS ECONOMICS

Sabates senyora	lona color i pell novetat, el parell ...	9'90 ptes.
Sabates senyora	xarolina negra, mig taló, el parell ...	11'50 ptes.
Sabates blanques	lona superior sola goma pura, el parell ...	2'50 ptes.

Senyores, aprofiteu l'ocasió...

MANTELLS MANILA

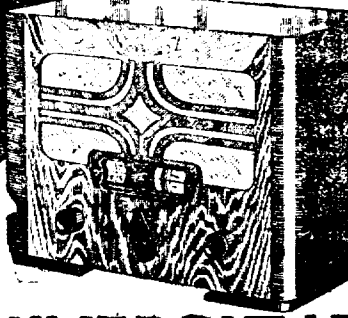
brodats, amb sarrell torçal, esplèndids
a preus rebaixats i, a més

amb un **25 %** descompte

LA MILLOR REVETLLA DE SANT JOAN
PARC DE MONTJUIC
MONUMENTAL FESTA PIROTECNICA

**COMPTAT
i
LLARGS
TERMINIS**

RADIO UNIVERSITAT
Rda. UNIVERSITAT.1

SUCURSAL: PASSEIG DEL TRIOMF, 70 (P. N.)

LA SITUACIÓ ACTUAL DE LA INDÚSTRIA TEXTIL

LA FÀBRICA CREMADA

1835 - 1935

«Dia de Sant Jaume de l'any trenta-cinc varen fer gran festa dintre del torin. Aquell dia els toros varen ser dolents i això fou la causa de cremar els convents.»

Així deia, fa cent anys, una còpia desmanegada del carrer. Com una derivació de les lluites entre realistes i liberals, primer, entre liberals més o menys moderats i carlins, després, va esclatar la guerra civil a Espanya. I, mentre lluitaven en el camp i en la muntanya arduament ambdós bàndols, en lluita fratricida, una mà oculta va saber exacerbar, a Barcelona, les passions de la plebs, amb motiu d'una cursa de braus, que hom sabia a la bestreta que havia d'ésser detestable, i va conduir les fàcils protestes de la plaça fins al carrer, per tal de cometre una sèrie d'actes perturbadors que, amb la inactivitat complaent d'algunes autoritats, varen tenir lloc principalment durant el dia 25 de juliol del 1835, i que Barcelona coneix amb la denominació de «la crema dels convents».

Aquests, però, no foren els únics excessos d'aquells dies. No és pas el menys assenyalat entre ells i digre d'infausta memòria l'incendi de la fàbrica de filats, teixits i pintats de cotó dels senyors Bonaplata, Vilaregut, Rull i Companyia (efectuat la tarda del dia 6 d'agost), la primera fàbrica que va utilitzar a Barcelona els telers mecànics i emprà el vapor com a força motriu.

En Josep o en Narcís Bonaplata (no podem assegurar quin d'aquests dos noms corresponia al distingit fabricant) era, segons un cronista eminent, «el industrial, sin duda alguna, de más iniciativas y mayores agallas de aquel tiempo. Era precisamente el hombre de confianza de la Comisión (de fábricas), y hasta el «factotum» de los industriales catalanes, llevando su voz en Madrid con su absoluta confianza. Ocurríasele durante su estancia en la Corte, aprovechando la buena disposición del Rey, solicitar la creación de una gran fábrica nacional de máquinas, pidiendo a este efecto la libre introducción de los útiles necesarios. Y era tal la nerviosidad de la Comisión de fábricas, escarmentada con las continuas licencias de entradas temporales, que rompió de frente con su amigo y representante» (1).

Això passava per allà el 1832. Malgrat la protesta dels seus companys de la «Comissió de Fàbriques», Bonaplata va seguir el seu camí; obtingué 60 o 65.000 duros del Govern i un terreny extens, dins dels murs de Barcelona, per a la Societat Bonaplata, Vilaregut, Rull i Companyia, i va construir, a l'extrem del carrer de Tallers d'aquesta capital, una fàbrica-model, amb les millors màquines de filar i teixir mogudes per la força del vapor. Ja abans, el 1830, la mateixa societat, a la qual pertanyia Bonaplata, havia muntat a Sallent una fàbrica amb màquines de filar Mull-Jennys i telers mecànics (2).

Més endavant, la pròpia Comissió de Fàbriques, va rectificar el seu concepte inicial fent justícia a Bonaplata, reconeixent els èxits de l'intrepid industrial català. En efecte, gràcies a ell, la filatura del cotó feu un avenç prodigiós: funcionaren a Barcelona els primers telers mecànics, i la primera màquina de pintar indians, varen propagar-se les màquines de vapor que, poc temps enrera, es creia impossible d'implantar a Catalunya, i els teixits de cotó varen guanyar en finesa i economia.

La fàbrica de Bonaplata, en la qual hi havia ocupats constantment de sis a set-cents obrers, va servir de model per tal de propagar coneixements i millors tècniques en múltiples rams. Fou sement de joves experts i útils a la indústria, constituint un exemple i un estimul viuent per als altres fabricants, imprimint un impuls positiu a les arts mecàniques, i va contribuir a refermar la incipient indústria cotonera catalana en oferir als altres fabricants i als propietaris de màquines el mitjà adequat de substituir qualsevol peça malmesa, gràcies a la fonderia que funcionava anexas a la fàbrica esmentada de Bonaplata (3).

La crema de la fàbrica era anunciada dies abans:

«Aquella conducta popular (deia el dia 30 de juliol del 1835, sis dies abans de l'incendi, el periòdic progressista «El Catalán») for-

ma ciertamente contraste con las voces que se han divulgado estos últimos días de que el pueblo quería dirigirse a la destrucción de varios establecimientos industriales, «en especial contra las fábricas de vapor con máquinas y telares mecánicos.» (4) «Si por desgracia genios discolos y malvados — afegia el «Diario de Barcelona» del mateix dia — y quizás algunos extraños a una patria que tanto debe interesarnos osaran neciamente intentar algún compromiso a siniestro fin, extraviando el noble patriotismo con el objeto de destruir la industria valiéndose de la obcecación de un corto número y gozar después tranquilo de su triunfo, serán prontamente conocidos de los buenos, se les arrancará la máscara y quedarán solos entregados a la ley que ejercerá sobre sus hombros el rigor de la justicia...» (5).

se en el cuartel, pronta para obrar con fruto cuando se le mandase... La fàbrica no fou incendiada ni lo hubiera sido ocho días después, si las fuerzas que se reunieron hubiesen obrado con la precaución y energía que tenía ordenado y todos me prometieron.» (7).

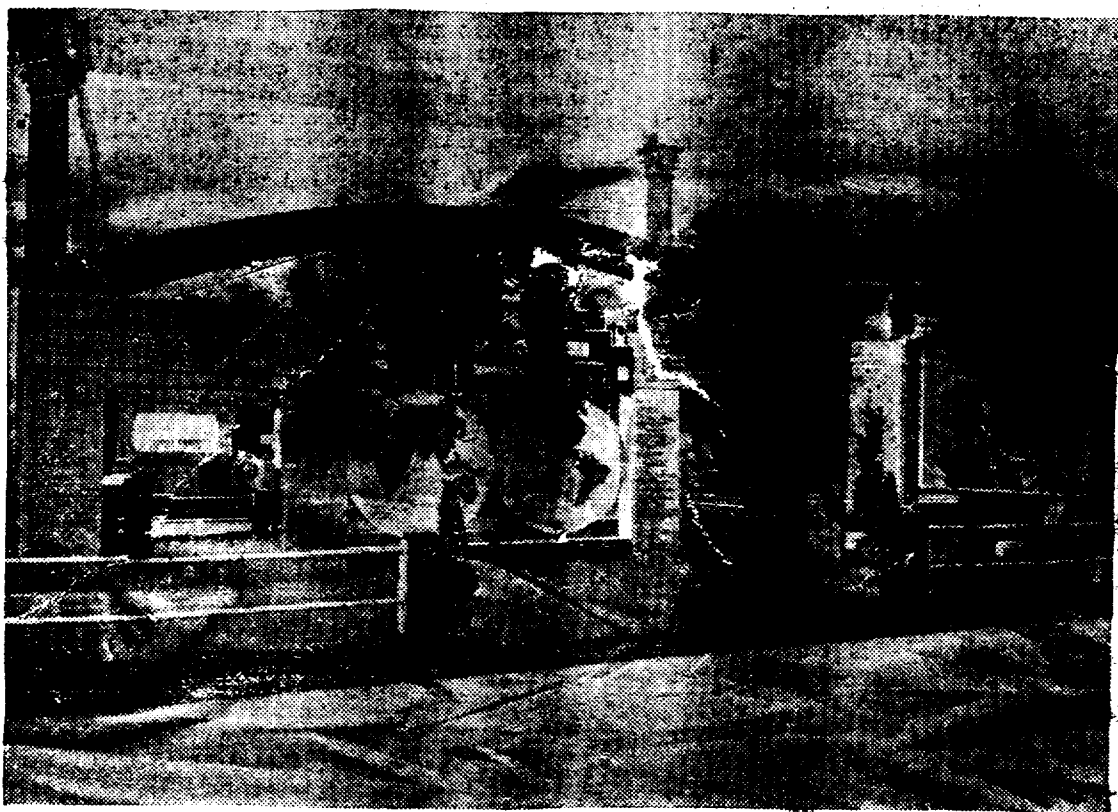
Heus ací, tot seguit, el «part» que el general Pastors lliurava a Madrid, el dia 6 d'agost, en el qual comunicava la crema de la fàbrica:

«Fue quemada la fábrica de tejidos y fundición de hierro llamada del vapor, de los señores Bonaplata y Compañía. Las autoridades, al momento de saber que intentaban este ataque los amotinados, enviaron toda la fuerza de que se podía disponer, con el fin de atajar el incendio, pero en balde; porque estaban determinados a hacerlo, convencidos engañosamente de que los

Sanidad, sito todo en el muelle.» (8)

En aquella època es publicaven a Barcelona tres diaris, que eren: «Diario de Barcelona», «El Vapor» i «El Catalán», el primer òrgan governamental més o menys oficiós, el segon liberal moderat, i el tercer, d'orientació liberal-progresista, cap dels quals no va publicar ni un mot de censura amb motiu de la crema dels convents; altrament, pocs dies després d'aquells fets, es preocupaven del destí que podia donar-se als edificis cremats, bo i elogiant l'actitud del poble barceloní enmig dels esdeveniments revolucionaris.

En canvi, com si en comentar els successos d'aquells dies tinguessin dues mesures distintes en produir-se la crema de la fàbrica foren unànimes les protestes de la premsa, les quals ens donen l'ocasió d'assaborir alguns models de la prosa romàntica d'aquells temps:

Vista parcial de l'estand de la Mancomunitat de Fabricants de Teixits de la Fira de Barcelona, darrerament clausurada

L'Ajuntament de Barcelona, el dia 31 de juliol, per mà del seu secretari, signava una al·locució, publicada el dia següent, primer d'agost, en la qual, entre altres coses, hom llegia: «no, enemigos de nuestra industria: no. Barcelona se acuerda de sus talleres, de su actividad fabril, de sus adelantos que han de sostener una lucha grandiosa en el gran circo comercial del mundo» (6). Fins el propi Manuel Llauder, capità general llavors de Catalunya, escrivia uns anys després, que el dia 27 de juliol «entre ocho y nueve de la noche se me presentó Don Narciso Bonaplata, capitán del primer B batallón de la Milicia Nacional, pidiéndome permiso que le concedí al instante, para emplear su Compañía en defensa de su fábrica de vapor, porque le constaba que la querían incendiar, tomando porte en este crimen varios extranjeros, y que por la tarde se habían hecho ensayos desde la muralla para verificarlo con frascos incendiarios. A las nueve y media un ayudante de artillería vino a pedir mis ordenes sobre el auxilio que necesitaba la fábrica de Bonaplata; i le manifesté que no llegando a doscientos hombres la tropa existente en la plaza, debía conservar-

telares movidos por máquina disminuían el producto del trabajo manual. Los dueños de la fábrica, que tenían hace días temores de este ataque, se habían prevenido con una guardia de sus mismos dependientes, quienes prematuramente hicieron fuego a los amotinados, lo que exasperó a estos y aumentó su insolencia. La tropa, que había ido a contenerlos, se puso de por medio i resultaron de la refriega varios muertos y heridos, y quedó el campo para los sitiadores. Las llamas de este edificio incendiaron un tanto la fábrica de tabacos, la que afortunadamente y con el auxilio de bombas y albañiles pudo salvarse, más no cinco o seis casas pequeñas pegadas a la misma fábrica, que fueron completamente incendiadas.»

«Los principales agentes de estas horribles escenas parece haber sido en su mayor parte gente de mar, que desde la Barceloneta entraron con hachas y machetes resueltos a cometer tropelías de ese jaez. Yo confirmo más el haber prendido fuego en el puerto mismo a las barcas de la Cofradía de San Telmo, a las de Capibarreros, a las barracas de los dependientes de la R. Harinera y a los puestos y papeles de la Capitania del Puerto y Junta de

«Hubiera querido el cielo que no apocheciera jamás!... Con efecto: a no ser la madre de las tinieblas, tal vez no se habría presenciado el horrible espectáculo de ver entregada a las llamas la fábrica de vapor de los Sres. Bonaplata, Vilaregut y Compañía; no hubiera Barcelona dado el insensato ejemplo de suicidar su industria...» (9).

«Con el corazón anegado en lágrimas de pesar nos vemos en la necesidad de hacer conocer un atentado que servirá de eterno lunar a la más bella (sic) de las revoluciones y de mengua a la sensatez y virtudes del verdadero pueblo barcelonés. La fábrica de vapor de Bonaplata, Vilaregut y Compañía ha sido entregada a las llamas. Si el regocijo había sido general y unánime, éste se ha convertido en luto y desesperación al ver semejante atentado cometido contra unos ciudadanos que habían invertido sus capitales para el fomento de la riqueza pública y provecho de la industria nacional. Y ¿cómo quien te has dirigido, ciego pueblo? Con tra los mismos que te han dirigido, que te han conducido esta tarde al triunfo... Insensato! Ignorabas acaso que los patriotas Vilaregut, Bonaplata y otros socios han sido de

los primeros en ponerse a la cabeza del justo movimiento que nos ha asegurado la libertad?» (10) «No os había de antemano advertido el catalán que sólo la industria extranjera podía hallarse interesada en la destrucción de nuestros medios de perfección y mejora? Quienes os han arrastrado a cometer tamaño atentado? Reconocedlos y avergonzaos de haber sido bastante ciegos para servir a vuestros propios enemigos. No ignoramos que para mejor engañaros se os ha dicho que las fábricas de vapor servían para encubrir el contrabando; pero aún suponiendo que esto pudiera ser así: ¿había jamás motivo para destruir unos establecimientos sin los que permaneceríamos sumamente atrasados en industria a las demás naciones? No hubiera sido mejor elevar vuestras quejas a las dignas autoridades que os dirigen en este momento? Repudiad de vuestro seno a los motores de atentados que no hacen más que desacreditar vuestra hermosa causa y desunirnos vilmente, con gran placer de los carlistas.» (11)

«Pátesenos el corazón de dolor al recordar que el movimiento político del 5 de este mes quedó afeado con la mancha del incendio del Vapor de los señores Bonaplata, Vilaregut y Compañía. Dijimos ayer que Barcelona había dado el insensato ejemplo de suicidar su industria... No, no es posible. Calculados antecedentes y atendidos rumores muy acreditados la envidia de los extraños puede que fuese quien atacó de muerte aquella magnífica fábrica, joya y blasón del emprendedor conato de los catalanes. Pero de todo esto el catalán no debe sacar conclusiones. Tenemos entendido que el

«...la redacción de este periódico el último ni el menos, hidalgo ministro de la Fama, ha considerado el honor con que nos venís honrando con vuestras agasas, como un deber esperar que por gracia que sea la suma se logre cubrir. Suscripciones voluntarias, bailes públicos, espectáculos, rifas, todo debe ponerse en veloz movimiento para que el primero de agosto de 1835 vuelva a funcionar si es posible, la soberbia máquina que tiene por potencia el maravilloso agente del vapor. Si lo dicho no alcanzase, tampoco no habría a nuestro entender reparo en volver a mano, previa la competente autorización, de los bienes de algunos conventos suprimidos, vendiendo su leña para solares, etc.

La fàbrica de los barceloneses ha sido siempre generosa; mucho más lo será ahora que se trata de vindicar su comportamiento y ofrecer a sus hijos un ejemplo noble y grandioso, digno de hombres libres y amantes del progreso en todas sus acepciones racionales.» (12)

No pot dubtar-se, però, segons sembla, que la crema de la fàbrica era aliena als projectes dels organitzadors i responsables principals de la revolta d'aquells dies. En efecte, durant el diumenge dia 2 d'agost, els revolucionaris feren circular profusament un fascicle amb el títol «¿Qué quiere el pueblo?», en el qual, entre altres coses, es llegia:

«...jamás el fiero bruto ha despedazado la teta que le dió la vida, ni el errante salvaje el bosque que lo mantiene... y así nunca la industria capital desconocerá sus intereses.»

I àdhuc Francesc Rauli, un dels caps de colla revolucionaris, diu, en una obra publicada més tard: «que nunca se había soñado en incendiar las fábricas.» (13).

No obstant, la crema va tenir lloc cap a les sis de la tarda del dia 6 d'agost. El dia següent, però, no va venir: en una addició a la «Cofradía de la Plaza» del dia 7 d'agost, es llegia: «...atentado».

«Esta tarde, a la hora de las seis serán fusilados en el sitio acostumbrado, en la Explanada, Manuel Gual, y Narciso Pàrdinas;

aquél por haber sido uno de los primeros cabecillas de la facción de este Principado, y éste, por ser una de los primeros que destruyeron la fábrica Vapor. La ejecución respecto del primero será por la fuerza del ejército, y la del segundo, la verificará la milicia urbana...» (14).

El dia 15 del mateix mes eren afusellats, també, per haver participat en els disturbis, Aleix Bell, Josep Prats i Joan Jaldí. Altres n'hi hagué que foren condemnats a penes aflictives. (15).

El diari «El Catalán» del dia 8 d'agost publicà l'avís següent:

«Se previene a los operarios que trabajaban en la fábrica del Vapor de los señores Bonaplata, Vilaregut, Rull y Compañía, se presenten mañana, sábado, al despacho de la fábrica de pintados, calle de Códols, a cobrar sus respectivos alcances, a saber: los operarios del taller de construcción y fundería, de 8 a 10 de la mañana, y los de la fábrica de algodón y demás objetos de 10 a 12 de la mañana.»

Aquell dissabte del mes d'agost del 1835, doncs, sis o set cents obrers, gràcies a la crema, cobraren el setmanal minvat i hagueren de romandre des de llavors en atur forçós.

Malgrat les subscripcions públiques per a la reconstrucció de la fàbrica (16) aquesta no tornà a funcionar, i així com abans havia servit d'estímul perquè els altres fabricants es decidissin a introduir en la indústria cotonera els avenços moderns, la destrucció actuà en sentit invers en l'esperit dels industrials de l'època, tal com ve confirmat pel testimoni del senyor Josep Ferrer i Vidal, en una conferència donada l'any 1875:

«Uno de nuestros más antiguos industriales, que fué apreciable amigo mío, y que ya en 1827 poseía una de las fábricas de hilados con máquinas Jennys, tal vez la más importante de España, y cuyos estimables hijos se dedican en primera línea a la fabricación algodonera, había adquirido de la fábrica de Cockeril, de Lieja, un número considerable de telares mecánicos, que tuvo almacenados y en actividad durante nueve años, esto es, desde 1835 a 1844, por temor de que sufriese su fábrica la misma suerte aciaga de la que en el primero de dichos años fué reducida a cenizas.» (17).

En els «Apuntes históricos sobre la industria española», de F. J. Orellana, llegim:

«Muchas máquinas traídas de Francia a Barcelona, hubieron de permanecer encajonadas y ocultas en sótanos hasta 1840, para evitar que fueran destruidas por la obcecación de las turbas» (18).

Afirmació reproduïda per Estasen i per altres autors posteriors.

No sabríem donar per acabat aquest lleuger estudi, sense preguntar-nos abans quins mòbils pogueren ésser els determinants de la crema de la fàbrica de filats, teixits i pintats de cotó de la societat Bonaplata, Vilaregut, Rull i Compañía i del taller de fonderia anex.

Les opinions de tots aquells que s'han ocupat d'aquest afer poden incloure's en els tres apartats següents:

Primer. El convenciment que hom volgué imbuir en el poble que les fàbriques amb màquines de vapor servien per a dissimular el contraban. (19).

Segon. El creure que les fàbriques esmentades deixaven sense ocupació molts braços. (20).

Tercer. L'enveja de la indústria estrangera que enviava agents interessats en la destrucció dels nostres mitjans de perfecció i millora.

El contraban tenia a Espanya «tales proporciones que poco le faltara, si no constituyó la causa principal de nuestro atraso económico por mucho tiempo.» (21). Però és just atribuir als fabricants aquest tràfic il·lícit? «La Comisión de fábricas, elevó centenares de exposiciones; tocó todos los resortes; agotó su ingenio en combinaciones; buscó el amparo de las personas de más viso, y siempre sus lamentaciones resultaron baldías. Creo poder asegurar que, por lo menos tres cuartas partes de las actas y de la documentación, que ocupan algunos millares de hojas y por las que me he tomado la molestia de pasar la vista, versan sobre esta calamidad incurable. Achariase en vano al sistema prohibitivo, a que se asieron los fabricantes de algodón con heroica tenacidad. Ni que se hubieran moderado mucho los derechos se hubiese adelantado gran cosa, porque la causa principal era el no interrumpido estado de guerra en que vivía la Península, con lo cual quedaban abiertas las fronteras de par en par» (22).

Es un contrasentit, tanmateix, que si el mòbil de la crema de la fàbrica de Bonaplata fou el convenciment que les fàbriques amb màquines de vapor servien per a dissimular el contraban, els mateixos que varen cremar la cremessin també les barques dels carrabiners encarregats de reprimir-lo i les barques dels dependents de la «Real Hacienda»...

No volem deturar-nos en l'examen del segon dels mòbils possibles de l'incendi de la fàbrica: el creure que les fàbriques amb màquines de vapor i telers mecànics deixaven sense ocupació molts braços. Reconeixem, però, que aquest convenciment tingué, ben segur, un poder extraordinari de suggestió en el poble, encara que la història de la nostra indústria cotonera ens ensenya que, a mesura que s'util·lava amb noves màquines, creixia la seva importància i podia donar ocupació a molts més obrers.

I en el que afecta la tercera de les causes possibles apuntades (la més delicada de totes i la que requereix més objectivitat en ésser tractada), sense acollir-la ni refusar-la, aplegarem els antecedents que segueixen:

a) En el primer terç del segle XIX estava ben desenvolupat el convenciment que eren «enemigos los ingleses de toda industria en los países extranjeros.» «En todas partes está alerta el inglés para frustrar las tentativas de patriotismo en que rompiendo por todas las dificultades, emprendiesen algunos hombres de bien introducir una ocupación más lucrativa entre la clase pobre de sus conciudadanos.» (23).

L'autor dels paràgrafs transcrits, esmenta alguns exemples concrets.

b) Segons un economista català «podrían llenarse gruesos tomos de las intrigas de los agentes de Inglaterra para acabar con nuestra industria algodonera.» (24).

c) Un altre economista, escriu: «Corría el año 1835. Por aquel tiempo aspiraba el Gobierno inglés a obtener del español un tratado de comercio basado en la reforma de nuestros Aranceles, y en particular, de lo concerniente a los algodones. La industria algodonera española estaba entonces en mantillas; no contaba más que una fábrica de vapor, que aquel año fué quemada, y sólo consumía unos seis millones de varas de algodón.» (25).

d) En el paràgraf abans transcrit de les «Memories documentadas del tinent general don Manuel Llauder» (Madrid, 1844), es llegeix textualment que el dia 27 de juliol, alguns dies abans de la crema, es presentà al General, un naplata, «capitán del Primer Batallón de la Milicia Nacional, pidiéndome permiso, que le concedí al instante, para emplear su Compañía en defensa de su fábrica de vapor, porque le constaba que la querian incendiar «tomando parte en este crimen varios extranjeros» y que por la tarde se habían hecho ensayos desde la muralla, para verificarlo con «frascos incendiarios...»

e) Sis dies abans de la crema, el dia 30 de juliol, el diari «El Catalán», publicava el següent:

«Industriosos catalanes: si alguno os aconseja la destrucción de la industria mecánica, examinad vuestro consejero, resgad el velo que cubre su perfidia y no encontraréis mas que un oculto agente de la industria extranjera siempre interesado en anonadar todos nuestros medios de prosperidad; no mancheis vuestras virtudes con la infamia de constituirnos unos ciegos instrumentos de nuestra riqueza nacional.»

f) El «Diario de Barcelona» del mateix dia 30 de juliol parlava també de «algunos extraños a una patria que tanto debe interesarnos.»

g) Després de la crema, els diaris, assenyalaven també la mà estrangera, com es desprèn d'alguns dels paràgrafs ja reproduïts.

«Sólo la industria extranjera podía hallarse interesada en la destrucción de nuestros medios de perfección y mejora. ¿Quiénes os han arrastrado a cometer tamaño atentado? Reconocedlos y avergonzaos de haber sido bastante ciegos para servir a vuestros propios enemigos» (16).

«Calculados antecedentes y atendidos rumores muy acreditados la envidia de los extraños puede que fuese quien atacó de muerte aquella magnífica fábrica, joya y blasón del emprendedor conato de los catalanes.» (27).

h) Cal tenir en compte que no foren els obrers tèxtils els incendiaris, posat que, tal com reconeixen els testimonis de l'època i el mateix general Pastors en el comunicat elevat al Govern que queda també transcrit abans, «los principales agentes de estas horribles escenas parece haber sido en su mayor

parte gente de mar, que desde la Barceloneta entraron con hachas y machetes resueltos a cometer tropelías de este jaez.» Si així fou, cal preguntar: ¿Podia preocupar-se en aquell temps la gent de mar del barri de la Barceloneta de si les fàbriques amb màquines de vapor deixaven sense feina molts braços o servien d'encobridors del contraban de teixits, que no és precisament a la gent de mar que pot perjudicar, sinó als obrers ocupats en les fàbriques de teixits?

El lector imparcial pot jutjar sobre tots aquests extrems.

R. BATLLE i MATABOSCH

(1) Guillem Graell: «Historia del Fomento del Trabajo Nacional».

(2) F. J. Orellana: «Apuntes históricos sobre la industria española», publicats a la revista «El Eco de la Producción» (1881).

(3) Guillem Graell: obra citada.

(4) «El Catalán», diari de l'època.

(5) «El Diario de Barcelona».

(6) Galetà Barraquer: «Los Religiosos en Cataluña», vol. II, pàg. 797.

(7) «Memorias documentadas del Teniente General Don Manuel Llauder», Madrid, 1884.

(8) Cita treça de l'obra citada de Galetà Barraquer.

(9) «El Vapor» del dia 7 d'agost de 1835.

(10) Vegi's, a major abundament, l'obra citada de Galetà Barraquer, pàg. 405.

(11) «El Catalán» del dia 6 d'agost de 1835.

(12) «El Vapor» del dia 8 d'agost de 1835.

(13) Cita de Galetà Barraquer, obra esmentada, pàg. 792.

(14) «El Vapor» del 8 d'agost de 1835. Veure també «Diario de Barcelona».

(15) Manuel Reventós: «Els moviments socials a Barcelona durant el segle XIX».

(16) «El Catalán» i «El Vapor», diaris de l'època.

(17) J. Ferrer Vidal: «Conferencias sobre el arte de hilar y tejer el algodón».

(18) F. J. Orellana: treball abans esmentat.

(19 i 20) Es desprèn dels periodics de l'època, abans citats.

(21) Guillem Graell: obra abans esmentada, pàg. 14.

(22) Id. id., pàgines 45 i 46.

(23) Verano Severo: «Datos sobre algunas leyes inglesas que han contribuido al poder de la Gran Bretaña», (Madrid, 1807).

(24) Pere Estasen: «Cataluña», pàg. 741.

(25) D'un article signat F. J. O. [F. J. Orellana?] publicat a la revista «El Eco de la Producción», de 11 de setembre de 1880.

(26) «El Catalán», del 6 d'agost de 1835.

(27) «El Vapor», del 8 d'agost de 1835.

LISTAZUL

LA MARCA D'UNA «GAMUSA» PERFECTA
UNA SOLA RATLLA BLAVA ES EL SEU DISTINTIU

- La «gamusa» LISTAZUL té dues cares de diferent color.
- La part grisenca, destinada a la neteja de metalls i superfícies que puguin ennegrir el drap.
- La part groga, únicament per a treure la pols i blanquejar tota classe de mobles i objectes.

DE VENDA EN TOTS ELS ESTABLIMENTS BEN ASSORTITS DE
TEIXITS, CURTITS, CALÇAT, FERRETERIA I ARTICLES
PER A LA NETEJA EN GENERAL

L'interès de tots

SITUACIO DE LA INDUSTRIA TEXTIL

Manifestacions del senyor Josep M. Cardona

Parlem novament—que mai no és prou—de la indústria tèxtil. Com és sabut, la indústria tèxtil és un dels rams més forts de la producció, dins de l'economia general espanyola, i que afecta d'una manera especial l'economia de Catalunya, no sols per la seva tradició i pel volum formidable de negoci que representa, ans també, per la gran multitud d'operaris de tota mena que s'hi apliquen, i de la qual treuen llur ocupació, llur treball i llur sou, o jornal; i indústria tèxtil ha estat sempre objecte de vivíssima atenció per part dels qui s'han preocupat seriosament del benestar moral i material de casa nostra, del progrés veritable i del millorament successiu del nostre poble; la tèxtil és la indústria a la qual l'economia catalana deu tant—i dient això no volem estendre patenís de preferència ni excloure res ni ningú—, i constitueix un dels aspectes més puixants de l'organització, de l'esperit d'empresa, de la tècnica directora i de la destresa i excel·lència en el treball, que han merescut al nostre país una bona fama; fama que tots hem de contribuir amb tota l'ànima a mantenir i a fer créixer. Parlem un altre cop d'aquesta gloriosa indústria, que avui pateix, pateix...

Aquest patir significa la paraula antipàtica: crisi; paraula avorrible. Paraula, però, que, per avorrible i desagradable que sigui, si respon a una realitat, ens l'hem d'empassar; cal que no l'escamotegem, fent el desentès, cor si no hi fos.

Crisi. ¿No fa massa temps que se'n parla? ¿Voleu dir: que tant parlar de crisi no és un abús, un tòpic o un tema, a manca d'altre, per a entretenir-se, i qui sap si per a dissimular conveniències? ¿No serà com allò que diuen del pagès—del pagès se'n diuen tantíssim—que mai no té prou bon anyada?

Veritat, és una realitat. ¿Quina crisi? ¿Fins a quin punt? ¿Podria ésser resolta? La seva resolució, és relativament fàcil; o bé és una cosa complicadíssima, difícilíssima, com si diguéssim avui per avui impossible?

Heus ací la manca de questionari ideal que ens ha dut a demanar i tenir una entrevista amb un expert i entès en aquesta matèria, el distingit i reputat industrial senyor Josep M. Cardona; home intel·ligent i experimentat, experimentat, tot i la seva joventesa; home d'empenta i de seny alhora; atent observador dels fets; home de concepcions modernes i de cop d'vista clar; interessat en la indústria no sols com a negoci material, no cor, a pur afer de calaix, ans també i sobretot com a força motriu de progrés i de benestar, com a l'autora i propulsora de cultura; home culte que és ell, amant i patrocinador de les seves manifestacions, així com de les més nobles activitats cíviques, artístiques i benèfiques.

—¿I ens respon el senyor Cardona?—malauradament, la crisi de la indústria tèxtil és un fet, una realitat; és una dolorosa realitat. Encara que algú en digui un tema de tòpic, una mena de cançó de l'enfadós; encara que faci tant de temps que se'n parla, la crisi és veritat. I és veritat (no fa temps que la crisi lura. Podríem gosar a dir que ens arrossuem en una mena de normalitat de crisi—i perdoneu l'expressió: pot semblar un joc de paraules; però no ho és).

No; no puc parlar-vos d'una minva de la crisi, en aquests darrers temps; no puc afirmar-vos, per dissort, que s'hagi iniciat un redreçament de la situació, pel que fa a la indústria tèxtil—continua el senyor Cardona. Al contrari, els darrers temps—en par-

lar de darrers temps no em refereixo a les darreres setmanes, ni als darrers mesos—; els darrers temps, s'ha accentuat encara la davallada. L'accentuació d'aquesta davallada ha ocasionat, fixeu-vos-hi, el tancament de diverses fàbriques. Això és greu. Alguns dels tancaments, d'una manera definitiva. El que dic és greu; però us asseguro que no recarrego les tintes fosques; i us asseguro que ni per càlcul ni per atutment de pessimisme em sento derrotista, ni en faig. Em repugna el derrotisme i el catastrofisme.

Aquesta crisi és la resultant de la concurrència de diversos factors. L'un és, per exemple, la situació dolenta del mercat interior espanyol, produïda o agreujada per una manca de política econòmica eficient, i per una manca d'estabilitat, de normalitat, de pau política i social. Si es restablís la normalitat, veuríem com, immediatament, el mercat espanyol respondria. Avui una gran part del territori espanyol es troba que té una força adquisitiva molt migrada, insuficientíssima, en alguns llocs podríem dir que és nul·la. Per un cantó, les collites no surten, no es venen; per un altre cantó, els capitals no responen, degut a la manca de suficient tranquil·litat.

La modificació d'aquests factors permetria un gran alleujament de la crisi de la indústria tèxtil. Cal tenir present la manera com és muntada la capacitat adquisitiva del mercat espanyol; i us asseguro que amb una política econòmica seriosa, poc sobrant hi hauria de la producció tèxtil.

El sobrant—afegeix el senyor Cardona—no és cap cosa fabulosa; no és cap problema insuperable... Veieu com no sóc pessimista per sistema ni faig derrotisme... És un sobrant—el caleno en un quíngue per cent aproximadament—que, si es restablís les condicions, podria ésser absorbit fàcil-

On altre factor de la crisi és la diferència de la nostra política comercial exterior. Si a Espanya—diu el senyor Cardona—hi havia una política autòntica de comerç exterior, podria ésser exportat amb facilitat el sobrant que us deia de la nostra producció. A Sud-Amèrica podríem tenir mercats excel·lents; no hi manca la simpatia per la producció espanyola i una preferència pels nostres tèxtils, perquè els troben bons, ben treballats, més ben treballats que ho pas els d'altres països. Una cosa semblant podria dir-se de les terres del pròxim Orient, on els nostres productes tèxtils són força apreciats, i no hi manquen nuclis que senten simpatia per les coses d'Espanya.

L'aspecte de l'exportació és un factor molt important; fins i tot podria afirmar-se que per si sol seria resolutiu. ¿En què em fonamento—diu el senyor Cardona—per a emetre aquest judici? Senzillament: per exemple, ens els anys 1929 i 1930 en què a Espanya no hi havia pas cap gran política econòmica, la indústria tèxtil pogué treballar amb normalitat perfecta, perquè hom pogué exportar.

Ja fa tres o quatre anys que els industrials teixidors ens queixem de la manca de política comercial. No hem estat perososos a fer tota mena de gestions, a cridar l'atenció dels governants; estudis, estadístiques, exposicions, viatges, visites... no hi hem planyut res. No invocàrem mai un interès egoístic; fèrem veure les conseqüències que per a l'economia general i per a la vida del treball, havien de derivar-se d'aquella desídia. Tot inútil. Pitjor encara: se'ns amenaçava si reduïem els negocis, si aflluïxàvem la producció, si ens veïem forçats—absolutament contra el nostre voler—a tancar fàbriques.

A aquests factors i causes, d'ordre general, podria afegir—continua el senyor Cardona—altres consideracions, més concretament de cara a la indústria tèxtil de Catalunya, sobre aspectes que l'han perjudicada i la perjudiquen considerablement.

Es dona el cas a Catalunya, per exemple, de l'augment sistemàtic dels preus de jornal, produït per l'actuació intensíssima dels sindicats. Actuació que no s'observa a la resta d'Espanya. Hi ha molts indrets en què els jornals es paguen amb una diferència, en menys, comparativament als de Catalunya, d'un trenta, d'un quaranta i, àdhuc, d'un cinquanta per cent.

Es dona el cas, així mateix, que mentre a Catalunya es compleixen les lleis socials: jornada de tantes hores, assegurances, etcètera, a la resta d'Espanya això no s'observa, o s'observa d'una manera remisa i elàstica. No vull dir pas—remarca el senyor Cardona—que perquè ells no compleixin, nosaltres tampoc no haguem de complir. Però dic que aquesta desigualtat de condicions és un motiu més que ve a entrembarcar, a desballear i a perjudicar la producció de la nostra indústria. No es tracta d'una competència en l'ordre tècnic, en l'administratiu, en el d'organització, sinó en l'ordre d'uns factors que no són al nostre abast.

Hi ha, encara, altres factors que no deixen d'influir en el procés crític a què, fa temps, està sotmesa la indústria tèxtil. Són factors que podríem anomenar de pertorbació; no han d'ésser negligits i entenc que, per bé de tots, s'haurien de corregir, amb l'ajut, si calia, de determinades mesures pendents i discretes, de tal naturalesa que en lloc d'adobar el mal no fossin encara causa de pertorbacions pitjors. Per exemple, de vegades es donen casos en què, potser per manca de sentit de conveniència particular i col·lectiva, hom ven sovint a preu de cost i, àdhuc, perdent-hi diners, el producte. Com s'explica? ¿Defecte d'organització? ¿Defecte de càlcul i de tècnica? El que sigui. Però, evidentment això perjudica el conjunt de la producció; constitueix un motiu més de desordre, desregularitza els preus; són nosos en el torrent circulatori, gropa en la fusta, gruixa en la pasta. Per exemple, també, la desorganització en el que s'anomena teixir a mans. Hi ha magatzems i botigues que es posen d'acord amb teixidors a mans, i venen els productes que s'obtenen amb avantatge sobre els productes dels industrials. És clar, els botiguers i magatzemistes no paguen contribució, no estan subjectes a una pila de despeses que l'industrial ha d'atendre; i per altra banda, acostumen a carregar els preus als teixidors a mans... Pertorbador.

Finalment—afegeix el senyor Cardona—podria esmentar-vos aquells casos de viatjans, bons viatjans, destres, que tenen traça a vendre, i que, per tant, són un bon element de la indústria; però es creuen que perquè saben vendre, poden muntar una producció per llur compte, refiats que serà un èxit. O al contrari, aquells elements destres en els treballs tècnics de la fabricació, que es pensen que posseïnt aquesta traça, així ja els és prou per a muntar un negoci. I no n'hi ha prou: ni el saber de vendre no és garantia per a saber fabricar, ni el saber, en certs aspectes, fabricar no és garantia per a saber vendre. Una part o un segment del negoci no és tot el negoci; aquest és la resultant d'un conjunt de factors. Per això, sovint, els èxits somniats esdevenen fracassos reals. I és clar que aquests reversos i fallides són, també, motius de pertorbació que repercuten en la indústria.

De les unes i les altres coses deriva la crisi, llarga i persistent, amb corba avui molt pronunciada, en la indústria tèxtil.

En resum—acaba el senyor Cardona—la situació és delicada, difícil, greu. Però no és un carteró sense sortida. Amb una certa tonificació de la potència adquisitiva a l'interior, mitjançant una política econòmica sapadora, i amb una regular política comercial (pel que fa a l'economia general espanyola), d'una banda; i d'altra banda (pel que fa més concretament a la indústria de Catalunya) amb una més justa igualtat de condicions de treball—sense desatendre altres factors indicats—el sobrant de la nostra producció tèxtil seria a bastament absorbit. El treball tornaria a

DOCTRINA SOBRE SALARIS

Ens havem plantejat aquesta qüestió, com a patrons i com a catòlics. Quin és el degut salari? Tractem de contestar-la satisfactoriament per a la nostra consciència. Com a patrons no moguts solament per l'incentiu del progrés econòmic, sinó situant-nos en la missió elevada que ens tingui confiada la Societat, com a òrgans d'una funció econòmica i social que en perseguir el progrés material de la indústria pròpia, tenim almenys el deure de vetllar pel benestar i per les millores dels obrers. Com a catòlics, no volent-nos apartar en el més mínim de les ensenyances de l'Església i de l'obediència a les seves normes.

A tenor de la doctrina social de l'Església, queda condemnat el salari-mercaderia, fixat atenent exclusivament la llei de l'oferta i la demanda, en què la prestació de l'esforç humà es fa objecte d'un simple acte de compra-venda, sense tenir en compte que afecta el dret a la vida i la prosperitat dels nostres consomients.

De la mateixa doctrina es dedueix, en forma incontrovertible, que el just salari és el que s'anomena salari familiar absolut, no pas el salari que mira solament el valor del treball prestat, ni tampoc el que hauria de variar acomodant-se al nombre de persones de la família, les seves necessitats, sinó el retribució del treball que permeti a l'obrer sobri i honrat que presti una quantitat normal de servei, la satisfacció de les necessitats ordinàries de la vida, entre les quals es compta la d'ésser pare de família; el salari que permeti a l'obrer de proveir la seva subsistència i la sustentació de la seva família.

Però, en la determinació d'aquest salari, han d'ésser alienes la situació i la prosperitat de les empreses i negocis? Res més contrari a les recomanacions en què ens inspirem. Les empreses i els negocis, igualment com els individus, necessiten poder atendre llur subsistència i progrés, exigint això l'estímul de beneficis en els quals obtenen els recursos indispensables

bles per a la renovació de material, per a l'evolució constant de la indústria, per a atendre les eventualitats de les empreses.

Actuacions públiques recents d'un insigne predicador ens dolgueren profundament en llançar manifestacions d'un caire demagògic, que oblidaven aquest aspecte que no podia deixar de tenir en compte la justa doctrina.

Per a determinar la quantia del salari caldrà tenir, a més, presents les condicions de les empreses i atemperar-se al bé públic econòmic, car seria injust extorsionar desmesurats que no poguessin suportar la indústria, i és necessari per al bé econòmic general oferir oportunitat de treballar als qui puguin i vulguin treballar. I afegeix la doctrina que recordem, que això depèn dels justos límits en la fixació dels salaris, sabent tothom que salaris massa reduïts o extraordinàriament elevats han estat causa que els obrers quedessin en atur.

Alguns han pretès que el salari mínim familiar ha de contenir una major extensió, comprenen les assegurances de malaltia, vellesa i atur. No ho havem pogut veure en les Encíclics, com a norma preceptiva obligatòria, i entenem que escapa a l'obligació individual. És una aspiració col·lectiva de previsió social en la qual han d'ajuntar-se obrers i patrons per tal d'obtenir, desaparegudes aquelles adversitats i incertituds, una condició de vida més tranquil·la, de major benestar. Deure de patrons i obrers és participar en la formació d'aquestes assegurances; dels poders públics, constituir-les, regular-les i fer-les d'aplicació i obligació general.

En ajuntar-nos patrons i obrers per a portar a la realitat, aquestes anhel, haurem fet la millor obra social. Amb el salari familiar, i a cobert els obrers d'aquelles terribles eventualitats, sols podran covar-se en esperits i sentiments perversos les doctrines actuacions destructores de l'organització social.

BOBINES I RODETS

per a la indústria tèxtil

Fill de Francesc Vidal

Carrer de la Pau, 4
Passeig de l'Estació
Telèfon número 11
Torelló (Barcelona)

J. MASSAGUER

(ANTIGA CASA RICARD SAMPERE)

Llanes Regenerades

Maria Lluïsa Fernanda, 68.—Tel. 2132

SABADELL

LLUIS ROMEU FATJO

LLANES

Creu, 88

Telèfon 1721

SABADELL

RICARD SOLER

FELTRES DE LLANA

Teixits dobles premsats per a la fabricació de cardes

Mont Pau, 26 SABADELL Telèfon 1877

LA SITUACIO DE LA INDUSTRIA TEXTIL

*Una conversa amb el senyor
J. M. Casanoves*

La indústria tèxtil catalana passa uns moments molt difícils. Diverses vegades s'ha sol·licitat del Govern que hi posi la seva atenció, per tal de trobar una solució que permetés millorar la situació.

Per tal d'informar els nostres lectors de la situació d'aquesta branca tan important de la indústria del país, hem anat a trobar el senyor Josep Maria Casanoves, ex-president de la Mancomunitat de Fabricants de Teixits. La seva opinió es molt autoritzada per la competència que ha demostrat ja des de molt jove.

Amb l'amabilitat exquisida que tothom li reconeix, ens ha rebut, i quan li hem mostrat el nostre propòsit s'ha disposat tot seguit a contestar les nostres preguntes.

— Com veieu la situació de la indústria catalana?

— En aquests moments, molt difícil. La nostra indústria té dos problemes greus per a resoldre. Primer, el del mercat interior, i després el dels mercats d'exportació.

El mercat interior passa per uns dels moments de més greu depressió que en molts anys hem sofert. La manca d'oportunitats pluges en determinades regions, l'estancament de les col·lites en altres ja que no podent-se vendre, el blat, per exemple, fa que quedin immobilitzats recursos que no es poden fer reproduir; l'atur cada dia més intens en els cercles miners, etc., creen la conseqüència que el mercat interior estigui mancat de forces, per a fer-lo reaccionar ràpidament.

Amb tot, els industrials tèxtils cotoners hem de confiar en l'exportació, la vàlua de la qual no es pot ésser regulada amb mesures de govern.

Per raons sobradament conegudes, els principals països sud-americans compradors de les nostres manufactures, com per exemple, l'Argentina i l'Uruguai, s'han vist privats, fins fa poques setmanes, de seguir éssent els nostres clients; hem perdut en negociacions i discussions dos anys, temps més que suficient perquè les nostres manufactures s'hagin vist substituïdes per les de la competència. Passaran encara molts mesos, abans no hauréu pogut reconquerir les posicions perdudes. Per aquest motiu són a la vora de 18.000.000 (?) les pessetes que durant l'any 1934 hem deixat d'exportar.

Els resten, però, els mercats del proper Orient. Però... quan ens arribarà la bona nova que els tan desitjats tractats de comerç han estat signats?

D'entre ells, n'hi ha los que poden tenir una més falaguera repercussió per a la nostra indústria. Ells, per si sols, poden alleugerir-nos, en proporció extraordinària, del llast de l'atur accentuatíssim de la Indústria Tèxtil Cotonera, que desgraciadament assolix ja en aquests instants unes proporcions que podem assegurar que rebassen el 25 per 100 en els filats, el 35 per 100 en els teixits i el 40 per 100 en bona varietat d'articles de gènere de punt. Aquestes xifres són prou eloqüents per a no haver d'estendre's en més comentaris.

En referir-me a aquests països, dec dir-vos concretament: Romania i Turquia. El mercat de Romania té una cabdal importància per a la indústria, tenint en compte el seu gran poder adquisitiu. En consta que el nostre Govern està desitjós d'arribar a un acord amb Romania, però... els interessos creats, principalment els dels monopòlis de Petrolis, han dificultat fins avui la signatura del necessari tractat, que fa mesos i mesos estem desesperadament desitjant els exportadors espanyols, i al cap d'avui només per a defensar uns interessos — monopoli de l'Estat — que són, per la seva quantia, insignificants, al davant de la importància del problema que en pro de la indústria tèxtil es resolndria.

Els 30-35 milions de pessetes de manufactures tèxtils que es poden exportar a aquell país compensarien de sobres per raó d'impostos, participació, beneficis, contribucions, etc., el sacrifici que podria fer l'Estat si, per no poder o saber obligar el Monopoli de Petrolis a transigir, volgués ell suportar-ho.

Quant al de Turquia, el problema l'entenc de més fàcil solució. Turquia té interès a vendre'ns principalment, ous. Nosaltres, de trametre'ls, entre altres productes, els tèxtils. En aquests moments, s'està negociant. Si existís la més bona voluntat per les dues parts i el que s'acordés los després complert religiosament, sense intermitències com les sofertes durant el temps del finit «modus vivendi», seguiria éssent aquell mercat l'addicte client, el que gràcies a la labor d'introducció fins ara portada a terme pels nostres industrials, estima en el que valen els articles, ja allí acreditats, de la indústria tèxtil espanyola.

— ...?

Jo voldria que el nostre Govern — que ens brinda, repeteixo, proves continues d'una millor disposició però, que per raons que ignore no es converteixen mai en realitats — adoptés d'una vegada aquests des convenis comercials, permetria a la indústria tèxtil cotonera espanyola de demostrar-hi que estava en les seves mans l'aminorar extraordinàriament i, a l'huc, potser, suprimir del tot el problema de l'atur forçós en les nostres fàbriques. Si així ho fes, tots, obrers i patrons, quedarien agraïts i obligats, i el país i l'administració en serien els més directament beneficiats.

Mentre, per a resoldre altres problemes patriis, l'opinió demana milions i més milions per a salvar la seva situació i la dels obrers afectats per un atur forçós, la indústria tèxtil espanyola demana, suplica si convé, només un acte de bon govern, que es concertin rapidíssimament, entre altres, aquests dos tractats, base d'una quasi integral solució del que fins ara tant ens preocupa.

Ja veieu, doncs, com està en mans del Govern la supressió de l'atur forçós dintre la indústria tèxtil. Si ell volgués — ha acabat dient el senyor Casanoves — podria radicalment canviar la situació, que abans qualifiquem de difícil, en una era plena de falagueres esperances...

ra que cal, normalment, hem d'aturar la nostra activitat productora. Heus ací el problema plantejat, que per l'enorme sector que comprèn a la nostra terra, fa que es converteixi en situació greu i que necessiti una ràpida mesura de Govern.

— Mitjans per a solucionar-ho?

— No en veig d'altres, ara de moment, que a base de tractats de comerç, concessions per concessions. Per exemple: amb Romania s'hi podria treballar força. Nosaltres amb la part cotonera; ells amb la petrolífera. Cal dir que el petroli de Romania és molt millor que el que nosaltres adquirim als Estats Units. Aquest mercat de Romania es podria treballar bastant, i tant els romanesos com nosaltres en podríem sortir gratament beneficiats.

També es podria fer un intercanvi interessant amb l'Argentina sobre cotó, perquè, si bé ells, de moment, no tenen les classificacions tan avançades com als Estats Units, es possible que a no llarg termini, per conveniència d'ells mateixos, es posarien a tenor d'ací. Cal tenir en compte, que mentre els Estats Units no ens fan cap concessió a base del cotó, ens la faria l'Argentina, que avui dia no té encara el mercat estès en aquesta producció. Podríem ésser-li un client molt interessant, i d'això en podríem venir, com us he dit, concessions favorables per a ambdós països.

També el mercat cubà no és gens negligible per a Catalunya, per a la nostra indústria tèxtil. Amb Cuba, a base del tabac, es podria fer molt, sense perjudicar l'agricultura d'ací.

Com aquests casos, en podria citar molts d'altres, i així l'exces de producció sortiria. No en tinguem cap dubte!

Ara bé, Per a la major eficàcia, caldria que en els llocs on s'hagi fet un tractat, hi hagués permanentment un representant tècnic de la indústria cotonera. Aquest representant, que hauria d'ésser molt ben retribuït, hauria de tenir cura dels interessos comercials que li fossin confiats. Completament alié a la política, així sí! La seva missió, repeteixo, seria que tingués cura dels afers que li fossin encomanats. Jo tinc el convenciment que aquest és un problema de govern.

Una vegada el problema resolt, la indústria tèxtil del país hauria de treballar les mateixes hores i observar les lleis obreres amb la mateixa escrupolositat amb què es fa a Catalunya.

De totes maneres, jo tinc confiança que, a no tardar molt, el problema es resolrà i es resolrà bé. Tant de bo que sigui així! — ha acabat dient-nos el senyor Tomàs Llobet.

No l'hem volgut molestar més, i ens hem acomiadat amb una efusiva estreta de mà, agraïnt-li les atencions tingudes envers nosaltres.

S

L'ORGANITZACIO DELS PRODUCTORS

Segurament no hi ha cap sector de la vida industrial de Catalunya com el de la indústria tèxtil cotonera que compti amb una organització patronal tan ben estructurada.

En un país tan individualista com el nostre, hi ha, encara, molts patrons que segueixen aferrats a la vella posició d'obrar exclusivament per compte propi, convençuts que ningú més que ells pot comprendre millor quines són les seves conveniències.

Es una posició totalment equivocada perquè la llibertat per a desenvolupar les activitats productores, sense submissió a reglamentacions que coartaven el desplegament de la iniciativa individual, va portar com a conseqüència la coalició dels treballadors per tal d'evitar que a l'empar d'aquella llibertat se'ls imposessin condicions massa dures. Aquesta coalició obrera, purament professional, es va convertir després en política perquè els idealismes democràtics o revolucionaris varen atraure grans masses de treballadors amb les promesses il·limitades que se'ls feien que, gràcies a l'acció conjunta podrien fer-se amos del poder públic i arribarien a implantar la colectivització de la producció.

A mesura que la vida econòmica dels pobles s'anà fent més complexa, tant per la perfecció dels elements mecànics com per la creixença de la producció que portava una forta compenetració dels fabricants, es feren més indispensables les col·laboracions per tal de resoldre els múltiples problemes que es presentaven. L'intervencionisme de l'Estat requeria atencions que no estava a l'abast de l'empresari individual de resoldre-les. L'augment dels tributs de l'Estat i de les corporacions locals per tal de fer front a les despeses ocasionades per l'augment de serveis públics, amb la consegüent burocràcia que se'n derivava, requeria una vigilant actuació per defensar-se dels abusos que es cometien. També la necessitat d'acudir als poders públics en demanda de disposicions protectores contra la competència estrangera o d'altres per a estimular les vendes a l'interior i a l'exterior, aconsellava una actuació conjunta dels elements patronals.

Totes les causes enumerades donaren lloc a què, tot respectant el principi bàsic de la propietat particular i de la iniciativa privada en tot allò que no estigués en pugna oberta amb els fonamentals interessos generals, s'estructurés l'organització patronal, per professions i també amb entitats, que n'agrupés de molt diverses categories. L'experiència aconsella, tanbé, una mena de divisió del treball entre els diversos organismes constituïts, de manera que uns tinguessin cura dels problemes generals, mentre altres s'ocupessin amb preferència de regular les re-

lacions amb els treballadors en una forma conjunta, així com d'enfoca, les qüestions derivades de la legislació social enfront de les institucions oficials encarregades d'aplicar-la.

L'estructuració de l'organització patronal ha passat per les diverses etapes que la tingut l'evolució econòmica i social i, avui, es troba en una mena d'estabilització que determinarà que cada organisme respongui a la finalitat per a la qual ha estat creat, sense gaires interferències perturbadores.

Com hem dit, segurament en cap altre sector com en el de la indústria tèxtil cotonera l'organització patronal ha assolit tanta perfecció. I els beneficis d'aquesta organització els toquen tant els patrons com els treballadors. Recordem només els conflictes socials plantejats en els darrers anys per part d'organitzacions obreres amb finalitats purament revolucionàries i, per tant, desorganitzadores de la indústria, per tal d'aconseguir la seva feblesa, condició indispensable per a poder imposar-se.

Davant d'aquells conflictes, les organitzacions patronals van saber sobreposar-se a l'interès particular. Comptant amb els elements assessors indispensables i amb un coneixement perfecte de les possibilitats de la indústria, defensaren els interessos col·lectius i, per tant, dels treballadors, fent front a les intemperàncies i a les exigències desproporcionades. I no sols hagueren de combatre-les davant d'uns titulatats representants dels treballadors, sinó també davant d'autoritats que tot ho supeditaven a treure's del damunt preocupacions de caràcter social, sense veure que si s'accedia a les peticions absurdes n'havien de sortir perjudicats a la llarga aquells mateixos que les feien, perquè forçosament havien de determinar una impossibilitat de continuar la marxa de la indústria.

Sortosament aquell pesombre es avui esvair i tant de bo que fos per a sempre. El que hem de desitjar és una comprensió, entre tots els sectors interessats, de les possibilitats d'explotació de les fàbriques dins el cúmul de dificultats en què es mouen per una sèrie de causes que ara no hem d'analitzar. Si aquesta comprensió existeix i perdura, àdhuc serà possible anar a una major gradació en la col·laboració patronal. Es podrà arribar a una regulació d'activitats que elimini les competències inútils i que tingui per resultat el treball entre tots, atenuant-se d'aquesta manera els efectes de l'atur forçós, un episodi del qual, tant per la seva actualitat com per la seva magnitud, és, per ell sol, revelador que, en els moments difícils pels quals passa la vida econòmica a tot el món, són tan indispensables la màxima prudència i el sentit previ-

— J. M. CASANOVES

EL CAS DE LA INDUSTRIA TEXTIL CATALANA

El que ens diu el senyor Tomàs Llobet

Per tal de contribuir a orientar el lector sobre la situació de la indústria tèxtil catalana, van en aquest número de LA VEU DE CATALUNYA diversos articles i opinions de persones autoritzades en aquella matèria.

El lector pot llegir a continuació d'aquestes ratlles, quin és el punt de vista del senyor Tomàs Llobet. Persona competent, el seu pensament sobre aquesta qüestió es molt interessant de conèixer.

— Què opina, senyor Llobet? — hem començat a preguntar-li de la crisi que patia la indústria tèxtil

catalana? — La crisi de la indústria tèxtil — diu — té molta importància, més de la que alguns es pensen. La seva causa és molt senzilla d'explicar; es diu en tres paraules: excés de producció.

La indústria tèxtil és, a la nostra terra, una de les més importants activitats industrials, i que ha contribuït enormement a consolidar el nostre mercat i a assegurar la riquesa del país. Però resulta que, en l'actualitat (i ja fa molt de temps) no podem col·locar com caldria la nostra producció i ací ve el problema. Si no tenim de la m-

ORDELIN és el millor article per a camises
ORDELIN és garantia d'immillorable qualitat i solidesa absoluta
La garantia del nostre article és el nom ORDELIN estampat a la vorera

RECORDEU-LO I EXIGIU-LO EN LES VOSTRES COMPRES

CAP MES NO US DONARA MILLOR SATISFACCIO

Refuseu qualsevol altre article que us ofereixin com a ORDELIN
El tractament únicament pot figurar en els articles de la fabricació
a casa MANUFACTURAS ORDEIG, S. A.

BORSA DE BARCELONA

Valors a terme

Ses^ho del matí, d'onze a dotze, al Casino Mercantil: S'opera de Nords, de 52'60 a 52'45 i a 52'50; Alacants, de 40'10 a l'enter 40 i a 40'10; Colonial, a 43'65 i a 43'50; Expòsitus, a 127'50 i a 127'35; Fords, de 255'00 a 253'50; Filipines, a 368'00, i C.H.A.D.E., a 433'60 i a 431'50.

Sessió de la tarda, de tres a quatre, a Borç: Es fa de Nords de 52'45 a 52'60 i a 52'55; Alacants, de 40'10 a l'enter 40 i a 40'30; Colonial, a 43'65; Aigües, de 183'75 a 183'50; Explosius, a 127'00 i a 126'75; Mines Rif, a 63'00 i a 62'85; Aslands a 71'25; Fords, de 254'00 a 255'50 i a 254'50, i C.H.A.D.E., a 432'50 i 433'00.

Valors al comptat

Deutsches Reich

		Ant	Avul
Interior 4 %	A . . .	78 16	78 16
"	B . . .	78 10	78 11
"	C . . .	78 10	78 11
"	D . . .	78 10	78 11
"	E . . .	78 06	
"	F . . .	78 15	
"	G I B . . .	78 06	74 00
Perp Ext 4 %	A . . .	87 75	84 25
"	B . . .	87 75	83 00
"	C . . .	82 54	82 75
"	D . . .	82 86	
"	E . . .	87 85	82 15
"	F . . .	87 25	81 50
"	G I H . . .	83 00	83 00
Amortit 1 % A . . .		88 00	
1908 B . . .		88 00	
" C . . .		88 56	
Amortit 2 % A . . .		87 06	
1900 B . . .		87 00	87 60
" C . . .		87 60	
" D . . .		87 50	
" E . . .		87 10	
" F . . .		87 54	88 00
Amortit 5 % A . . .		85 25	85 75
1917 B . . .		85 25	85 75
" C . . .		85 30	
" D . . .		84 36	85 75
" E . . .		85 80	
" F . . .		84 15	
Amortit 5 % A . . .		103 00	
1926 B . . .		103 00	
" C . . .		102 55	
" D . . .		102 55	
" E . . .		102 15	
" F . . .		102 75	
Amortit 4 1 % A . . .		100 35	100 50
1928 B . . .		100 35	100 50
" C . . .		100 35	
Amortit 5 % A . . .		103 15	
1927 semes impostos B . . .		103 15	103 15
" C . . .		103 15	
" D . . .		103 15	
" E . . .		103 15	
" F . . .		103 15	
Amortit 5 % A . . .		94 85	95 00
1927 amb impostos B . . .		94 85	95 00
" C . . .		94 85	95 00
" D . . .		94 85	95 00
" E . . .		94 85	95 00
" F . . .		94 85	95 00
Amortit 3 % A . . .		82 00	82 00
1938 B . . .		79 00	79 75
" C . . .		79 50	79 75
Amortit 4 % A . . .		85 00	
1938 B . . .		84 75	
" C . . .		84 75	
Amortit 5 % A . . .		103 15	103 15
1929 B . . .		103 00	103 15
" C . . .		103 00	
" D . . .		102 55	
" E . . .		102 55	
" F . . .		102 75	
Bons or Tresoreria A . . .		248 00	248 00
Bons or Tresoreria B . . .		24 06	24 75
Deute Ferroviani 5 % A . . .		102 50	102 75
Deute Ferroviani 5 % B . . .		102 50	102 50
Deute Ferroviani 5 % C . . .		102 50	
Deute Ferrov 4 1 % A . . .		85 35	85 50
Deute Ferrov 4 1 % B . . .		85 35	85 50
Deute Ferrov 4 1 % C . . .		85 35	85 50
Tresor 4 % abril 1933 A . . .		101 35	
Tresor 4 % abril 1935 B . . .		101 15	
Tresor 5 % Oct 1933 . . .		101 35	
Tresor 5 % Oct 1933 B . . .		101 35	
Tresor 5 % abril 1934 A . . .		102 15	
Tresor 5 % abril 1934 B . . .		102 15	
Tresor 4 1 % jul 1934 A . . .		102 50	103 15
Tresor 4 1 % jul 1934 B . . .		102 50	
Tresor 4 1 % nov 1934 A . . .		102 50	
Tresor 4 1 % nov 1934 B . . .		102 50	

Regions autonomes

Tres. Generalitat 6 %		102'00	102'00
Ajuntaments			
Bacalona 6 %		90'25	
B	sempestre	87'25	
"	1909 A.	87'00	18'75
"	1906 B.	87'00	
"	1906 C.	82'50	
"	1907 D.	88'75	
"	1910 D.	86'75	
"	1912 Bampi	86'00	
"	1912 E.	64'10	
"	1912 F.	64'00	
"	1913 Bampi	67'40	
"	1916 B.	67'75	
"	1917 B.	67'75	
"	1918 B.	67'75	67'25

ECONOMIA I FINANCES

Temes ferroviaris

MENTRE S'ACOSTA EL VENCIMENT

S'acosta el venciment del primer de juliol, i les Compagnies ferroviàries no han anunciat encara el pagament del capó de turs obligacions (almenys fins al moment d'escriure aquestes ratlles). Això sol ja explica la feblesa que en aquestes darreres setmanes han experimentat els valors ferroviaris en general i les obligacions en particular, malgrat els projectes de socorrida, més o menys transitòria, de les dificultats més urgents de les empreses. I és que el mercat ja està cansat de promeses i vol fets, i, per altra banda, la situació de les companyies és tan greu que no admet cap dilació.

I mentre a Espanya hom passa el temps d'aquesta manera, jugant amb foc, a França, país no pas model·lic pel que respecta a l'administració pública, hom es preocupa seriosament de la situació dels ferroviaris i hom estableix una pla d'actuació que ultra representar tot seguit una economia de més de mil milions de francs, establirà les empreses ferroviàries sobre bases que els permetran de desenvolupar-se més lliurement i de fer front, d'aquesta manera, a la competència que, a l'empar de legislacions arcaïques, les va vencent.

Coordinació dels transports de viatges i de mercaderies per fer-

rocarri i per carreteres, d'acord amb les lleis del 1934. Aquest és el primer punt del programa que hom va a desenvolupar a la veïna República. Perquè, malgrat que les lleis ja temps que han estat votades, hom ha procedit molt lentament en l'ur aplicació, i, entretant, el mal s'ha anat agreujant.

En segon lloc, modificacions en l'exploatació ferroviària pel que fa referència a les tarifes, simplificant-les i donant-los més flexibilitat, i, també, en l'exploatació pròpiament dita, tancant estacions: línies d'exploatació actualment ruïnoses. Sobre tot, donant al ferrocarril la facilitat d'emprendre els mètodes que millor convinguin a cada cas, és a dir, explotant-los segons principis comercials.

Cal poder de retien aquest darrer punt. Com s'ha dit molt bé, a França, fins ara, "els ferrocarrils vivien en un règim que no s'havia modificat sensiblement des de Lluís Felip, és a dir, molt abans del naixement de la indústria automobil. Es trobaven sotmesos a una reglamentació extremadament minuciosa, comprensible quan exercien gairebé un monopoli, però ruïnosa des que s'oferien la competència de l'automobil: els ferrocarrils havien de fer circular en línies secundàries, algunes vegades

per dia, trens amb vagons de tres classes... sense viatgers. I havien de fer aturar aquesta trens en estacions desertes..."

No sabríem resumir millor la situació, també pel que fa referència a Espanya, puix que el seu cas és semblant al de França. En tots dos, com en el problema ferroviari en tots els altres països, el punt fonamental és aquest: Que el ferrocarril, que ja no és monopoli, està subjecte a totes les reglamentacions de qualsevol monopoli, i que això, més que altra cosa, s'ajega i el manté en situació de profunda crisi. Per aquesta raó, el reconeixement d'aquest principi constitueix el pas més important en pro de la resolució del problema ferroviari, la qual cosa es dedueix, naturalment, de les conseqüències que se'n deriven.

A França, aquest pas ja està donat. A Espanya, hom no ha fet sinó anunciar-lo tímidament. I, encara, en diaris i sectors d'opinió ben importants, hom demostra el desconeixement de la realitat del problema ferroviari. Tot això fa tèmer que aquell tímid anunci no passi de tal. Però, si fos així, les conseqüències les experimentaria tot el país, puix que és a tota l'economia nacional que el problema ferroviari afecta.

XAVIER RIBÓ

[illegible]

Monedas extranjeras

Cotización de monedas extranjeras facilitada por el C. O. de U. de M. de Madrid

Lílures, 36'20 x 36'30.
 Francs 48'35 x 48'45
 Dòlars, 7'34 x 7'36
 Lires, 48'46 x 30'65
 Marcs, 2'045 x 2'065.
 Suïsses, 230'50 x 230'75.
 Belgues, 12400 x 124'50.
 Florins, 49'75 x 4'985.
 Roubles, 22'50 x 33'30.
 Cor. Pèga, 36'70 x 36'80.
 Cor. suecses, 1'36 x 1'38.
 Cor. noruegues, 1'81 x 1'83.
 Cor. daneses, 1'61 x 1'63.
 Recobrar per el pagament en
 or de 1305 d'Arnaud
 138'75 %

Impressió borsàtil

La Borsa, malgrat de treuar-se
entremig de jornades festives, man-
té la bona disposició iniciada el
dia anterior, i els canvis acuen
resistència, si bé el negoci segueix
molt limitat.

Al comptat, l'animació ne impressiona en cap dels compartiments d'aquest sector, i el tret d'un augment d'activitat en els grups de ferrocarrils, el negoci acusa un volum bastant irrisori d'importància, en general.

De totes maneres, i en conjunt, els canvis participen d'una situació de més sosteniment, ultra beneficiar-se d'uns centims els de Deutes de l'Estat. A més els d'obligacions de ferrocarrils es presenten més ben disposats, car hi havia menys venedors.

FESTA — Dilluns vinent, dia 24, festivitat de Sant Joan, per ésser festa oficial a la ciutat, han estat suprimides les sessions de contractació borsàtil de l'esmentat dia.

[illegible]

RESUM GENERAL DE PRESETES
NOMINAIS NEGOCIADOS

Deutsches obligaciones	
Interior 4 1/2 %	728.200
Exterior 4 %	121.700
Amort. 5 % 1927 a Imp.	800.000
Amort. 5 % 1927 a Imp.	82.500
Amortiz. 3 % 1928.	1.275.000
Bons or de Tesoreria.	85.000
Obligaciones Tesor. 3 %	600.000
Deute Ferr. de l'Etat.	937.000
Municipales y Delegaciones	242.000
Oblig. f. c. y Industriales	1.260.000

CREDIT I OBRES

RONDA SANT TERE, 3, PRAL.
Edifici 34005

Reforma de pisos per a

**llogar i tota classe d'o-
bres i instal·lacions a**

Terminis mensuals

Tres anys credit
No administra finques

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Text íntegre de les conclusions aprovades en l'Assemblea extraordinària de Fabricants Teixidors, darrerament celebrada a la Mancomunitat de Fabricants de Teixits

Tota la premsa de Barcelona s'ha fet ressò dels importants actes que el dimarts o dimecres d'aquesta setmana es celebraren a la Mancomunitat de Fabricants de Teixits.

L'assemblea del dimecres, està cridada segurament a marcar una fita en la història de la nostra indústria de teixits. Una ponència especial de fabricants teixidors, integrada pels senyors Enric Diuarnó, Antoni Guitart, Josep M. Roger, F. Torres Villà i B. Tuset Rebés, donà compte als assembleistes d'unes interessants suggestions sobre l'actual situació de la indústria cotonera i les conclusions proposades foren aprovades per aclamació enmig d'aplaudiments dels reunits.

Heus ací el text íntegre de les conclusions aprovades, que fins ara la premsa sols les ha publicat resumides:

1) En examinar l'actual situació de la nostra indústria cotonera i fixar-nos en el seu estat de depressió, el primer camí que se'ns ofereix per a poder conduir-la a una major prosperitat en l'esdevenidor, és assenyalar a tots i cadascun dels fabricants que no regategin el seu concurs més entusiasta perquè la Mancomunitat de Fabricants de Teixits i les altres entitats representatives dels grans branques de la indústria (filats, estampats i indústries auxiliars i complementàries) esdevinguin cada dia més fortes, acabin de completar les seves llistes d'associats i amb l'assistència efectiva i no pas formulària que els atorguin els que les compoïnguin constitueixin organismes vius, disposats, en tot moment, a fer allò que les circumstàncies demanin en profit de la indústria.

2) Cal que les esmentades entitats, sense desatendre cap de les tasques que temps ha propugnen, emprenguin tot seguit la de la sindicació de la indústria cotonera, degudament articulada per sectors.

El Sindicat ben orientat pot ésser l'instrument que ens manca per envestir de ple algun dels problemes de més difícil solució que avui té plantejats la indústria.

La Sindicació, per bé que voluntària, cal estimular-la amb determinats avantatges que puguin gaudir els industrials sindicats (compres de primeres matèries, tractes de favor amb tintorers, blanquejadors i acabadors, compensacions diferencials en l'exportació, avantatges en l'encapçalament de contribucions, en la convenció d'assegurances, etc.) i el canvi d'aquests avantatges i el desig de millorar les condicions de la indústria, hauria d'obligar els seus membres al més exacte compliment dels acords que s'adoptessin.

La funció de l'Estat amb relació al Sindicat industrial, hauria de limitar-se a atorgar-li anàlogues exempcions tributàries a les concedides als Sindicats agrícoles i a garantir la plena eficàcia dels acords que lliurement i amb les garanties adoptin els seus components, dins de l'esfera d'acció de les matèries que siguin de la seva competència.

3) La nostra indústria cotonera dissortadament ha de lluitar amb la competència de la de la resta d'Espanya, degut, entre altres causes, a què moltes vegades els salaris dels obrers d'algunes regions són inferiors en un 50 per 100 als que regeixen a Catalunya i, a més, alguns industrials de les dites regions infringeixen el règim de jornada màxima de treball i d'assegurances socials i fins alguns, segons notícies, no tributen als Fisc com ho haurien de fer.

Per tant, convé: a) Que les ins-

peccions del Fisc, del treball i d'assegurances socials desenrotllin, en compliment de llur deure, el zel necessari perquè, dins de les fronteres d'Espanya, l'aplicació de les lleis s'exigeixi a tots els industrials de la mateixa manera; b) estimular l'organització de confederacions nacionals d'indústria en la forma com encertadament sembla patrocinar-les el Ministeri de Treball en el seu projecte de modificació de la Llei de Jurats Mixtos, encarregades de determinar per a les distintes localitats d'Espanya, el salari, jornada, gratificacions, definició de categories, etc. en aquelles indústries que ho exigeixin per les seves particularitats o en les que les circumstàncies de competència ho facin necessari, que és el cas en què es troba la indústria cotonera; i c) que els industrials que no ho hagin fet i les Associacions comercials que actuen isoladament s'adscriu a la Federació de Fabricants de Filats i Teixits de Catalunya amb mires que, almenys dins d'aquesta regió, sigui unànime el compliment de les lleis i la més exacta aplicació de les bases de treball i pactes col·lectius establerts.

4) Són molts els fabricants de teixits que es planyen de la irregularitat amb què es desenrotlla llur negoci des del punt de vista comercial.

El fabricant filador, adquireix la primera matèria i compleix normalment els seus compromisos. Els fabricants teixidors, en ajustar una partida de filats, formulen una nota per escrit i la signen. Però aquestes bones normes de contractació no acostumen a regir quan de les transaccions de filats es passa a les de teixits.

No desconeixem les iniciatives que, per a una millor regulació de les vendes de teixits, s'han desenvolupat d'uns quants anys ençà. No demanem cap exagerada intervenció de l'Estat en una matèria tan delicada, però entenem que el Sindicat Industrial, d'acord amb els magatzemistes i detallistes compradors de teixits, podria corregir bona part de les deficiències comercials que pertorben la indústria de teixits.

5) Dins del mateix ordre comercial, creiem necessària i urgent una tasca orientada a divulgar entre els industrials les normes per al càlcul del preu de cost dels articles, que la tècnica moderna dels preus imposa. Hi ha industrials que venen a uns preus ruïnosos per a ells i per a la indústria, sense donar-se'n compte dels perjudicis que ensequen les conseqüències. En termes generals (ens referim a la venda normal i continuada, no pas a allò que hom en diu liquidacions, ni a la venda d'articles passats de temporada) no existeix el fabricant que vengui els seus teixits sabent que hi perd. I perquè tenim aquest convenciment, assenyalam l'alta conveniència d'una tasca divulgadora de les normes per al càlcul del preu de cost, arribant, si cal, a proposar «escandalls-típus».

6) Els fabricants que teixeixen «a mans», així com els tintorers, blanquejadors i acabadors, segurament voldran reconèixer que la seva vinculació a la indústria tèxtil és prou intensa perquè es considerin solidaris de la indústria principal.

Tots ells haurien d'ésser valuosos elements auxiliars de la indústria, però només de la indústria, i aquest concepte, que caldria aconseguir que fos establert per un acte de sobirania de l'Estat, hauria d'arribar fins a precisar que els magatzemistes i detallistes de teixits estan facultats, com és natural, per a les transaccions comercials de gèneres dis-

posats per a la venda al públic, però no per donar a teixir «a mans», ni per donar a acabar peces als tintorers, blanquejadors i acabadors.

Així, la indústria i el comerç tèxtils deixarien d'ésser quelcom invertibrat i cadascun compliria la seva funció.

Per a l'efectivitat d'aquesta norma, que cap perjudici no portaria als tintorers, blanquejadors i ope-
redors, puix no podria afectar la major o menor quantitat de peces a operar, i influiria, en canvi, en la millor regularitat de les comandes, caldria, en allò que es refereix als fabricants de teixits auxiliars, o teixidors «a mans», que fos acceptada pel Ministeri de Finances la suggestió anys ha formulada pels interessats i que consisteix a permetre que els fabricants de teixits que tinguin donats d'alta un cert nombre de telers (que podrien fixar-se en els que integren una brigada, a base de considerar com a tals els telers que, segons cada especialitat, poden anar a càrrec d'un contrames-
tre i un ajudant), puguin donar a teixir «a mans», fins un màxim equivalent a la proporció que s'estableixi sobre la seva producció directa i que les peces teixides «a mans» es considerin per extensió i de la producció del fabricant que les encarregui, per ésser venudes sense gravamen als efectes tributaris. Per no haver dictat a temps una disposició en aquest sentit, s'ha produït un desplaçament perjudicial per a la indústria, puix els fabricants de teixits auxiliars, o teixidors «a mans», en l'esforç per no sucumbir, venen essent joguina moltes vegades, en l'actualitat, d'intermediaris sense vinculació amb la indústria, que acaben perjudicant-la i contribueixen en gran manera a la depressió que lamentem.

7) La nostra indústria cotonera, que a mitjans del segle passat era acusada d'insuficient per al consum de Península, necessita avui, per expandir-se i viure, respirar els aires de llunyanes terres i dedicar-se a l'exportació.

El dia que els industrials, amb esperit migrat, s'accontentessin amb l'exclusiu mercat interior, estaria proper el moment que, fins dins d'Espanya s'hauria de lluitar seriament amb la competència estrangera.

Perquè això no ens passi, convenim que aquesta tasca, enten-

1) Que és necessari que el Comitè Industrial Cotoner compti amb els mitjans necessaris per a poder intensificar l'exportació amb més eficàcia de com ha pogut fer-ho fins ara, amb tot i reconèixer el mèrit de l'esforç realitzat, i

2) Que és indispensable que Espanya tingui d'una vegada una política comercial exterior, base ineludible per al foment de l'exportació i, en aquest sentit, creiem d'alt interès la recent constitució del «Consell Espanyol del Comerç Exterior», organisme que agrupa els elements representatius de l'exportació i importació espanyoles, els quals si són acollits com cal pel Poder Públic i amb contacte permanent amb aquest, podran informar-lo, amb visió totalitària, de tot el que afecta els interessos sepanyols en matèria de tractats comercials, política de contingents, política aranzelària, organització bancària i règim monetari.

8) Els nostres fabricants s'han preocupat tostemps de la renovació de l'utillatge i, en general, han autoritzat la maquinària vella o antiquada. Però en els actuals moments que abunden les ofertes de telers vells i maquinària antiquada, com a conseqüència de paralitzacions de negocis, suspensions de pagaments i fallides, convé que s'estructuri en forma de conjunt i a través del Sindicat industrial l'amortització de manera convenient d'aquesta maquinària, amb una doble finalitat: a) la de vetllar per l'adequada modernització de l'utillatge de la indústria cotonera; i b) la d'evitar que els improvisats i els passavolants vinguin a pertorbar el normal desenvolupament de la indústria i a

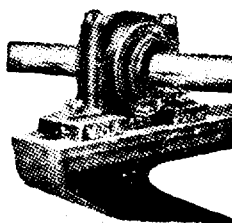
comprometre el treball dels obrers que ni troben ocupació.

I mentre no estigui organitzada la sindicació de la indústria cotonera ara i, després, com a complement, en el seu dia, de la tasca que el Sindicat pugui portar a terme en aquest sentit, cal que el Comitè Industrial Cotoner compti amb els mitjans adequats perquè tingui tota la virtualitat i eficàcia que en la pràctica pot assolir. A partat núm. 4 del precepte 1.º de l'article tercer del seu Reglament, en la forma com deixa redactat l'Ordre del Ministeri d'Indústria i Comerç de 27 de desembre de 1934 publicada a la «Gaceta» del dia 29 del mateix mes.

9) I com a complement de tot el que precedeix, entenem que, per al restabliment de la normalitat pertorbada en la nostra indústria, cal que Espanya gaudeixi d'un llarg període de seguretat i pau social, que pugui tornar al país la confiança necessària perquè el treball agrícola, industrial i comercial, en lurs variats aspectes, pugui prendre increment en empreses que el capital que al cap i a la fi és l'estalvi o l'ingrés, por de comprometre's-hi.

10) Així i solament així que podria reduir-se l'atur forçat, normalitzar-se el comerç i desaparèixer la paràlisi «crisi», que de tant de temps que és als nostres llavis, esta perdent el seu sentit original, com a expressió d'un període transitori, per esdevenir quelcom endemí i permanent de perniciosa efectes per a la indústria i per al país, si un mal entès conformisme ens llevés els ressorts que, com a fabricants i ciutadans, ens puguin fer reaccionar vers un esdevenidor més pròsper que els dificultosos moments que ens acompanyen.

Fabricants!

INSTAL·LEU A LES VOSTRES
FABRIQUES

Daus V. S. A.

EQUIPATS AMB RODAMENTS
DE LA INSUPERABLE MARCA
ANGLESA R. & M.

VALLET, S. A.

CASP, 23

TELEFON 14475

Casnovas Germans

FABRICANTS DE TEIXITS

Casa fundada l'any 1830

FABRIQUES A VILASSAR DE MAR I BADALONA

Telegrams: CASERMANOS. — Telèfon 10354

FAMBLA DE CATALUNYA, 19-21 BARCELONA

TALLER DE PICATGE DE CARTONS PER A MAQUINES

JACQUARD, VICENZI I VERDOL

A. MAS LLUCH

Carrer Consell de Cent, 480 (Cantonada Sardenya)
Telèfon 54744 — BARCELONA

BLATS, CAFES
SUCRES, ETC.Informació facilitada per la cam
Dorca i Fells

Blat

Winnipeg	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Juliol	83 1/2	83 1/2	82 1/2	
Agost	83 1/2	83 1/2	83 1/2	

XICAGO	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Juliol	80 1/2	80 1/2	81 1/2	
Setembre	81 1/2	81 1/2	81 1/2	
Desembre	83 1/2	83 1/2	84	

LIVERPOOL	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Juliol	5-3 1/2	5-3 1/2	5-3 1/2	
Octubre	5-3 1/2	5-3 1/2	5-3 1/2	
Desembre	5-3 1/2	5-3 1/2	5-5 1/2	

BUENOS AIRES	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Juliol	6'66	6'67		
Agost	6'69	6'72		

Moresc

CHICAGO	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Juliol	81 1/2	81 1/2	81 1/2	
Setembre	76 1/2	76 1/2	75 1/2	
Desembre	63 1/2	63 1/2	63 1/2	

BUENOS AIRES	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Juliol	4'62	4'63		
Agost	4'66	4'67		

L'HAVER	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Juliol	29-15-0	30-2-0		
Setembre	218-0-0			
Plata	326-16	326-16		

Plata

MONTREAL	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Setembre	72 1/2	72 1/2		

Cotó

L'HAVER	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Setembre	260	261		

Seda

Setembre	170			

Cuiros

NOVA-YORK	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Setembre	72 1/2	72 1/2		

Sucre

LONDRES	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Agost	4-6 1/2	4-6 1/2		
Desembre	4-6 1/2	4-6 1/2		
Març	4-6 1/2	4-6 1/2		

NOVA-YORK	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Juliol	233	231	230	
Setembre	240	239	236	
Desembre	246	245	242	
Gener	232	—	228	
Març	—	—	—	

Gasolina

NOVA-YORK	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Setembre	5'90	5'70		

Cacau

NOVA-YORK	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Maig	4'27	4'29	4'30	
Juliol	4'39	4'40	4'42	
Setembre	4'44	4'45	4'47	
Desembre	4'56	4'57	4'58	
Gener	4'61	4'62	4'63	
Març	4'73	4'75	4'75	

Cautxú

LONDRES	Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Abril-Juny	6 1/2	6 1/2	6 1/16	
Jul.-Setbre.	6 1/2	6 1/2	6 7/16	
Oct.-Dea	6 1/2	6 1/2	6 9/16	

Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Maig	12'52	12'55	12'56
Juliol	12'66	12'72	12'73
Setembre	12'73	12'73	12'81
Desembre	12'88	12'94	12'95
Gener	12'97	13'04	13'05
Octubre	13'08	13'14	13'17

Café

Mes	Anterior	Obertura	Tanca
Juliol	108'50	110'50	
Març	115'25	116'75	

MERCAT
DE LLOTJA

IMPRESSIO D'AHIR

La paralització més absoluta
s'observa en el negoci de blats.Els mercats de l'interior denoten
una marcada fluïdesa en els preus
i fins i tot per les classes supe-
riors de Castella que havien tingut
una notòria fermesa durant
tota la campanya. Aquest fet diu
amb eloqüència la poca eficàcia
de la llei dels blats dictada res-
centment.Les úniques proporcions en
blats que desvetllen un relatiu in-
terès, són les que comencen a pro-
duir les comarques properes a aci
amb blats de nova collita i tra-
mesa molt propera.Els mercats de l'interior són so-
lament consultats a títol d'infor-
mació, ja que els negocis no es
produïen, malgrat la bona dispo-
sicó d'aquells venedors.Les sortides de farines són cada
dia més difícils i les existències
pesen fortament damunt el mer-
cat.Els residus de mouturació se-
guixen fermes llevat del segó-fulla
que ha reduït els preus.Tls ordís, el sol interès el mouen
els de les comarques properes a
aci, que lliuren mercaderia de no-
va collita, a 37'50 pessetes els 100
quiloes posat en magatzem d'aci
o damunt vagó arribada. Lleda
ofereix a la mateixa paritat.La civada Extremadura s'ofereix
a 26'50 pessetes els 100 quiloes, i a
26 la classe nova, tramesa juliol i
tot preu procedència.Les garrofes, negres, del Camp
de Tarragona, s'han venut a 30
raïls els 40 quiloes damunt vagó es-
tació d'aci; Vinaròs, a 33 raïls els
42 quiloes; Matalafera, a 32 raïls;
Castelló, roges, a 31 i mig, i Ma-
lloca, a 28 raïls, i tot els 42 qui-
loes damunt carro moll d'aci.Les faves Extremadura es cedeixen
a 51 pessetes i les d'Andalusia
al mateix preu, i les noves, trame-
sa juliol, regularien a 47 pesse-
tes, i tot els 100 quiloes aci.Les faves Andalusia, fins, s'o-
fereixen a 44 i tot els 100 quiloes da-
munt carro moll d'aci.Els caps Castella s'ofereixen a
24 pessetes, i els nous tramesa ju-
liol-agost, a 33 pessetes i tot els
100 quiloes damunt vagó estació de
sortida.El segó Castella es cedeix a 31
pessetes els 100 quiloes damunt va-
gó procedència.El moresc Plata s'ha cotitzat en-
tre 44 i 44'50 pessetes; el d'Anda-
lusia entre 39 i 42 pessetes, segons
classe, i el de Lleida, a 39 ptes. els
100 quiloes aci.Per les esacions arribaren dar-
rerament les mercaderies següents:
Nord: 20 vagons de blat, 4 de
farina i dos de segó.M. S. A.: 7 vagons de blat, 11 de
farina, 2 de segó i 4 de civada.

NOVA-YORK (Contracte Santos)	Juliol	Setembre	Desembre	Març	Maig
	7'48	7'50	7'62	7'72	7'79
	7'57	7'60	7'70	7'75	7'85

NOVA-YORK (Contracte Rio)	Juliol	Setembre	Desembre	Març	Maig
	5'03	5'03	5'18	5'28	5'46
	5'12	5'15	5'29	5'40	5'46
	5'25	5'35	5'46	5'46	5'63

Barcelona, 21 de juny de 1935.

Els nostres lectors
són pregats de fer es-
pecial esment de les
cases que afavorei-
xen aquest diari amb
llurs anuncisCENTRE
COTONER

Mercat	Postions	Tanca	Anterior	Obertura	Segon	Telegrams	Tercer	Telegrams	Tanca
LIVERPOOL (Cotó Americà)									
Disp.	6'78				6'79				
Juny	6'38	Nm.	Nm.	6'44	6'45				
Juliol	6'33	Nm.	Nm.	6'34	6'35				
Octubre	5'96	6'03	6'04	6'04	6'06				
Gener	5'90	5'96	Nm.	5'96	5'97				
Març	5'89	5'94	Nm.	5'94	5'96				
Maig	5'88	Nm.	Nm.	5'92	5'94				
Juliol	5'86	Nm.	Nm.	5'90	5'92				

LIVERPOOL (Egipci Sakel)	Juliol	Setembre	Desembre	Març
	7'76	7'79	7'85	7'86
	7'78	7'83	7'86	7'86
	7'78	7'82	7'86	7'86
	7'79	7'84	7'86	7'86

LIVERPOOL (Egipci Upper)	Juliol	Setembre	Desembre	Març
	7'07	7'12	7'16	7'16
	6'82	Nm.	6'89	6'89

NOVA-YORK	Disp.	Juny	Juliol	Octubre	Desembre	Gener	Març	Maig	Trana.
	11'90	11'55	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59
	11'55	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59
	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59
	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59
	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59
	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59
	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59
	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59
	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59	11'59

Arribades als ports dels Estats Units	Campanya anterior
En Balas	1 c/ 11
Des de 1.er agost de	4331 c/ 7473

ALEXANDRIA (Sakel lardit)	Juliol	Setembre	Desembre	Març
	14'97	Nm.	14'02	14'02
	14'94	14'38	14'38	14'38
	14'33	Nm.	14'38	14'38

ALEXANDRIA (Sakel nou)	Juny	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Gener	Març	Maig
	12'48	Nm.	12'90	12'90	12'90	12'90	12'90	12'90	12'90
	12'48	Nm.	12'90	12'90	12'90	12'90	12'90	12'90	12'90
	12'48	Nm.	12'90	12'90	12'90	12'90	12'90	12'90	12'90

LIVERPOOL (Cotó imperi britànic)	Juliol	Setembre	Desembre	Març	Maig
	6'12	6'28	6'28	6'28	6'28
	6'02	6'02	6'02	6'02	6'02
	6'02	6'02	6'02	6'02	6'02
	6'02	6'02	6'02	6'02	6'02

LIVERPOOL (Indie-Oomra)	Juliol	Setembre	Desembre	Març	Maig
	5'87	5'87	5'88	5'88	5'88
	5'83	5'83	5'83	5'83	5'83
	5'83	5'83	5'83	5'83	5'83
	5'83	5'83	5'83	5'83	5'83

Bombal Bengali	Juliol	Setembre	Desembre	Març	Maig
	142	142	143	143	143
	136	137	137	137	137

Bombal Oomra	Juliol	Setembre	Desembre	Març	Maig
	206	207	207	207	207
	190	191	191	191	191

Bombal Bengali	Juliol	Setembre	Desembre	Març	Maig
	228	229	229	229	229
	212	212	212	212	212

Canvi de la pesseta a Nova-York: Obertura, 13'73.

CIUTAT JARDI DEL VALLES
Magnífica URBANITZACIO,
Just a l'estació de SANTA MA-
RIA DE BARBERA (entre Cer-
danyola i Sabadell)
SOLARS DE 20 A 50
CENTIMS EL PAM
40 TRENS D'ACI - Clima so-
Temperatura agradable - Magni-
fic bosc - Vistes fermes - Mer-
cat - Col·legis - Metge - AIGUA,
ELECTRICITAT - TELEFON,
etc.
Demaneu informació i opuscle a
UNIO FINANCERA
Corts Catalanes, 591, principal.
Tel·lèfon 11400

VIDA
MARITIMA

Moviment del Port

ENTRADES D'AHIR

Vapor CABO HUERTAS, de Sète
i escales, amb càrrega general; va-
por CAPITAN SEGARRA, d'Alai-
cant, amb 71 passatgers i càrrega
general; vapor DEVA, de Gijón,
amb carbó mineral; pailebot RO-
BERTO, de Palma, amb efectes;
pailebot PEPITO, de Vinaròs, amb
efectes; vapor francès FLORIDA,
de Gènov i Marsella, amb 8 pas-
satgers per aquest port; i 402 de
trànsit motonau CIUDAD DE
BARCELONA, de Palma, amb 215
passatgers i càrrega general; va-
por correu REY JAIME II, de
Mahó, amb 67 passatgers i càrrega
general; transatlàntic anglès MOL-
DAVIA, de Southampton i Lisboa,
amb 253 turistes; vapor alemany
ARION, de Bremen i escales, amb
càrrega general; pailebot TERESA,
de Sant Carles, amb efectes; va-
por GUILLERMO SCHULZ, de
San Esteban, amb carbó mineral;
pailebot SOLEDAD VERA, de Car-
tagena, amb efectes.

SORTIDES

Vapor francès FLORIDA, amb
passatge i càrrega general, cap a
Buenos Aires i escales; vapor tu-
rista anglès MOLDAVIA, amb tu-
ristes, cap a Montecarlo; motonau
CIUDAD DE BARCELONA, amb
passatge i càrrega general, cap a
Palma; motonau CIUDAD DE IBI-
ZA, amb passatge i càrrega gene-
ral, cap a Mahó; pailebot ARNAL-
DO OLIVER, amb efectes, cap a
Ciudadella; motonau CABO SAN
ANTONIO, amb passatge i càrrega
general, cap a Gènova i escales;
vapor CABO HUERTAS, amb pas-
satge i càrrega general cap a Bil-
bao i escales; motonau Villa de
Madrid, amb passatge i càrrega ge-
neral, cap a Les Palmes i escales;
vapor AMPURDAN, amb càrrega
general, cap a Roses i escales.

Per celebrar avui la seva festa
onomàstica el Delegat Marítim d'a-
questa província don Lluís Verdu
i Aragay, s'ha vist molt felicitat
per les moltes ambaixades amb
que compta en aquesta capital. A
la dites felicitacions unim unió de
vires la nostra.

DEFUNCIO

Aquest matí ha mort en aquesta
capital la virtuosa senyora donya
Teresa Maristany, vídua i mare
del nostre amic l'inspector de la
Companyia Transatlàntica don
Agustí Gibernau, i política del ca-
pit de la Marina Mercant don
Isidre Pla. La mort d'aquesta se-
nyora ha estat molt sentida espe-
cialment entre l'element marítim
d'aquest port.

LA INDUSTRIA MUSCIAIRE
Aquesta tarda es celebrà a la
Delegació Marítima la junta d'au-
toritats que integra la Comissió
Reguladora de la indústria mus-
ciaire del port.

BORSES
FORANES

Borses estrangeres

PARIS

Renda francesa 3 %	97 1/2
Banca de França	10290
Suez	19300
Wagons Lits	56'50
Rio Tinto	1195
Tabacs de Filipines	3800

MILA

Conversione 3 1/2 %	73 3/8
Banca Commerciale Ital.	123
Navigazione Gen. Italiana	357
F. I. A. T.	151
Adriatica	104

LA VIDA CULTURAL

Societat d'Estudis Occitans

SEGON CONCURS ANYAL DE LITERATURA, HISTORIA I LINGÜÍSTICA GENERALS DELS PAÏSOS D'OC 1935-36

Condicions Generals dels Concursos (1). — Jos les noms de «Premi Peiri Vidal», «Premi Dom Vaisseta» e «Premi Josep Anglada», «Societat d'Estudis Occitans» instituïguet l'an 1933 aïtantes recompensas de 2.000 frs. caduna e una borsa de viatge e d'estudi als païses occitans de delà los Pireneus (Catalonha, València e Balearas) estimada 1.000 frs. de mai, per las melhoras obras literària, istorica e lingüística que seràn mandadas, cada an, a cadun dels concursos oberts jos las denominacions susdites e las condicions següentas:

1º Los trabalhs que seràn presentats, caldrà que siàn originals e ineditats. Se'n mandarà un exemplar unic, curosament escrit e proveït d'una devisa corresponent a la d'una envolopa tampada e sagelada que claurà lo nom e l'adreça de l'autor.

2º Los obras lluradas al concurs poiràn ésser redigidas sià dins quia que sià de las variatats dialectalas occitanas, sià dins una lenga latina (Francés, Espanhol, Italian o Portugués) segon los casos e coma serà especificat pus luenh.

3º Dins lo cas ont los trabalhs tramesis siàn jutjats insuficients, los premis poiràn ésser reservats o devestits entre los dos concurrents que se o meritàn mai.

4º Los trabalhs coronats vendran la propietat de la «S. E. O.», la quala los publicarà al moment que creirà temporari. Los textos occitans de delà los Pireneus seràn revisats e mesis d'acordi amb las normes lingüísticas e graficas de la «S. E. O.». Los textos de delà los Pireneus, si o eran pas, s'acordaran arib las normas oficials de l'Institut d'Estudis Catalans. Los originals en lenga estrangera seràn traduïts en occità. L'autor d'un trabalh coronat poirà pas ne far cap edició dins cap de lenga sens l'autorizacion expressa de la «S. E. O.».

5º Tots los trabalhs seràn sometuts al jutjament d'una Jurada de cinc membres designats per la «S. E. O.», e los premis seràn adjudicats a la majoria de vot.

6º Los concursos poiràn ésser tots los tres premis s'obriràn, cada an, a la fin del mes de juli. Los trabalhs caldrà que siàn tramesis recomandats al Secretari General de la «S. E. O.» (senher Lois Alibert, a Montreuil de l'Aude), abans la fin del mes de gener de l'annada següenta. E lo resultat serà publicat al mes de mai venent.

«Premi Dom Vaisseta» 1035-36. — 2.000 francs efectius e una borsa de viatge e d'estudi als païses occitans de delà los Pireneus (Catalonha, València e Balearas) estimada 1.000 francs. S'utzejà al melhor estudi monografic o general, relatiu al passat nacionel dels Païses d'Occ. Se poirà presentar redigit en occità o dins quina sià de las autras lengas latinas.

Tolosa, 15 de juli de 1935. Per la «Societat d'Estudis Occitans», lo Secretari General, Lois Alibert.

PALMARES DELS CONCURS 1934-35. — «Premi Peiri Vidal» de literatura.

Autrejat a «La Legenda d'Esclarmonda», de senher Valeri Bernard (provençal).

«Premi Dom Vaisseta» d'istoria. Autrejat a «L'Emprestat de consolidacion per lo seti d'Auriol e de Rocavaira», (1381-1387) de senher Antoni Coni (provençal).

Accessit a «Istòria, costumas e melodia de la Val d'Ossau», de senher abat P. Badiolle (gascon).

«Premi Josep Anglada», de lingüística.

Autrejat a «Contribucion au glossari de la lenga d'Auvernh», de senher L. Levadox (auvernhat).

Accessit a «Lo Tresor deu Trievàs», de senher Enrie Terras (del-finés).

Jurada: Senhers Joan Bozet, professor agregat del «Liceu Rollin», de París; P.-L. Grenier, bibliotecari-adjunt de la «Biblioteca Nacional»; Pompeu Fabra, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, professor de la «Universitat

BREVIARI CRITIC

**Orador i escriptor
per Manuel de Montoliu**

Un dels prestigis més sòlids de la nostra oratòria sagrada es sens dubte la personalitat del doctor Lluís Carreras. Qui l'hagi sentit alguna vegada desenvolupar el tema d'una conferéncia, haurà restat sorprès davant dues facultats que moltissimes vegades s'exceuen l'una a l'altra: l'abundor d'idees d'una banda, i de l'altra la precisió i claredat de l'expressió. La paraula brollant, sempre gràvida de pensament, de la font inestroncable d'una emoció cordial i intel·lectual alhora; una paraula càlida, insinuant, que té el do de fer penetrar en l'esperit dels oients l'intima vibració de les veritats divines i dels pensaments humans d'elles derivades.

El recull que els amics i admiradors del Dr. Carreras han fet d'una selecció d'articles que ha publicat, com editorials, en el setmanari «Cultura Cristiana», òrgan de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell, amb motiu del XXV aniversari de la seva Ordenació Sacerdotal (1), ens ofereix una bella avinentesa per a apreciar en tot el seu valor aquest do oratori per excel·lència, que posseïx el nostre eminent doctor, d'encomanar als oients aquesta sagrada febre del pensament i de l'emoció que li dicta les seves prediques i conferéncies inimitables.

Sa Eminència el Cardenal Arquebisbe de Tarragona, Dr. Vidal i Barraquer, ens ha donat una visió molt justa de l'oratòria del doctor Carreras en aquestes paraules que llegim en la carta que precedeix el susdit recull: «Deixeble predilecte del vostre gran Sardà i Salvany, als llaços de la terra i de la ciutadania hi ajunta encara el seu arborat zel i la seva mestriosa competència per a ésser el continuador i impulsor de la seva gran obra... Personalitat forta, d'enteniment àgil i serè, de cor bondados, de paraula fàcil, raonadora i precisa, sap insinuar-se i presentar les coses admirablement i fer-se seu adhuc el mateix adversari.»

No és possible en l'espai limitat d'un article donar una idea aproximada de la riquesa de temes que ens presenten aquestes magnífiques articles del doctor Carreras. Aquest recull ens permet conèixer-lo sota tota la complexitat dels aspectes del seu talent tan plàstic, tan àgil, i de la seva cultura tan vasta, tan sòlida i tan variada. Podem admirar-hi el destre expositor de la doctrina cristiana i el cultíssim apologeta del catolicisme, al costat de l'ardent apòstol i missioner de la Catalunya culta i il·lustrada; podem admirar-hi el zelós liturgista sempre amant a propagar les formes més nobles de la pietat cristiana, les interpretacions més profundes i més belles del simbolisme del culte en les festivitats de l'Església, al costat del lúcid i subtil escriptor, erasmista i del pedagóg cristian que amb una unió incomparable, ben bé de l'escola de Sant Francesc de Sales, sap alligonar les nostres joventuts amb la doctrina viril d'un atletisme cristià de la més autèntica soca racial i amb una disciplina humaníssima de la raó i del sentiment de la més pura tra-

dició catalanesca. I algunes vegades aquest moralista i aquest pedagog s'eleva al nivell d'un vident d'un nou ordre social i d'una nova espiritualitat cívica regida per la llei de l'amor cristià, com s'esdevé en aquelles magnífiques conferéncies sobre «La ciutat cristiana», donades durant la Quaresma del 1930, on sembla fulgurar el rastre lluminós del pensament agustinà.

El doctor Carreras, orador nat, ara lliura al públic la seva paraula impresa que ens convida a estudiar-lo com a escriptor. Hom pot afirmar, contràriament al que molts creuen, que així com no tot bon escriptor és bon orador, tot bon orador, per contra, és i ha d'ésser bon escriptor. Si examinem tots els grans oradors que han deixat llur nom en la literatura universal, no trobarem cap personalitat que desmenteixi aquesta afirmació. En el cas del doctor Carreras, la ferma estructura de l'expressió, la inesgotable matisació de la paraula sempre en funció del pensament, aquella ampla i folgada ondulació de la clàusula oratòria tan complexa com ben ordenada, tan pròdiga de meandres, de digressions aparents com sòmesa fèrriament a un ritme central i dominant al qual retorna sempre l'òrbita audaç d'un pensament en perpètua gestació, en fi, totes les interessants característiques de l'estil tan personal de l'oratòria única del nostre genial conferenciant es reflecteixen fidelment en aquestes pàgines que han rajat de la seva docta ploma lluny de la suggestió directa del públic amic i devot que acut a escoltar les seves conferéncies. Naturalment que hi ha uns certs aspectes en l'estil del conferenciant que tendeixen a atenuar-se en l'estil de l'escriptor. La clausació, per exemple, llueix ara de l'impuls de la improvisació inspirada que mou sempre la paraula viva del conferenciant perd quelcom d'aquella llarga ondulació que és un dels secrets de l'encís singular que té l'oratòria del nostre gran conferenciant. L'estil en els seus escrits està sotmès al control sever de la raó, conscient en tot instant de l'expressió del pensament. Dintre de l'estructura més geomètrica de la frase, brilla com sempre, però, aquell incessant espurnejar d'un intel·lecte en constant estat d'acció creadora, i tot el seu estil és agitat per aquella mateixa febre intel·lectual que l'arrossegava d'una banda a l'altra sense treva cercant ferments de la cognició per tot el món visible i l'invisible. Però aquest espurnejig i aquesta «sacro fames» intel·lectual arriba un moment en què s'atemperen soa el clima benigne i suau de l'espiritualitat cristiana; la inquietud racionalista no arriba a manifestar-se tan sola, puix hi ha sempre la «fides» erenitat que dona al creient la comunicació de què, com diu el doctor Carreras, «la raó no és una força impulsiva» sinó «una participació de la divina sapientia, la llei de Déu endinsada en l'ésser humà».

(1) Lluís Carreras, *Prev. Cultura Cristiana*, Sabadell.

Instrucció Pública

Escoles Especials

Reunió d'Alumnes de l'Escola del Treball. — Hom prega als alumnes de l'Escola del Treball, del segon curs de Mestres Industrials de totes les especialitats, que vulguin acudir a la reunió que el vinent dimarts, dia 25, a dos quarts de vuit del vespre ha de tenir lloc a l'aula 23 de l'Escola, per tal de tractar un assumpte relacionat amb l'acabament de curs.

Centre d'Estudis Catalans a Liverpool

Hem rebut del prestigiós romanista anglès i conegut catalanòfil el professor E. Allison Peers, la carta següent, que ens plau de reproduir, per tractar-se d'una iniciativa força interessant per a la cultura catalana.

The University, Liverpool, 5th June, 1935. — Des de fa temps tinc el projecte d'establir a Anglaterra un Centre d'Estudis Catalans, les activitats del qual comprendrien cursos de llengua i literatura i conferéncies d'història de la cultura catalana. La realització d'aquest projecte no hauria d'ésser difícil, tenint en compte l'extensió relativament reduïda d'Anglaterra i l'existència de l'«Institute of Hispanic Studies», del qual sóc director: partim de la base d'un pressupost anual de 4.000 a 12.000 pesetes. Tinc l'esperança d'obtenir, en temps oportú, aquesta suma.

De moment, però, he decidit d'inaugurar el Centre, ací a Liverpool, començant a reunir una biblioteca de literatura catalana, medieval i moderna, amb servei de préstec per als membres del Centre. Confiam d'inaugurar la biblioteca amb un miler de volums, el mes de setembre vinent.

No comptant amb una dotació adequada, ens veiem obligats a recórrer als escriptors i editors catalans, pregant-los que vulguin trametre'ns exemplars de llurs obres. El que principalment ens interessa són novel·les i drames moderns, i així mateix obres clàssiques medievals. Constant-nos el vostre interès en la difusió de la cultura catalana a l'estranger, ens prenem la llibertat de demanar la vostra cooperació. Us restaríem molt agraïts de la donació de llibres per a la susdita biblioteca. E. Allison Peers.

Jocs Florals de les Barriades Fargues i la Mulassa, d'Horta

VEREDICTE

Flor Natural, «Fruita de Joventut». Englantina, «La campana»; lema, Pàtria. Viola, «Una mirada, Senyor»; lema, Colòtge espiritual. Premi Rvnd. Mossèn Bundó, «Volians Geòrgiques»; lema, V. Sonets. Premi Montserrat de Casanoves, «A Madona Bruna»; lema, Amor dels eus amors. Premi Cooperativa Popular Fargas, «A Nostre Dona del Camí»; lema, Romatge. Premi Pere Fabré, «Beire Blavís»; lema, Sonets. Premi President de l'Entitat, «Amor modern»; lema, El món progressa. Premi Jaume Valls, «Cançó del bon temps»; lema, Barreja d'amor encès i llum d'albada. Premi Comissió Organitzadora, «Camperoles»; lema, Eglogues i marginals. Premi Casa Vives, «Claror espiritual»; lema, Tres poemes. Premi Esteve Forest, «La fervorosa confidència». Premi Avant Fargas, S. C., «Poemes d'amor i de recança»; lema, D'un llibre inèdit. Premi Mercè Boldú, vídua de Bosc, «Dos nocturs»; lema, Elegies. Premi Pere Llobera, «Enyorament»; lema, Dolça Catalunya. Premi Joan Ferrer, «Breus poemes de l'any»; lema, Nocturs. L'acte tindrà lloc el proper diumenge, dia 23, a les cinc de la tarda, al Saló d'actes del Casal Fargas, Passeigs de la Font d'En Fargas, xamfrà a Pedrell, Horta.

NOTICIARI ARTISTIC, LITERARI I CIENTIFIC

En honor de la Doctora Montessori. — Ha estat fixada per al dia 24 del corrent, a les cinc de la tarda, al Palau de Projeccions de Montjuïc, la festa que en honor de la Doctora Montessori li dediquen els infants Montessori de Barcelona. Davant la impossibilitat d'avisar tots els ex-alumnes d'Escoles Montessori i tots els amics i simpatitzants de l'il·lustre Doctora, per mitjà d'aquestes ratlles se'ls invita a la susdita festa, esperant que voldran honorar-la amb llur presència.

L'exposició dels Maragall. — Es molt visitada i elogiada l'exposició d'obres dels artistes contractats per la Sala Parés, senyors Sisquella, Llimona, Capmany, Togores, Serra, Domingo, Elias, Viladomat i Ernest Maragall. Aquest és l'anual Saló anomenat de clausura de temporada, que per la importància dels artistes que hi prenen part, és considerat, sempre, com un esdeveniment.

En la mateixa galeria del carrer de Petritxol i Sala a part s'exhibeixen aquests dies els interessants dibuixos i apunts del viatge a l'Àfrica, fet darrerament pel notabilíssim artista Francesc Domingo.

Exposició G. A. I. — Dissabte passat fou inaugurada, a Syra, l'exposició de les obres dels artistes Camps-Ribera, Commeleran, Granyer i Llauredor, els quals constitueixen el grup d'artistes independents G. A. I.

També s'inaugurà el mateix dia l'exposició de dibuixos monolíneals, originals d'En Joan Raurell.

de Barcelona»; Carles Ribà, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, professor a la «Fundació Bernat Metge» e a la «Universitat de Barcelona»; Ferran Soldevila, professor a la «Universitat de Barcelona».

Amb les actuals exposicions, les galeries d'art Syra clausuraren les activitats artístiques d'aquesta temporada.

Concert Pepeta Paulet. — Per a demà, a les onze del matí, està anunciat el festival amb el qual aquesta notable cantatriu lliederista clausurà el curs.

Del programa total d'aquest recital s'encarrega Pepeta Paulet.

S'excutaran cançons populars d'Astúries, Múrcia, Catalunya, del Tirol, Irlanda, Rússia, Alemanya, Ucraïna; obres de Debussy, Brahms, Wekerlin, Chopin, Rimsky Korsakof i Schumann, i cançons de Lambert, Pepeta Paulet, Lamote de Grignon, Morera, Casagemas i Borràs de Palau.

Sindicat de Farmacèutics de Catalunya. — Aquest Sindicat invita tots els farmacèutics a la segona de les tres conferéncies que sobre el tema «Zimogènesi del calci» ve desenrotllant l'il·lustre farmacèutic doctor Josep Torres Talar, la qual tindrà lloc el dia 3 del proper mes de juliol, a les set de la tarda, a l'estatge social, Via Laietana, 32-34, pral.

Congrés de la Litiàsi biliària. —

La Comissió organitzadora del Congrés té a bé comunicar a la classe Mèdica, que havent acabat ahir el termini d'admissió de socis numeraris i agregats, i quedant encara llures 20 places de congressistes, que ha prorrogat el termini d'inscripcions fins al dia 25 del corrent.

Dirigir les sol·licituds a les Oficines del Congrés, Via Laietana, 31 (Casal del Metge).

Visita cultural. — L'Associació d'Alumnes i Ex-Alumnes de la Institució d'Estudis Comercials de la Generalitat de Catalunya efectuarà avui, dissabte, una visita a la fàbrica de Ford Motor Ibèrica, de la nostra ciutat.

Lloc de reunió: Avinguda d'Icària, núm. 149, a un quart de quatre de la tarda.

Conversa sobre art a Syra. — Com a complement de l'exposició dels artistes Joan Camps-Ribera, Francesc Commeleran, Martí Llauredor, i Josep Granyer, del G. A. I., tindrà lloc a les Galeries Syra avui, dissabte, a les set de la tarda, una conversa sobre art, sota el tema «L'art de tots els temps», que desenrotllarà el pintor Camps-Ribera.

ACABA DE PUBLICAR-SE EL VOLUM 35 DE LA

«BIBLIOTECA UNIVERS»

GUALBA, LA DE MIL VEUS

per

EUGENI D'ORS

Preu: 150 pessetes

Administració i venda:

LLIBRERIA CATALONIA-Ronda St. Pere, 3

Conferència Club

EL COMTE DE GUÉLL PARLA DE L'ESCLTURA POLICROMADA

Anit l'illustre president de l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi ocupà la càtedra de Conferència Club. Fou un encert de l'entitat la designació del Comte de Guéll per a tancar el curs. La seva dissertació «Tres imatges, tres evocacions», constituï un abreujat, però comprensu curs d'art escultòric, a propòsit de la descripció de tres bustos de la Verge, de la seva col·lecció, els quals estaven exposats sobre l'estrada.

Després d'agrair la designació, que jutja immerescuda, l'illustre conferenciant, diu que abans de descriure les tres escultures, ha de fer una petita introducció sobre l'escultura policromada; per bé que aquest qualificatiu més aviat és pleonàstic, puix l'escultura nua és representació de la naturalesa, en la qual la forma va sempre alia-da amb el color.

La més antiga escultura policromada, la veïe el disseny a la cova d'Altamira: era un relleix ovoide, al qual els pintors de bruï-fols afegiren unes extremitats humanes. Fou sempre policromada l'escultura del més llunyà i antic Orient, de la qual és derivació la grega.

Aguns creien que l'escultura romana i la grega, com la del Renaixement, eren sense policromar. La troballa de restes de pintura en els «ropatges» d'estàtues de Fidias origina la teoria contrària. A judici del disseny, hi ha errors en l'una i en l'altra. Plini parla d'una «estàtua en què no s'ha posat encara el color» i es poden retreure textos grecs. Però en pintures murals de Pompeia es veu un taller d'escultor amb estàtues sense policromar.

Pintura i escultura —continua— són dues art que aparegueren unides, i se separaren del segle V al IV a. de J. C., en els cent cinquanta anys que limiten Fidias i Praxitel·les. L'arab es troba en l'aparició del nu, sobretot el femení, i en la teoria de Plató, que l'obra d'art més ha d'ésser fruit d'elucubració mental o imaginativa, que un calc de la realitat.

Per a evitar un realisme excessiu calia no pintar el nu. El nu humà apareix en Fidias, però encara perduren els ropatges més o menys lleugers, fins que Praxitel·les es determina a esculpir, despullat del tot, el cos bellíssim de Friné.

A Roma, les dues arts apareixen ja separades; però l'espiritualitat les torna a unir en els retaules dels temples. El realisme que es produeix el XV a Itàlia i el XVI a tot el món (reacció contra l'amorament gòtic), té per representants a Espanya, Berruguete i Juni. Per bé que la forma continua pertanyent a l'art pagà, l'expressió és un distintiu cristià, així com el misticisme, que, unit al realisme, apareix per primera vegada en l'ecola castellana i sevillana.

A seguit, fa una disquisició a propòsit del que és la inspiració, la peculiaritat de l'obra, la qual s'ha d'atribuir a l'escultor, com un pensament escrit a l'autor d'un llibre. Aquesta paternitat espiritual explica que molts escultors fossin veritables sants.

Establerts aquests antecedents, el senyor Comte de Guéll passà a fer l'exposició de les estàtues, de cadascuna de les quals remarcà l'ambient en què visqué l'autor, la seva personalitat i la inspiració i la tècnica de l'obra.

La primera, una Verge de Pompeio Leoni. Resumeix la vida d'aquest escultor, nat a la bella Toscana, el 1500, en el lema «l'art per a la glòria». És el temps del Renaixement. Juli II vol bastir la cúpula més gran del món. Els Medici florentins volen emular-lo; temps de vanitat i d'enveja. Leoni, com Torriggiano, renyix amb Miquel Àngel i fuig a Espanya, on, d'artista laic, s'ha de tornar religiós. Una de les seves obres és la Verge, la qual manifesta una inspiració en la «Pietà» del mestre; pintada pel Mercato, amb els seus colors clàssics italians, sense vernis.

La segona imatge correspon a un temps, mitjan segle XVI, i a un lloc: Castella i Extremadura. El lema: «art i glòria per la fe». Ambient apostolització d'Amèrica, dessagnament d'Espanya, glorificació d'herois bèl·lics, enaltiment d'artistes. Terra: d'estepes, ànima d'ascetes. Castella la perdurable. Escola: renaixentista castellana. Autor: possiblement Hernández, inspirada en la Dolorosa de Ju-

ni, tema que perdura; una dona somiada més que real. Execució: fusta pintada amb els quatre colors característics, les estofades que recorden els retaules, els bells vernissos ara desconeguts.

La darrera és una obra de l'Amadeu Lloc: Catalunya. Lema: «l'art i la religió per la vida». Ambient: decadència de Catalunya, del seu esperit liberal; però perduració de l'esperit artístic. El disseny té oportunitat de fer un bell elogi de Catalunya, Barcelona i Olot, on l'autor visqué. Aquest català, creient i liberal, estimà Déu a través de la seva obra. El rostre de la imatge és el de la filla de l'Amadeu; és nimbada de senyor, afectat a les Escripures que llegeix. Tècnica: de fusta; però hauria pogut ésser de fang. Inspiració: naturalitat i sentimentalitat, com una cançó popular...

El nòmbre i intel·ligent públic que assistí a l'acte, aplaudí entusiàsticament la bella conferència del senyor Comte de Guéll.

CASAS I HOMS.

Manifestacions del rector

El ministre d'Instrucció Pública reitera al doctor Mur, que el visità acompanyat del doctor Alcobe, les manifestacions fetes als periodistes en el seu darrer viatge a Barcelona. Si es resol la qüestió fonamental, sobre les normes a què haurà d'ajustar-se la Universitat, d'acord amb el pensament del ministre, tots els altres problemes de segon ordre — per bé que de capital importància per als interessats — quedarien automàticament resolts. En aquest cas es troben el pagament del personal subaltern i administratiu i els crèdits dels industrials que han efectuat les obres portades a terme a la Universitat.

Mentrestant que això es realitza, la Comissió de l'Ensenyança de Catalunya s'adreçarà a la Generalitat demanant-li que, atesa l'angustiosa situació del personal nomenat pel dissot Patronat, aboni les quantitats necessàries per a satisfar-los, de haver que se'ls deuen; i per a facilitar el pagament dels crèdits pendents als industrials, l'Administració de la Universitat lliurará dintre el mes de juny al Ministeri, els comptes corresponents als anys 1933 i 1934 i el Ministeri, un cop examinats, resoldrà el pertinent.

El ministre, abans de donar forma al seu pensament, es plauria de conèixer l'opinió de les persones que s'interessen per la resolució del problema universitari i, molt especialment, dels seus companys de Claustre.

Es d'esperar que durant els mesos d'estiu, amb l'ajut de tots, s'arribarà a trobar una solució harmònica.

COMPREU I LLEGIU

(Ve de la primera pàgina)

celona es fan tiratges fabulosos de llibres de propaganda comunista, socialista i anarquista. I els esquerrans, bé els compren. Doncs sembla ben just que quan un autor que defensa les idees d'ordre s'atreveixi a llançar un llibre pel seu compte no el deixem a les roques. El llibre està bé. Està tan bé, que, segons diuen els especialistes, ni en català, ni en castellà no hi ha, sobre aquesta matèria, cap resum que pugui comparar-se-li.

MANUEL BRUNET

CAL ORGANITZAR EL PAIS

(Ve de la primera pàgina)

«Una ley especial regularà la creació i el funcionamiento de los órganos asesores y de ordenación económica de la Administración, del Gobierno y de las Cortes.

Entre esos organismos figurará un Cuerpo Consultivo supremo de la República en

asuntos de Gobierno y Administración, cuya composición, atribuciones y funcionamiento serán regulados por dicha ley.»

Doncs bé. Ni aquesta llei no ha estat promulgada, després de quatre anys, ni aquest organisme consultiu suprem en matèries de Govern i Administració, no ha estat creat. Per l'article 122 de la Constitució el President d'aquest alt Cos Consultiu de la República ha de formar part del Tribunal de Garanties. No en forma, perquè no existeix. I ara els vocals regionals del mateix Tribunal veuen prorrogats els seus mandats en virtut d'una llei —projecte encara— la constitucionalitat de la qual fóra segurament discutible. Semblava natural que, advertides les comunitats governants d'aquesta situació, s'haguessin apresat a convocar les eleccions municipals. No ha estat així, s'ha fet tot el contrari. S'ha prorrogat el termini d'actuació dels vocals regionals.

Cal organitzar el país, perquè — repetim-ho — sense organització no és possible la vida.

EL DIA A LA GENERALITAT

El senyor Guerra del Río va celebrar una conferència amb els senyors Pic i Pon i Vallès i Pujals sobre el traspàs de serveis i la valoració d'Obres Públiques. — La reorganització dels serveis de turisme

El president va fer dir, pel seu secretari polític, senyor Pic i Sallat, als periodistes, que no els podia rebre; que havia tingut una conferència amb el senyor Estadella de Lleida, que actualment es trobava conferenciant sobre traspàs de serveis amb el senyor Guerra del Río. Els féu dir també que demà donaria referència a la premsa d'aquelles dues conferències.

Mentre els periodistes es trobaven a la secretaria de Presidència s'obrí la porta del despatx del senyor Pic i Pon i en veure'ls el senyor Guerra del Río va dir:

—Ah! hi ha la premsa... Invitats pel el varem entrar al despatx on es trobaven reunits el senyors Guerra del Río, Pic i Pon, Vallès i Pujals i Turell.

Un periodista va inquirir notícies del senyor Guerra del Río i aquest va respondre:

—No tinc res a afegir al que ja dic en un interviu que em féu ahir un company vostre. He vingut a saludar oficialment el president de la Generalitat i amb ell i els senyors Vallès i Turell estàvem parlant dels traspàs de serveis i de la valoració d'Obres públiques.

—Ens podria avançar alguna impressió d'aquesta conferència que celebren?— demanà un reporter.

—No pas encara, senyors. Demarts ens hem de reunir novament i fins després no és possible de parlar. Jo dimenge marxaré cap a Madrid... Ara, el que sí els puc dir és que la major part dels que formen la ponència són favorables als interessos de la Generalitat.

Després d'això el senyor Guerra del Río conversà uns moments amb els reporters en el terreny particular.

El servei de premsa va facilitar la nota següent:

El conseller d'Obres Públiques de la Generalitat, senyor Vallès i Pujals, d'acord amb el president de la Comissió de Turisme de l'Ajuntament, senyor Xavier Calderó, està estudiant tot un pla de reorganització i vigorització dels serveis de Turisme, a l'objecte que rendixin la màxima eficàcia. Mentre s'estructuraran els organismes que han de realitzar l'acció d'atreure envers Catalunya corrents turístics, s'adoptaran tot seguit mesures encaminades a corregir i evitar els abusos que es cometien tots els dies amb els forasters que

LA SECCIO AGRARIA DE LLIGA CATALANA

El Comitè Directiu de la Secció Agrària de Lliga Catalana, s'ha adreçat a la minoria del Partit al Parlament de la República, demanant que s'oposi, amb tots les seves forces, als vots particulars i esmenes al projecte de bases relatives a hisendes locals que tendeixen a augmentar la contribució als propietaris agrícoles no residents en els termes municipals en els quals tenen propietats.

El Comitè Directiu de la Secció, ajudat d'alguns membres de la Comissió Jurídico-Econòmica, estudià detingudament els Reglaments de 3 de març i 27 d'abril que desfiguren el sentit de la llei de contractes d'arrendaments rústics, i pel que afecta als capítols: concepte i elements dels arrendaments; de la duració dels arrendaments; dels arrendaments col·lectius; de les parcel·les; disposicions transitòries de la Llei i Reglaments de 23 de març i 27 d'abril, ha elevat a la direcció del Partit, el seu estudi, per tal que el ministre d'Agricultura, que treballa en la reforma dels Reglaments, rebi en temps oportú les suggerències de Lliga Catalana, les quals es condensen en la necessitat d'esmenar tot el que disposa el Reglament agreujant ço que disposa la Llei.

També s'enllestí totalment el nomenament dels consellers-delegats i consellers-delegats suplents de les comarques tarragonines, que resta com segueix:

Comarca del Baix Ebre: Conseller-delegat, senyor Josep Maria Blanc i Blanc, secretari del Sindicat Agrícola Catòlic de Rquetes.

Conseller-delegat suplent, senyor Antoni Alomar i Estades, president del Sindicat Agrícola d'Ulldecona.

Comarca de Terra Alta: Conseller-delegat, senyor Albert Pinyol i Montlleó, de Mora d'Ebre.

arriben a la nostra ciutat, mesurats que abastaran tots aquests exàmens: reglamentació rigorosa de la propaganda que es fa a les carreteres i a les vies públiques, i fins durant els viatges, quant als taxistes, prohibició de prestar els serveis de guies i d'interprets als qui no hi estiguin especialment autoritzats, autoritzacions que seran periòdicament revisades; publicació de guies de la Ciutat i de Catalunya, amb itineraris i notes, a fi de facilitar les visites, etc.

Contra tots els qui abusen dels forasters, qualsevol que sigui llur condició, s'aplicarà el màxim rigor, i s'arribarà, si és precís, a l'aplicació de multes, a la retirada de patents de taxi i a tancar els hotels. Per a l'eficàcia d'aquestes mesures, es pensa crear un cos d'agents especials, al qual seran destinats mossos d'Esquadra i guàrdies urbans dels que parlin llengües estrangeres.

...

El conseller d'Obres Públiques senyor Vallès i Pujals, durant aquests dies, ha rebut, entre altres, les següents visites:

El diputat senyor Salvans, qui acompanyava l'Ajuntament de Terrassa; el diputat senyor Sacanell, qui acompanyava els alcaldes de Tàrraga, Agramunt, Oliola i Pons; els alcaldes dels Ajuntaments de Sagàs i Ger; el diputat senyor Miracle, junt amb una Comissió d'A-

Conseller-delegat suplent, senyor Antoni Boira i Busquets, de la Mútua de Propietaris, de Gandesa.

Comarca del Priorat: Conseller-delegat, senyor Miquel Llorenç i Tarragó, ex-president de la Cambra Agrícola de Falset i comarca.

Conseller-delegat suplent, senyor Josep Bonet i Ferrer, conseller del Sindicat Agrícola de Marsà.

Comarca Baix Camp de Tarragona:

Conseller-delegat, senyor Josep Llevat i Badia, president de la Cambra Agrícola de Reus.

Conseller-delegat suplent, senyor Joan Roigés, secretari del Sindicat Agrícola de Vilaseca.

Comarca Alt Camp de Tarragona:

Conseller-Delegat, senyor Josep Compte i Valls, secretari del Sindicat Agrícola de Pla de Cabra.

Conseller-delegat suplent, senyor Jaume Ral, de Pont d'Armelera.

Comarca Conca de Barberà:

Conseller-delegats, senyor Josep Debat i Roig, president de la Delegació Agrícola de la Conca de Barberà, de Montblanc.

Conseller-delegats suplent, senyor Josep Calvet i Fabregat, conseller del Sindicat Agrícola, de Barberà de Villobi.

Comarca del Baix Penedès:

Conseller-delegat, senyor Josep Vilanova, secretari del Sindicat Agrícola de Bonastre.

Conseller-delegat suplent, senyor Andreu Suriol d'Arbós, del Penedès.

Comarca de la Segarra: Conseller-delegat, senyor Daniel Vallbona i Sanou, de Santa Coloma de Queralt.

Conseller-delegat suplent, senyor Eduard Brufau, de la Mútua d'Agricultors de Santa Coloma de Queralt.

... el senyor Pere Riera i M... conseller de l'Ajuntament de Girona, senyor Josep Riera i M... Sant Llorenç de Març, senyor Riera i M... nit, Puigreg i Martorell.

... el Batlle oficial publica les següents disposicions:

Cultura

Ordre concedint els premis «Emília Campeny» i «Emília Noguera» als senyors Enric Casanoves i Enric Meirén, respectivament, a la proposta dels respectius Jurats d'investigadors.

Assistència Social

Decret en virtut del qual la Delegació del Protectorat de la Beneficència particular ostentará, des d'ara, la denominació de «Consell Superior de la Beneficència particular».

Decret fixant la manera com les Fundacions de Beneficència particular i particular docents podran permutar llurs béns immobles.

Treball

Decret en virtut del qual, i pel motiu que s'esmenten, és reincorporat al seu càrrec d'Inspector Auxiliar de Treball a Tarragona, el senyor Josep Vilafranca i Losarcos, qui exercia el d'Inspector Interí a Barcelona.

HA SORTIT EL LLIBRE

PER UN ORDRE POLITIC I ECONOMIC

DE

Jaume Carrera i Pujal

AMB PROLEG DE

Bartomeu Amengual

Secretari general de la Cambra Oficial de Comerç i Navegació

UN VOLUM DE 420 PAGINES, DE FORMAT GRAN: 8 Ptas.

Tots aquells que es preocupen dels fets i les idees que treballen el món modern, no poden deixar de llegir aquest llibre ple d'història, de crítica i de suggestions interessantíssimes.

Administració i venda: Llibreria Catalònia

RONDA DE SANT PERE, 3

LLANTERNA POLITICA

UN NOU LLIBRE. — Els diaris esquerrans continuen anunciant llibres relatius als antecedents, fets i conseqüències del 6 d'octubre.

Ara, "La Publicitat" ennova els seus lectors que aviat en sortirà un altre. Aviat i en edició popular.

El sumari d'aquest llibre, que "La Publicitat" esbossa, ja pensa si la nova obra serà escrita d'acord amb aquell criteri històric que dies enrera explicava i defensava "La Rambla", en un article que comentarem des d'aquí mateix i que serà d'una actualitat molt durable en tots els medis polítics i periodístics de Barcelona.

Deia "La Rambla", òrgan de coaligats esquerrans, com "La Publicitat" mateixa, que a la història no li interessa la realitat, sinó la fantasia, i que si d'una cosa la història ha de prescindir sistemàticament és de la veritat, per dedicar tota la seva atenció a la mentida, únic objecte digne de la història com a ciència.

I després de fer aquestes afirmacions amb tot l'entusiasme, "La Rambla" assegurava que la història dels fets del 6 d'octubre que s'escriu d'acord amb aquell criteri científic, serviria admirablement per demostrar que les esquerres, en aquella data, havien realitzat una gesta gloriosa.

Fa pocs dies que reproduïem els textos on "La Rambla" deia tot això, i no creiem que calgui, avui, tornar-los a copiar. Els nostres lectors deuen recordar-los perfectament.

¿Serà, doncs, aquell criteri "científic", tan coactat i tan esquerrà, el que ha precedit la redacció d'aquest llibre que "La Publicitat" anuncia?

El pitjor és que sembla que el llibre no podrà ésser escrit amb cap altre, de criteri!

Si el llibre fes la història dels fets del 6 d'octubre a base d'un mínim de respecte per a la veritat, ja sabem com hi quedarien les esquerres. No creiem que "La Publicitat" es dediqui a apadrinar un llibre que tan malament deixaria tots els coaligats, i, d'una manera ben principal, els homes d'Acció Catalana.

Ja, doncs, aquest criteri no és viable, resta només l'altre criteri, —anem-ne dient criteri, per entendre's— que és el de "La Rambla".

I no cal que els editors del llibre es molestin gaire a parlar, com a garantia de major veracitat, de certs documents taquigràfics que puguin aplegar-s'hi.

Hi ha documents taquigràfics que serveixen a la història.

Però n'hi ha que no.

Són aquells que han respost—per ministeri de llurs respectius autors— a la necessitat d'haver d'eludir la història, precisament.

ATENEU AUTONOMISTA DEL DISTRICTE IV

Tradicionals Festes de Sant Joan i Sant Pere

La Secció Femenina i Joventut d'aquest Centre han organitzat populars revetlles de manera conjunta i a semblança de les típiques revetlles catalanes, a les quals convidem tots els socis, llurs famílies i amistats.

En la sala embellida a l'efecte hi haurà bufet i serà servit per gentils senyoretes abillades de pageses catalanes, les quals expendiran, entre variades viandes, la clàssica coca de la diada.

El ball serà amenitzat per la moderníssima orquestrina «Blue Bird-Jazz» i es reservaran taules als senyors socis, les quals es podran demanar a la consergeria de l'Ateneu, Telèfon 71359.

CENTRE NACIONALISTA REPUBLICA DE SANT GERVAZI

Demà, diumenge, gran festival. Comèdia, jocs de mans i berenar amb lllaminadures, dedicat especialment a tots els nens i nenes que,

Crònica de Madrid

Importància del Consell d'ahir

(Dia 22. A la una i a la mitjana. Per telèfon).

El Consell de Ministres d'aquest matí ha estat molt important. Primer acordà retornar la llibertat a la concessió per celebrar actes polítics, condicionant aquesta benvolença al bon sentit dels oradors que prenguin part en aquests actes. Aquest acord, l'ha obtingut la Ceda per a celebrar l'acte de Mestalla, però s'observa que el Consell l'ha acordat a contracor. En general, augmenta la preocupació per a la política de masses. Ningú no pot assegurar, en efecte, que si les dretes porten cent mil persones a Mestalla, el senyor Azaña no reuneixi 120.000 socialistes el pròxim diumenge al camp d'aviació de Barajas. I, llavors, què s'haurà guanyat?

En general, hom creu que aquesta preocupació pel factor merament quantitatiu de la política, pot acabar molt malament.

Per a lluitar contra aquesta política de masses, el senyor Portela ha aconseguit que el Consell aprovés un decret, en el preàmbul del qual s'exposa d'una manera lluminosa la gravetat d'aquesta política, i que conté tres articles prohibint exhibir a la via pública, sota les penes que s'indiquen, tot l'instrumental de tipus feixista o socialista.

El senyor Velayos, ministre d'Agricultura, planteja el problema al Consell, de la reforma de la Reforma Agrària. Demana que les 36 províncies que són excloses de la Reforma momentàniament, però sobre les quals pesa tot un guarniment burocràtic, s'exclouin francament de l'activitat de l'Institut de Reforma Agrària. Si el Consell hagués pres aquest acord,

que hauria pogut ésser transcendental per a la valorització de la propietat rústica del país, s'hauria fet una gran obra; però el cert és que el senyor Casanueva, Ministre de Justícia, s'ha oposat, com a diputat de Salamanca, província afectada per la Reforma, que prosperés la proposició del senyor Velayos, allegant que era fer una distinció injusta.

El cert és que per a sortir del pas s'ha nomenat una ponència, formada pels senyors Velayos i Lucia, que estudiarà, sense sortir del marc del país, la reforma de la Reforma. Alguns ministres han dit que la ponència que aquests senyors elaborin serà aprovada pel Congrés abans de les vacances d'estiu; però això és insegur si continua la calor. Quedi ben entès, de tota manera, que ha estat un ministre de la Ceda el qui s'ha oposat que s'exclouessin de la Reforma les finques compreses en 36 províncies de petita propietat.

El Congrés aprovà el pressupost del Ministeri de la Guerra, sense gairebé discussió.

Amb motiu de la discussió de la part econòmic-financera de la llei Municipal, s'ha produït un cos a cos entre el senyor Portela i el senyor Calvo Sotelo, molt brusc i agre. Tot això són símptomes electorals, com ho són també la sortida del diputat González López i de l'únic diputat que tenia el senyor Sánchez Roman al Congrés, ja que tots dos són gal·les que evolucionen segons el vent de Governació. En canvi, les declaracions del senyor Jiménez Fernández sobre la creixença de l'Esquerra respon a una realitat, que es veu, principalment, a Extremadura i Andalusia, on la Ceda es volatilitza.

PLA.

Crònica de Barcelona

El senyor Guerra del Río a la Generalitat

El senyor Pic i Pon ha tingut aquest matí, dues entrevistes molt interessants. Una d'elles amb el senyor Estadella, i l'altra amb el senyor Guerra del Río. Ambdues han estat considerablement extenses. A la del senyor Guerra del Río hi ha assistit el conseller d'Obres Públiques, senyor Vallès i Pujals. El senyor Pic no ha parlat amb els periodistes, i per tant aquests s'han quedat sense saber amb exactitud quins han estat els temes de la conversa tinguda pel President amb el senyor Estadella. Sembla que el senyor Pic demà, o sia avui, en donarà una referència als informadors, als quals ha citat per al migdia, amb l'objecte de prendre amb ells un cocktail per a celebrar la vigília de la vigília del seu sant. Pel que fa a l'entrevista amb el senyor Guerra del Río, segons manifestacions fetes per aquest mateix senyor, ha tingut caràcter oficial i ha estat dedicada per complet a tractar dels problemes que plantegen els traspasos de serveis i la valoració de les obres públiques. Dimarts es reunirà, a Madrid, la comissió de traspasos i parlarà d'aquestes interessants qüestions a base de les impressions que ha recollit el senyor Guerra a Barcelona. El senyor Guerra es mostra, però, optimista pel que fa als acords que pugui prendre l'expressada comissió,

durant l'any, han assistit, els dijous, a les tardes infantils.

I. «La mona de Pasqua» i «Tu dos i jo tres», comèdies de riure. En seran actors els mateixos nens.

II. Jocs de mans per F. Rigalós, gran prestidigitador, amic de la gent menuda, que esgotarà les meravelles del seu enginy, només que pel gust de veure'ls riure.

III. Finalment, com a postres i bon record, les coses dolces.

Es d'esperar que hi haurà tota la mainada del barri; per ells es fa la festa. Però de segur, que els grans també hi seran i si és veritat, com diuen, que el riure i el bon humor són cosa encomanadissa, no trobarien millor manera de passar la tarda.

En acabar la festa es donarà un premi a les senyoretes matriculades al curs de «Tall i Confecció» que hauran assistit amb més constància i puntualitat.

La festa començarà a les cinc en punt de la tarda.

sí, a base que, segons ell, la majoria dels elements que la componen són favorables a les aspiracions de Catalunya.

Remarquem que el pla de reorganització dels serveis de turisme, que està estudiant el senyor Vallès i Pujals, d'acord amb el president de la Comissió de Turisme de l'Ajuntament, senyor Calderó, té un abast molt superior al que fa pocs dies vàrem deixar entreveure en una de les nostres cròniques, en fer-hi una lleugera al·lusió. El lector se'n podrà convèncer passant els ulls per la nota interessantíssima que ha facilitat a la Premsa el Departament d'Obres Públiques. Quan aquesta reorganització sigui una realitat, hom podrà tenir la seguretat absoluta que els forasters que visitin Barcelona i Catalunya seran ben tractats i recolliran, per tant, durant llur estada a la nostra terra, una agradable impressió. Hauran finit els abusos i les desconsideracions que alguns elements havien tingut amb els turistes, i que més d'una vegada havien hagut de registrar alguns diaris estrangers. D'altra banda, l'estructuració excel·lent que estan portant a cap els senyors Vallès i Pujals i Calderó, haurà de contribuir poderosament a atreure vers Catalunya grans corrents turístics, que fins ara escollien altres pobles per a llurs viatges i excursions.

Un miler de catalans, aplegats per l'hospitalitat de Lurdes, han marxat durant el dia d'avui, en trens especials, en direcció a la terra de la Verge Blanca. Aquestes piadoses excursions lurdenses constitueixen, de fa prop de vint anys, una de les notes més belles de la ciutat del Gave. A part del caire piadós del romatge, que és, naturalment, la seva essència, té un aspecte patriòtic ben digne d'ésser remarcat. La llengua catalana alterna en la gran esplanada de la Basílica, a l'hora de la processó solemne, i a la Gruta de les Aparicions, en les hores de les pregàries, amb les llengües dels altres pobles que tenen representació en aquells grans actes d'homenatge a la Mare de Déu dels Pirineus. Als estimats pelegrins que han sortit avui i als pobres malalts, fills de la nostra terra, que són conduïts per aquells a la font de salut i de vida, els desitgem tota mena de benaurances.

Com cada dia, la policia ha do-

ACTUALITAT ESTRANGERA

Una nova crisi a Iugoslàvia

Iugoslàvia encara no ha trobat la forma que permeti la unió de tot-hom per al millorament de la situació del país. Quan desaparegué el rei Alexandre i el príncep Pau fou cridat a presidir el Consell de la Regència, alguns cregueren que s'intentaria acabar amb la lluita interior que regna al país, per tal de treure aquest de la confusió en què es troba.

Jevtitz fou cridat a presidir el nou Govern, i es dissolgué la Skupshtina, per a convocar noves eleccions. Les eleccions del dia 5 del passat mes de maig foren guanyades pel Govern, però els resultats definitius no acontentaren ningú, perquè els partits governamentals, amb 1.747.037 vots, obtenien 303 llocs, però no un triomf aclaparador com s'esperava amb el sistema de votar en papereta oberta, mentre als partits de l'oposició, amb 1.076.346 vots, únicament se'ls donaven 67 llocs.

Els líders dels partits de l'oposició han llançat tota mena d'acusacions contra el Govern pels mètodes violents que emprà per tal d'assegurar el triomf de les seves candidatures. Unes declaracions recents dels Ministres de l'Interior i de Justícia han vingut a confirmar que a Iugoslàvia regna, actualment, una agitació política extraordinària. El Ministre de l'Interior ha dit que el doctor Matzek, el líder croata, es vol fer proclamar rei de Croàcia. El Ministre de Justícia, en comentar l'actual agitació, declarà que l'Estat i Nació iugoslava sobreviuran sempre, a desgrat dels desigs i dels esforços que realitzi un grup o un altre.

La crisi ministerial s'ha plantejat quan el país es troba enmig d'una agitació política formidable. Jevtitz abandona la presidència del Govern. Conservarà, probablement, la cartera d'Afers Estrangers, car ha demostrat posseir grans condicions per a aquest difícil lloc. El substitut de Jevtitz serà, segurament, un home capaç d'aplicar una política de repressió, per tal de fer cessar, per la força, l'agitació que ara existeix en els medis croates.

El problema de Iugoslàvia no té solució. Els serbis estan acostumats a manar, i no volen reconèixer els drets que corresponen als croates. A la situació difícil que Iugoslàvia travessa des de l'any 1929 cal afegir la lluita interior que comença entre serbis i croates, gairebé l'endemà mateix de constituir-se l'Estat iugoslau. Ara tornarem a presenciar, segurament, l'aplicació de la política de repressió, que és l'única que, a judici dels serbis, pot evitar que els croates conquistin llurs legítims drets. Una Iugoslàvia com l'actual, enmig d'Europa, no és cap bona perspectiva per a la pau. — G. A.

nat diverses notes de la tasca realitzada. Aquesta és, certament, molt interessant. Ha detingut molts sabotejadors i terroristes i molts aspirants d'aquests «oficis». No ha pogut, però, detenir els autors d'un criminal atemptat que ha estat perpetrat aquest matí a una de les nostres vies més cèntriques, i com a conseqüència del qual hi ha dos morts. Aquest nou crim —ni caldria dir-ho—, en ésser conegut ha produït una veritable indignació.

COSTA I DEU

Aquest numero de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la prèvia censura

La reforma

Posició de Lliga Catalana proporcional, com sembla d'aquest punt

El que ens diu e

Davant l'extraordinària importància tot allò que fa referència a la Llei electoral, i per a donar als nostres lectors resum de com es troba en aquests moments la qüestió, ens hem entrevistat amb el putat al Parlament de la República, nyor Josep M. Tries de Bes, que tal d'intervenció ha tingut en l'afer, i d'hem obtingut les manifestacions següents.

El govern Samper, abans de tancar Corts, ara fa un any, presentà un projecte de llei electoral que reproduïa l'actualment un avantprojecte elaborat per Comissió Jurídica Assessora, fent una electoral nova de cap a peus, minuciosíssima, sobre organització electoral, procediment electoral, etcètera. Quant al tema, adoptava el règim proporcional i o sigui amb aprofitament de residus se prima a la majoria.

Aquest projecte va ésser estudiat i tant l'estiu per representants de totes fraccions polítiques, i jo hi vaig treballar de bo de bo, m'ho vaig prendre seriament. Vaig redactar un contraprojecte forma de llei de bases que adoptava sistema de representació proporcional a primes a la majoria, consistentes a adicar els residus de llocs a la llista de votació. També hi introduïa altres modificacions.

Coincidint aquest estudi meu amb treballs de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat (de la qual formo part) l'estiu passat, es redactà un projecte i aquesta Comissió Jurídica, que substancialment adoptava el meu criteri, consta en el projecte elaborat per la Comissió Assessora de la Generalitat i presentat al Parlament de Catalunya.

La Comissió de Presidència (Govern la República), que és la que entén en reforma electoral, es reuní la tardor passada, i el seu president encomanà a la Ponència l'estudi del projecte Samper. Aquesta Ponència es pronuncià per la presentació proporcional sense matisos.

Avançats els treballs, el Govern prengué la iniciativa, per mitjà del ministre d'Agricultura, senyor Jiménez Fernández, qual és autor d'un treball sobre règim proporcional i molt conegedor d'aquesta matèria, per bé que amb idees pròpies; i va elaborar un projecte de representació proporcional amb la novetat de les assignacions de llistes que, com ja hauran vist els nostres lectors, no tenen altre objecte que d'atribuir a la suma total dels vots d'aquestes associacions els residus de lloc (seguiu en això la llei de Wurtemberg).

En les converses tingudes pel senyor Jiménez Fernández amb el Govern, se feren grans objeccions, principalment per part d'agraris i radicals; i aleshores i tingué més remei que acudir a algunes modificacions que venien a desnaturar el projecte Jiménez Fernández, fent-lo francament inadmissible com era, i breu en l'assenyalar un quòrum del vint per cent de votants com a límit per a entrar a la distribució dels llocs de les llistes, cosa veritablement monstruosa, que representava una prima crescutíssima a la majoria formada per associació de llistes, agreujant encara els defectes de la llei Azaña vigent. Per exemple: en la circumscripció de Barcelona ex-província, les llistes que no arribessin a tenir seixant mil vots no comptaven per a res, i l'excepció que era extraordinària, de llocs a ocupar quedaria atribuït a la picardia d'associar-se amb altres, quedant així absolutament desnaturada la voluntat popular.

El senyor Jiménez Fernández va fer que el seu col·lega de la Ceda a la Comissió presentés el seu projecte modificat en forma de vot particular, al projecte Samper i quan anava a discutir-se a la Comissió sorgí la crisi.

Darrerament, el president de la Comissió, senyor Armasa, va convocar una reunió extraordinària, a la qual assistiren els caps de grups parlamentaris, per marcar un criteri a seguir. Aquesta reunió fou dividida passat (dia 14 de juny), i er ella el senyor Jiménez Fernández va defensar molt debilment el seu projecte; reconegué els enormes defectes que tenia, principalment per les modificacions que obligà a introduir-hi el Govern del qual formà part; i el senyor Cambó va exposar meravellosament el seu criteri — que és

NOTICIES DE LA PENINSULA

Consell de Ministres

Serà presentat a les Corts un nou projecte de Reforma Agrària

El Govern ha acordat també l'autorització d'actes polítics

Altres estudis i acords de la reunió

MADRID, 22.—El Consell acabà a dos quarts de dues de la tarda i el ministre de Comunicacions donà la següent referència verbal:

—La nota culminant del Consell d'avui es refereix a la reforma agrària. El tema ha estat portat al Consell pel motiu del dictamen pendent aquests dies a la Cambra i d'un projecte de llei de caràcter parcial molt interessant, que ens ha llegit el ministre d'Agricultura.

S'ha debatut d'assumpte amb la major amplitud i tots els ministres han expressat llur criteri. Quasi jo podria resumir els termes de l'acord adoptat dient que es criteri del Govern la necessitat d'una reforma agrària, però pensa desistir de tota reforma parcial de la llei actual, per important que fos. Creu millor, més eficaç la justa coordinació de tots els aspectes del problema, i anar a una solució de fons mitjançant un projecte de llei que atenyi tots i cada una de les bases essencials d'aquesta reforma. El Consell ha acordat, doncs, presentar el projecte de llei per aprovar-lo dintre de l'actual etapa parlamentària, i s'ha designat una ponència composta pels ministres d'Agricultura i Comunicacions perquè reculli el criteri del Govern i concretin la port d'execució del projecte.

S'ha examinat el problema de l'ordre públic, i després d'informar el ministre de la Governació i de la intervenció de diversos ministres s'ha acordat anar establint al país la normalitat constitucional. Per de promoure l'autorització en celebració d'actes polítics, confiant nosaltres que el país i els representants principals dels sectors polítics facin bon ús d'aquesta llibertat. En tot cas interessa fer públic al Govern que no tolerarà ni a dretes, ni a centre, ni a esquerreres, res que pugui suposar una excitació a la rebel·lió, ni una solidaritat amb ella, ni tampoc l'exaltació dels rebels.

Els ministres d'Estat i Indústria i Comerç ens han donat compte de les instruccions que s'han transmès als delegats d'Espanya en les negociacions comercials amb la Gran Bretanya.

El ministre d'Indústria i Comerç donà compte de la vista feta a Mazarron pel director de Mines, per a preparar l'entrada d'aquells minaires al treball dilluns vinent.

El ministre del Treball ens ha informat dels debats de l'Oficina Internacional del Treball de Ginebra i de l'actuació de la delegació espanyola.

A proposta del ministre de Marina, s'acordà examinar l'anomenat projecte de defensa de les Balears, pendent de la Comissió parlamentària de Pressupostos, per tal d'atendre no solament l'objecte principal d'aquest projecte, sinó per a donar satisfacció a les peticions de la indústria naval.

Després d'això, s'han examinat i aprovat petites coses: una referent als obrers del port de Santander, i una altra relativa a un conflicte al barri de Centenillo de La Carolina, on ocupen unes cases els obrers que foren acomiadats.

S'han donat instruccions al ministre del Treball perquè parli amb l'empresa i tracti l'assumpte amb suavitat.

Per últim, han estat designats delegats oficials d'Espanya en el Dia Mèdic de Brussel·les, els doctors Marañón i Pi i Sunyer, que fan el viatge pel seu compte.

Nota oficial:

«PRESIDENCIA. — Regimen de Cámara agrícola y de Comercio en el territorio español del Africa Occidental.

GUERRA. — Decreto reorganizando los servicios de automovilismo del ejército y del cuerpo de Tren.

Proyecto de ley autorizando al ministro para presentar a las Cortes un proyecto de ley sobre voluntariado del ejército, e ingreso en los organismos armados dependientes de otros ministerios de los individuos que acrediten haber prestado como mínimo tres años de servicio en el ejército.

Decreto proponiendo para el mando de la Jefatura de los servicios sanitarios médicos de la circunscripción occidental de Marruecos y director de la enfermería militar de Ceuta, al teniente coronel médico don Manuel Meléndez Castañedo.

Concesión de recompensas a jefes y oficiales por diversos méritos y servicios comprendidos todos en el reglamento de recompensas en tiempo de paz.

MARINA. — Decreto concediendo el plazo de un mes para que los jefes y oficiales reintegrados en la Armada como consecuencia de la revisión de los expedientes que les concedió el pase a retirados o la separación del servicio, puedan solicitar en las condiciones establecidas en decreto de 23 de junio de 1931 y 15 de julio de 1932, el pase a la situación de retirado.

Otro concediendo la Gran Cruz del Merito Naval con distintivo blanco a don Gerardo Abad Conde, ex ministro de Marina.

HACIENDA. — Se aprobó el reglamento provisional de agentes libres de seguros.

GOVERNACION. — Dictando normas para el ejercicio del derecho político de manifestación.

INSTRUCCION PUBLICA. — Decreto de arrendamiento de un edificio propiedad de la Compañía Metropolitana de Madrid, para instalar el Colegio de sordomudos.

Decreto disponiendo que la asignatura de Cálculo integral, que el decreto de 9 de noviembre exigía haberse aprobado en la Facultad de Ciencias, sección de Exactas para ingresar en la Escuela Superior de Arquitectura, se cursará libremente y el previo examen se hará en la referida Escuela.

Decreto aprobando el proyecto para construir en Vandellós (Tarragona) un edificio de nueva planta con destino a cuatro escuelas unitarias: dos para niñas y dos para niños.

Decreto reformando el régimen de los Patronatos Universitarios.

OBRAS PUBLICAS. — Decreto aprobando el proyecto de enarenamiento en un periodo de prueba de tierra de cultivo en Lanzarote.

COMUNICACIONES. — Se dió cuenta del concurso para instalación de las estaciones radiodifusoras del Estado.

INDUSTRIA Y COMERCIO. — Propuesta de instrucciones para las negociaciones con la Gran Bretaña.

Propuesta de decreto aprobando el reglamento de la comisión interministerial técnica para la aplicación del corcho.

Propuesta de decreto rectificando el límite de espesor de los vidrios planos a los efectos arancelarios.

ELS SIGNES FEIXISTICS

El decret sobre l'ús de banderes, banderins, emblemes, uniformes, etcètera

MADRID, 21. — Als passadissos fou facilitat a la premsa un decret, la part dispositiva del qual diu així:

«Artículo primero. — Queda prohibido exhibir en la vía pública o lugares públicos, aunque sea individualmente, banderas, banderines y emblemas de subversión política o social; el uso individual o colectivo de prendas de vestido que signifiquen la formación de milicias o uso uniformado, los pegones de periódicos, semanarios o revistas, con carácter de provocativa propaganda, las concentraciones o marcha de personas que a pretexto de jiras campestres o ejercicios deportivos encubren manifestaciones políticas, sin que previamente fueran autorizadas por la autoridad gubernativa, y cualquier otro acto de análoga naturaleza, que suponga agresión a la República, envuelva una provocación al desorden o perturbe el libre y pacífico ejercicio del derecho individual.

Artículo segundo. — La autoridad gubernativa deberá recibir inmediatamente las infracciones de lo dispuesto en el artículo anterior, u actos contrarios al orden público, comprendidos, según los casos, en los números 1 y 6 del artículo tercero de la Ley de 28 de julio de 1933, y sancionar a sus autores con la multa que determina la misma Ley, en su artículo 18, o en los artículos 33 y 47, cuando las provincias respectivas se hallen en estado de prevención o alarma.

Artículo tercero. — Cuando los hechos realizados constituyan delito las autoridades y sus agentes además de reprimir en el acto la transgresión, pasarán el hecho de culpa a los Tribunales para la aplicación del artículo 268 del Código Penal, que castiga a los que dieren gritos provocativos de rebelión o sedición o provocaren alteración de orden público».

La sessió de Corts

Gairebé sense discussió fou aprovat el pressupost de guerra

Amb la mateixa facilitat fou aprovada la Comandància militar d'Astúries

S'ajorna la discussió de la modificació de l'Estatut Municipal tornat pel President

MADRID, 21. — A les 4'35 comença la sessió.

Als escons hi ha uns vint diputats.

A' banc blau, el ministre de Justicia.

Les tribunes estan gairebé buides.

Es llegí i aprova l'acta de la sessió anterior.

El pressupost de Guerra

Es posa a discussió el dictamen de la Comissió de Pressupostos, sobre les despeses del ministeri de la Guerra.

(El senyor Gil Robles pren seient al banc del Govern).

El senyor Manglano consumeix un torn de la totalitat. Diu que el senyor Azaña trossegà amb les seves reformes l'organització de l'exèrcit espanyol i assegura que al nostre exèrcit li manquen material adequat, municions i preparació tècnica. Demana al senyor Gil Robles que s'ocupi de tot això.

Analitza el senyor Manglano detingudament el pressupost de Guerra, i combat algunes de les partides, per entendre que els augments que figuren són excessius i no compaginen amb determinades economies introduïdes.

Es refereix a la gestió realitzada en la cartera de Guerra pel senyor Hidalgo i diu que semblava que estava guanyant a la bona causa del sentit comú.

(Entra el ministre de Finances)

Parla de les últimes maniobres militars i recorda que llavors dels successos d'Astúries es va haver de portar homes, material i municions d'Àfrica. Assegura que si Espanya entrava en una guerra en les condicions actuals, no podria sostenir el foc més de 24 hores.

Segueix combatent algunes partides i s'ocupa dels carros d'assalt que es compraren per a les forces d'aquest nom i que, al seu entendre, fracassaren. Demana al senyor Gil Robles que doti l'exèrcit de material necessari per a facilitar la seva obra.

Seguidament manifesta que no s'ha fet justícia als militars que lluitaren a l'Àfrica.

Diu que el senyor Azaña, amb la seva actuació en Guerra ha creat un problema de difícil solució però que cal afrontar-lo amb resolució i urgència.

Passa a ocupar-se de l'oficialitat de complement que en tot el món té un gran desenvolupament, i demana que s'atengui com és degut l'oficialitat de complement espanyola.

Solicita del ministre que procuri una igualtat entre els sous de l'exèrcit i alguns Instituts armats. Diu que es dona el cas que un capità de la guàrdia civil té més sou que un coronel de l'exèrcit malgrat tenir aquest més responsabilitat que aquell.

Parla després dels retirs que imposa el senyor Azaña i diu que no s'ha d'oblidar els perjudicis econòmics que foren causats als esmentats retirats forçosos.

(Entra el cap del Govern.)

Parla de la interior satisfacció de l'exèrcit, i diu que cal que la senti interament. Per a això, el primer que es fa necessari és una reforma de les actuals plantilles de totes les armes. Diu que els caps i

oficials dels cossos estan més ben pagats que els de l'Exèrcit, i es dona el cas que un capità de la guàrdia civil guanya més que un coronel d'Infanteria.

Lamenta que no s'hagi concedit el carnet militar als subalterns.

El senyor FERNANDEZ LADREDA consumeix un altre torn sobre la totalitat. Comença dient que el país ha d'adonar-se que caldran moltes despeses i no pocs sacrificis per arribar a tenir l'exèrcit que es necessita. Per mantenir la neutralitat, Espanya no pot viure sense un poder militar eficient que garanteixi la seva independència en l'àrea de la política internacional. Diu que per posar en peu de guerra un exèrcit de 100.000 soldats, Espanya necessita 500 milions de pessetes, i poc menys de 10.000 per a un exèrcit de dos milions d'homes, que necessitaria en cas de guerra. Tot això exigiria immensos sacrificis, i el país ha d'estar disposat a realitzar-los.

La gran preocupació militar d'Espanya és la defensa de les seves costes, problema que no està pas resolt.

Combat el sistema que durant anys anteriors s'ha seguit, de fer pressupostos per compres de material a l'estranger. Això és absurd. L'exèrcit no pot existir si no té darrera seu una indústria poderosa. Si Espanya continués comprant material a l'estranger, ens trobaríem exposats a quedar inutilitzats en cas de guerra. Condició necessària perquè l'exèrcit respongui a la seva missió de defensa, és que se senti plenament identificat amb la nació, i que es restableixi en ella la confiança en si mateix.

Manifesta, per acabar, la seva esperança que la labor que realitza el ministre de la Guerra tornarà a l'exèrcit la interior satisfacció que li ha estat arrabassada.

El senyor ORTIZ DE SOLORZANO, per la Comissió de Pressupostos, contesta els oradors. Reconeix que, en efecte, l'Exèrcit està indotat però, de moment, ¿què més podem fer, si ja en els pressupostos que ara discutim es consignava un augment de 56 milions, que a penes si es podran invertir en aquest segon semestre?

Confia que el ministre de la Guerra sabrà donar complet satisfacció als elements catòlics del país, i que facilitarà el compliment de llurs deures religiosos als membres de l'Exèrcit.

La política que ara s'inicia no és altra que aquesta: arribar a la possibilitat de comptar amb l'exèrcit de dos milions d'homes que Espanya necessitaria, en cas de guerra.

Afegeix que això representa una ideologia espiritualista, i que el ministre de la Guerra farà tot el que estigui a la seva mà per tal d'aixecar l'esperit moral de l'Exèrcit. Diu que als soldats hom ja els nota que ha canviat l'orientació. (Rumors.)

El senyor HIDALGO: Jo no ho he notat.

El senyor ORTIZ DE SOLORZANO: Ho notarà tothom. (Rumors i rialles.)

El senyor HIDALGO: Una cosa és exaltar el senyor Gil Robles, i una altra dir que es nota en els soldats que és ministre de la Guerra.

El senyor ORTIZ DE SOLORZANO es lamenta que les nostres possibilitats econòmiques no ens

BAD NAUHEIM (Alemanya)
PARK - HOTEL
DE PRIMER ORDRE
amb tots els avenços i confort
enmig del parc i davant dels
banys i les fonts
SERVEI ESPANYOL

Mosaics Escofet
RONDA UNIVERSITAT 20

Casa de repòs FERRANDIZ
per a nens i nenes
Classes d'estiu - Preus molt
econòmics - 700 metres d'al-
titud - A 50 minuts de Bar-
celona - Departaments per
a famílies
Dr. V. L. Ferrandiz
Mallorca, 236 - Telefon 75914

permetin desenrotllar íntegrament els nostres desigs, i es mostra conforme amb el que ha dit el senyor Fernández Ladreda, referent a la necessitat de defensar les indústries militars. Quant a la reorganització de l'Exèrcit, puix que el material de què disposem és insuficient i deficient, diu que no es pot arribar tan ràpidament com hom vol, a la preparació. També diu que s'han de millorar els hàbits de l'oficialitat, perquè l'espiritualitat de l'Exèrcit és un dels ressorts que mouen la seva activitat.

El senyor MANGLANO rectifica breument.

El senyor RODRIGUEZ DE VIGURI fa un prec al ministre de la Guerra, i diu que per tal de no demorar l'aprovació d'aquest presupost no ha presentat cap vot particular. Proclama l'austeritat de les xifres que s'han presentat, i només deplora que s'hagin suprimit alguns destins. Amb tot, i aquest és el prec, demana que als qui exerceixen les places amortitzades se'ls mantingui en Comissió.

Acabada la discussió de totalitat es passa a l'articulat, i sense cap discussió, s'aproven tots els articles de què consta el dictamen.

La Comandància militar d'Astúries

Es posa a discussió un dictamen de la comissió de guerra sobre el projecte de Llei creant la Comandància militar d'Astúries.

Com que cap diputat ha demanat la paraula en el torn de totalitat, es passa a discutir l'articulat.

La Comissió accepta un vot particular del senyor Rodríguez de

Viguri i sense cap més discussió s'aprova el projecte.

LA MODIFICACIÓ DE LA LLEI MUNICIPAL

Es posa després a discussió el dictamen suplementari de la Comissió d'Hisenda sobre el projecte de Llei modificant alguns articles de l'Estatut Municipal, retornar per S. E. sense autoritzar la seva promulgació.

El MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ diu que el tema que es va a debatre és d'un gran interès per a la vida local. No es pot entrar al seu estudi d'una manera parcial i petit, per la qual cosa demana que la solució definitiva s'apliqui per a quan es discuteixi la part d'Hisenda a la Llei Municipal.

El senyor CASAS demana que es retiri el dictamen.

El PRESIDENT DE LA COMISSIÓ diu que aquesta creu convenient mantenir-lo.

El senyor VEGA DE LA IGLESIA en nom de la comissió de Governació, es mostra partidari que es suspengui aquesta discussió, puix hi ha una Llei de bases per a un Estatut Municipal, que figura inclòs en l'ordre del dia.

El senyor DAZA diu que no té cap inconvenient que es suspengui, però ha d'advertir els perills que entranyaria el que no s'aproves o es retrasés l'aprovació de la Llei de Bases, per a normalitzar el funcionament de les Hisendes locals. Per això es mostra partidari que es segueixi discutint amb objecte que existeixi una matèria jurídica.

Afegeix que s'ha de rebaixar l'impost d'utilitats, puix que és aclaparador en diversos casos, tota vegada que assoleixen al 48 per

cent en proporcions modestes, i per tal de provar-ho lleixi unes cartes.

El senyor CASAS rectifica i insisteix en què s'ha de retirar el dictamen, ja que no hi ha, al Saló, les dues terceres parts de diputats que es necessiten per a l'aprovació.

El senyor DAZA: No són les dues terceres parts de diputats, sinó de votants. Amb què votin 100 diputats és quantitat suficient.

El senyor ALBA, per tal d'endegar el debat iniciat, diu que queda acabada la discussió de totalitat i es discutirà el vot particular en el qual coincideixen el ministre de la Governació, la Comissió i la minoria d'Unió Republicana.

El senyor PEDREGAL defensa el vot, qui comença dient que el projecte retornat pel President de la República, va tenir el seu origen en una proposició de llei del senyor Dada. Està d'acord amb el fons, però no amb la manera, i per això oprega que s'accepti el seu vot que tendeix a què no es discuteixi el projecte.

El senyor DAZA s'oposa defensant la llei que diu és humanitària.

El MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ diu que el criteri del Govern és el vot del senyor Pedregal i per tant prega a la Cambra que ho aprovi.

El senyor CALVO SOTELO intervé per a dir que a ell els que els interessa fer constar és que, en tornar la llei, s'ha començat una invasió política, puix que en exercir el dret de vet en una llei com aquesta, al·ludint que s'està discutint una llei municipal, és un excés polític. Afegeix que s'ha fonamentat aquest dret de vet, en el que no és ara oportú de discutir, i recorda que la discussió de la

El Tribunal de Garanties

La liquidació de la condemna dels ex-consellers. — El recurs d'inconstitucionalitat sobre el preu dels diaris. — La consulta del Suprem sobre el Tribunal de Cassació de Catalunya

MADRID, 21.—Aquest matí, conforme estava anunciat, es reuneix el ple del Tribunal de Garanties Constitucionals.

S'examinà la liquidació de la condemna que tenen els ex-consellers de la Generalitat de Catalunya. Els falta per complir 29 anys i 122 dies.

S'acordà tenir per interposat el recurs d'inconstitucionalitat referent al preu dels periòdics.

S'examinà la consulta feta per la Sala Primera del Tribunal Suprem sobre el Tribunal de Cassació de Catalunya, i s'acordà que quedés en suspens el concurs per estar clausurat el Parlament català.

També s'acordà celebrar vacances des del 10 de juliol al 10 de setembre.

Es facultà el president per a dirigir una nota al senyor Royo Villanova en resposta a unes frases dirigides per aquest sobre el Tribunal de Garanties i els seus vocals.

DETALLS DE LA SESSIÓ

MADRID, 21. — Com a ampli-

la llei municipal acabà deixant a fora la part que fa referència a les Hisendes locals.

El MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ contesta i diu que el senyor Calvo Sotelo pot estar tranquil, puix que el que ell vol és que la Cambra es pronunciï i així s'apreciarà la sobeïria del Parlament. El que passa és que el Govern estima que no és oportú de discutir-ho ara.

Rectifiquen els senyors CALVO SOTELO i PORTELA.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA diu que es preguntarà a la Cambra si accepta el vot particular, però la votació haurà d'ésser nominal, perquè enclou un dictamen contrari a la continuació d'aquesta discussió.

El senyor DAZA pregunta a la Presidència si considerarà vàlida la votació.

El senyor ALBA: Després de la votació, diré a V. S. el que jo considero vàlid.

S'efectuà la votació, i el vot s'aprova per 81 contra 23.

El senyor DAZA diu que, per tal com el Govern ha fet qüestió de confiança d'aquest assumpte, contrariant la voluntat de molts diputats de la majoria, especialment agraris, serà perquè segurament deu tenir la decisió que abans que acabi l'actual etapa parlamentària, sigui discutit el relatiu a les finances locals.

El senyor ALBA proposa que el pròxim dilluns se celebri sessió, i s'acorda així.

PRECS I PREGUNTES

S'entra a precs i preguntes.

El senyor MARTÍN I MARTÍN es queixa de l'actuació del delegat del Treball de Valladolid, el qual ofia tots els alcaldes de la província perquè compleixin una ordre ministerial que no es pot aplicar en aquella província.

Afegeix que els contractes de treball d'aquella província estan recorreguts.

El MINISTRE DEL TREBALL li contesta dient que la qüestió de la maquinària preocupa el Govern, i per això donà ordre que solament s'emprí en una proporció del 50 per 100.

(Ocupa la Presidència el senyor Roldán.)

Afegeix el senyor SALMON que caldrà aclarir prèviament si les bases de treball estan o no vigents, i si estan vigents no s'aplicarà l'ordre al·ludida. Promet informar-se del delegat del Treball.

El senyor MARTÍN rectifica i insisteix en les seves manifestacions; sol·licita que es resolgui el recurs que es presentà a les bases de treball.

El MINISTRE DE TREBALL també rectifica i diu que a la Llei del Jurat Mixt s'hi ha portat el criteri que mentre unes bases no siguin substituïdes per altres regiran les anteriors.

Quant al cas de Valladolid, diu que preguntarà al delegat de Treball, per a resoldre'l amb rapidesa. S'aixeca la sessió a les 7.50 del vespre.

ció a la referència que s'ha donat sobre el tractat al Tribunal de Garanties, s'ha esbrinat que l'article 42 del Reglament del compliment del qual s'ocupa el Tribunal avui al matí, disposa que del 10 de juliol al 10 de setembre funcionarà solament una de les Sales per als assumptes d'urgència, entre els quals es troben els recursos d'empar.

S'acordà, a proposta del senyor Sbert, que s'estableixi un torn, i que la Secció Primera actuarà des del dia 10 de juliol fins el 10 d'agost, i la Segona, del 10 d'agost al 10 de setembre. El ple no pot fer vacances per tenir actuacions termini inajornable.

La liquidació de condemna practicada respecte als ex-consellers de la Generalitat, dona un termini de 29 anys i 122 dies per als processats.

S'aprova la proposta del senyor Alcon, per a delegar al Jutjat de Barcelona l'execució de les penes accessòries.

El senyor Sampil donà compte de la seva ponència sobre el decret del recurs d'inconstitucionalitat contra la llei imposant el preu mínim dels periòdics que planteja l'Empresa d'El Liberal i «Heraldo de Madrid», «El Liberal» de Sevilla, «El Liberal» de Murcia i «El Defensor de Granada». Proposà l'admissió de tràmit i resta a resultes, però, al·ludint la fiança de 500 pesetes constituida voluntàriament pel recurrent.

El senyor Alcon s'hi oposa, al·ludint que, si era terminant i no permetia admetre el recurs sense que s'acabés el període de la premissa, el propi recurrent ja hauria jantant el recurs al Tribunal Suprem.

En aquest sentit proposa que s'acordi que es compleixi aquest tràmit.

El senyor Sbert parlà a favor de l'emissió, al·ludint que es tracta d'un recurs que es té de pagar, i que es pot evitar-ho, a aplicar la teoria del silenci administratiu. Anuncia que els preceptes de l'article 31, número 5 de la llei del Tribunal, no encaixen en aquest cas, per la qual cosa no es produeix expedient, i si es força la seva interpretació, ha d'ésser amb les garanties anteriorment disposades. D'altra manera portaria el recurrent a sortir un dia venent el periòdic a 10 cèntims, perquè se'l processés i pogués aleshores al·legar la inconstitucionalitat.

El senyor Pradera s'oposa a l'admissió, perquè a judici seu no cap en aquest cas que el Tribunal intervingui.

El senyor Travieso es pronuncia a favor de l'admissió per entendre que no solament es pot al·legar la inconstitucionalitat per excepció, sinó per acció, segons l'article 123 de la Constitució.

Intervenen els senyors García de los Ríos i Becerra. El primer proposa una fórmula d'admissió a reserva que vingui l'informe processal, i el senyor Becerra suscita el problema de resoldre sobre qui és l'interessat agreujat i qui té l'acció, que a judici seu només té l'agreujat, sense que es pugui acceptar la tesi del senyor Travieso, perquè ens portaria a obrir la porta a recursos en els quals no es podrà precisar el greuge, la qual cosa és el problema, molt greu, al seu judici. Propo-

Ateneu Català del Guinardó

CARRER DEL RENAIXEMENT, XAMFRA GUINARDO

Diumenge, dia 23 de juny

GRAN ACTE AMB MOTIU D'INAUGURAR-SE EL NOU ESTATGE

Hi parlaran:

Josep M. Cardona Espuñes

Rosend Perelló

Francesca Roca

Josep Codolà

Francesc Cambó

A LES ONZE DEL MATI

Dilluns, dia 24 de juny

COCK-TAIL D'HONOR

ALS PARLAMENTARIS DE

LLIGA CATALANA

EN EL QUAL PARLARAN ELS SENYORS

Frederic Roda Ventura

Joan Ventosa i Calvell

A LES DOTZE DEL MATI

MAS & ROCA

CAMISERS

PORTAFERISSA, 24 i 26

FONTANELLA, 16

Rebudes les novetats en camises a mida

Corbata moda inarrugable, 4 ptes.

sa que s'apliqui l'article 36 i que es compleixin els tràmits previs.

Don Basili Alvarez es pronuncia a favor de l'admissió, tal com es feu en un altre cas, segons la fórmula del senyor Sbert.

Els senyors Minguijón i Martínez Alvarez intervenen. Aquest últim proposa que es demani directament pel Tribunal l'informe del Consell d'Estat, perquè la fórmula del senyor Alcon no es pot admetre referent a la part que pretén que el recurrent es dirigeixi al ministre.

S'oposa a aquesta tesi el senyor Becerra.

Finalment s'acorda una providència que reculli els criteris dels senyors Alcon, Sbert, Martínez Alvarez, i que es decari que es proveïa quan es trobi acreditat que s'exhauriren els tràmits legals amb efecte o sense.

Es passa a la consulta del Suprem sobre la inconstitucionalitat del Parlament català creant el Tribunal de Cassació.

El senyor Alarcón diu que hi ha dues qüestions: una que es refereix al tràmit del Tribunal de Garanties i una altra a la suspensió de procediment en el Tribunal de Cassació.

El senyor Sbert s'oposa a la tramitació de l'assumpte per les següents raons: L'article 74 del Reglament del Tribunal concordant amb la rubrica del títol tercer de la llei equipara la consulta als recursos d'inconstitucionalitat, perquè ambdós són resolts per sentència, que té els mateixos defectes i s'ha de tramitar amb les mateixes garanties processals.

El Tribunal, a proposta d'una ponència formada pels senyors Silió, Becerra i Feced, acordà deturar els tràmits de tots els recursos contra les lleis del Parlament català, perquè aquest no pot exercir les seves funcions, i per tant defensar les seves lleis, com en aquest cas el Parlament com a persona jurídica existeix, però té

paralitzada la seva acció, es necessari aplicar el principi de dret romà segons el qual, no havent-hi acció, no prescriu el termini i es detura en els tràmits fins que l'acció sigui rehabilitada. D'altra manera—afirma el senyor Sbert—es deixa indefensa la legislació de Catalunya i s'aprofita una situació anormal per atacar les lleis catalanes, i això no pot consentir-ho el Tribunal constitucional.

Intervé el senyor Alba, ponent, a favor de la suspensió.

S'acorda, per unanimitat, suspendre els tràmits fins que existeixi qui exerciti legítimament el dret de defensar la constitucionalitat de les lleis catalanes.

El senyor Alcon planteja la necessitat de suspendre el procediment que se segueix en el decret que ha motivat aquesta consulta, tant en el Suprem, que ja ho ha suspès, com en el Tribunal de Cassació de Catalunya, al qual cal notificar que plantejada la consulta procedeix la suspensió del procediment.

El senyor Sbert fa constar que el procediment que en tot cas cal suspendre és el que es refereix a l'assumpte que motiva la consulta, però s'oposa a la proposta del senyor Alcon perquè entén que només es pot comunicar al Tribunal de Cassació que ha estat plantejada la consulta i el Tribunal de Cassació de Catalunya ja sabrà complir la llei.

S'oposa a aquesta proposta del senyor Sbert el senyor Becerra.

Finalment s'acorda un decret, salvant el vot del senyor Sbert, en el qual s'ordena la suspensió del procediment que concretament afecta la consulta.

Es tracta d'altres assumptes, entre ells de replicar en una nota oficiosa a unes manifestacions incorrectes del senyor Royo, que feu pública.

S'aproven els comptes trimestrals, i s'aixeca la sessió.

Les harmonies cedistes

El senyor Jiménez Fernández rectifica unes declaracions que hom li atribueix

MADRID, 21. — El senyor Jiménez Fernández ha rectificat des de Sevilla les manifestacions que li atribueixen tots els periòdics d'aquest matí, amb referència a la seva posició dintre la Ceda.

Parlant d'aquest assumpte, diu «La Epoca»:

«Aquests periodistes a què s'ha referit el senyor Jiménez Fernández, en tot cas pecades per discreció, per no haver recollit conceptes que perjudiquen més la seva actuació política, com per exemple, haver dit que figurava en el sector més esquerrà de la Ceda i que no estava conforme amb moltes de les seves orientacions polítiques.

Els periodistes es ratifiquen. — El que diu el senyor Gil Robles

MADRID, 21. — Durant tota la tarda fou el tema des comentaris en els passadissos les declaracions fetes ahir pel senyor Jiménez Fernández, així com la rectificació de dit senyor.

Els periodistes que havien recollit ahir aquestes manifestacions es ratifiquen en el que havien escrit i recolliren testimonis de diverses personalitats polítiques que confirmaren també el que havien dit de Jiménez Fernández. Uns i altres estigueren d'acord en afirmar que, tret de petits detalls, el sentit del manifestat pel senyor Jiménez Fernández havia estat fidelment repetit per la Premsa. El propi senyor Emili Iglesias, que era un dels diputats que formaven el rotlle en el qual l'ex-ministre d'Agricultura parlà, digué:

«Les manifestacions són exactes. Es més, puc assegurar que, si jo vaig intervenir, fou per a posar aigua al vi. En una paraula, per a aminorar la seva importància, per tal com es tractava d'unes declaracions assenyalamment fortes. Per la seva banda, el senyor Gil Robles, a qui també preguntaren els periodistes donant-li compte de la rectificació del senyor Jiménez Fernández, digué:

«Ja coneixia la rectificació i la comprenço, perquè el senyor Jiménez Fernández ha rectificat una cosa que no va dir.

Un periodista li replicà en els següents termes:

«El que ha pogut ocórrer és que el senyor Jiménez Fernández no s'hagi expressat segons el seu pensament; però, tot amb tot, nosaltres hem recollit amb absoluta imparcialitat les declaracions que feu. El senyor Gil Robles per la seva part afegí:

«De totes maneres, torno a insistir que el senyor Jiménez Fernández no ha volgut dir els que vosaltres manifestàreu. Vosaltres, com és natural, dins la vostra professió esteu obligats a treure notícies d'on no n'hi ha, i ahir era un dia d'aquests. És clar que en veure que el senyor Jiménez parlava d'un tema polític que us interessava, heu recollit impressions emeses en la calor de la discussió i les heu aprofitat per a la informació política; però jo us dic que nosaltres som un bloc i que per ara aquest bloc no s'esquerda.

En arribar a aquest punt de la conversa s'apropà al grup el senyor Emili Iglesias, el qual dirigint-se al cap de la Ceda, va dir:

«Us felicito per l'èxit obtingut al saló de sessions, amb motiu de la discussió del pressupost de Guerra.

El senyor Gil Robles manifestà al cap de la minoria radical que no hi havia hagut cap èxit, i el senyor Iglesias va dir:

«Jo, en arribar aquesta tarda al Congrés, tenia la seguretat que al saló de sessions hi hauria una veritable lluita en contra vostra.

i que tot hom us atacaria en discutir-se el pressupost del vostre Ministeri, i he vist que ha passat sense dificultats, ràpidament. Per a ningú no és un secret que, quan us vau fer càrrec de la cartera de Guerra, l'opinió nacional s'alarmà i va suposar que representàveu un greu perill. Avui han tingut ocasió de discutir-ho al Parlament, i no heu trobat cap enemic.

El senyor Gil Robles va contestar:

«Doncs allí, al Parlament, és on se m'ha d'atacar, car és l'única flocc on jo contestaré el que es digui en contra meu.

El senyor Emili Iglesias el felicità novament per l'èxit d'avui a la Cambra.

D'altra banda, el senyor Barcia, al qual preguntaren els periodistes si eren certes les manifestacions que s'atribuïen al senyor Jiménez Fernández, referent a la conversa que hom diu que va celebrar amb ell, va dir:

«És etain etain etain etain... M'ha sorprès la notícia. Jo no vaig parlar ahir amb el senyor Jiménez Fernández. Ara bé: les paraules que s'atribueixen al senyor Jiménez Fernández són exactes, i les digué en una conversa que sostingué amb mi fa dies, en sortir d'una Comissió. El senyor Jiménez Fernández em digué que si no fos pel que es refereix a la qüestió religiosa, no li seria cap inconvenient l'actuar en política amb nosaltres.

«Doncs si digué això—indicà un periodista—no són una improvisació les paraules d'ahir del senyor Jiménez, sinó que responen a un criteri, a una convicció.

«Així és—contestà el senyor Barcia—, i ho demostrà amb la seva actitud davant la cartera d'Agricultura, on es mostrà en desacord amb els seus correligionaris.

Una informació d'«Heraldo»

MADRID, 21. — L'«Heraldo de Madrid» publica una conversa sostinguda per telèfon amb el senyor Jiménez Fernández, el qual és a Sevilla, respecte a les declaracions que feu ahir.

El senyor Jiménez Fernández, diu textualment:

«Al llegar a Sevilla me he encontrado, sin sorprendarme mucho, porque hace tiempo que conozco hasta donde llega en la elección de medios de apache la animadversión política, con tres versiones contradictorias de unas palabras pronunciadas por mí ayer en el Congreso, a unos periodistas monárquicos que afirmaban la existencia de disgusto en la masa de derecha porque el Gobierno no actuaba tal y como éstos deseaban.

Mis palabras, repetidas después a petición de un diputado radical, fueron: «Pues bien, ya tendrá esa masa ocasión de comparar esta situación que dicen ustedes que no les satisface, con la del futuro cuatrienio del Gobierno Aznárez». Y al preguntarme si yo creía en esa

posibilidad, añadí: «Desde luego, porque todos los esfuerzos del Gobierno y de los dirigentes de los partidos se estrecharán contra el cerrilismo de unos señores que se llaman de derecha y creen que con ser de un Gobierno de orden, pueden ellos volverse a permitir los abusos de antes del día 12 de abril, y como en España hay sólo un veinte por ciento de afiliados a partidos y el resto de la masa electoral vota contra lo que le molesta, se corre el riesgo de que en las próximas elecciones paguen el Gobierno y los partidos de derecha los abusos de esos elementos indecibles para todos.»

Estas que nos las digo ahora por vez primera, fueron mis palabras recogidas con bastante fidelidad por «El Liberal», silenciadas por otros periódicos y tergiversadas por algunos otros. A mí, personalmente, no me molesta ninguno de ellos, pues por mucho que me ataquen no llegarán a lo que han hecho, contra otras figuras infinitamente más dignas de respeto que yo. Y si rectifico es para que por mi omisión no cuaje una maniobra más de las dirigidas contra el orden social, contra España y contra la República, al tratar de destruir uno de sus más firmes baluartes, que es el partido cuyo programa defiende y cuya disciplina acato con entusiasmo.

«S'ha dit— digué el periodista — que ha estat baixa en la Ceda.

«No és cert— replicà enèrgicament el senyor Jiménez Fernández — almenys mentre la Ceda compleixi el seu programa. Si no ho fa, ja prendrà una actitud. El que puc afirmar és que estan molt equivocats els qui suposen que en el social realitzarem una obra reaccionària.

Una altra rectificació

MADRID, 21. — El diputat senyor Emili González López ha desmentit que s'hagi separat de l'Esquerra Republicana.

El president d'Unió Republicana senyor August Barcia digué que no tenia cap notícia sobre aquest particular i que d'haver-ne alguna el fora el primer de saber-la.

Quant al senyor Rodríguez Pérez digué que ahir anà de viatge a Algeciras, Tànger i Larraix i que moments abans de sortir conferencià amb el senyor Sánchez Roman, i rebé d'aquest indicacions polítiques en harmonia amb la més estricta i cordial disciplina a l'entorn de les immediates activitats de les forces nacionals republicanes.

Espanya ha votat a Ginebra la jornada de 40 hores

MADRID, 21. — A l'acabar el Consell es pregà als periodistes que fessin constar que Espanya ha votat a l'Oficina Internacional del Treball, la jornada de quaranta hores.

El vot d'Espanya està condicionat que no s'apliqui aquesta decisió al nostre país mentre no ho apliquin aquelles nacions que tenen similitud d'indústries amb la nostra.

Radio.
Discos.
Radio-electrola.
Portátiles.

"La Voz de su Oído"
Pelajo, 1

XAMPANY a 1'50 pessetes ampolla

Com a propaganda nova marca. Gran qualitat i presentació. Trametem a domicili, des de sis ampolles. Carretera Bordeta, 57. Telèfons 35243 i 30881. Vendes al detall a Cortes, 583, vora Aribau

+Esqueles, Enterraments i Funerals als diaris

SERVEI AVANTATJOS A DOMICILI

Telèfon 73491

Salmeron, 56

MAL DE PEDRA

AIGUES DE ST. HILARI SACALM HOTEL MARTIN

Al peu dels manantials. Temporada oficial, de l'1 de juliol al 15 de setembre. Notifica als seus clients que totes les estades que es produeixin des del dia 1 al 21 de juliol i des del 26 d'agost al 15 de setembre, es bonificaran en un deu per cent. Per a informes i prospectes, a la POLLERIA MARSAL, Rambla de les Flors, 13, telèfon 17492

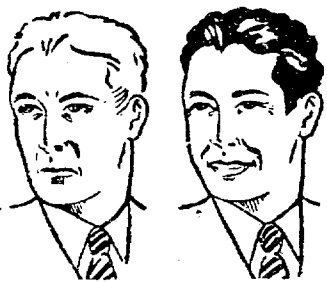
JOIERIA FÀBRICA ARGENTERIA

CLAVAGUERA

RONDA DESPATX VENDA
UNIVERSITAT TEL 13834 A PREUS DE
22. PRINCIPAL FÀBRICACIÓ

VAIXELLES - CRISTALLERIES

La casa millor assortida i que ven a millors preus de l'exempla
VAIXELLES PROPRES PER AL CAMP - PREUS ECONOMICS
CRISTALLERIA M. ESTEVA. - RAMBLA CATALUNYA, 95

MERAVELLOS I PRODIGIOS INVENT EN 8 DIES

desapareixeran els
cabells blancs usant
OLI VEGETAL MEXICANA
(PERFUMAT) Únic premiat en diverses Exposicions. S'usa amb les
mans com qualsevol brillantina. No embruta, evita la caspa i la caiguda dels cabells. Es inofensiu De venda a totes les Perfumeries
CONCESSIONARI PER A CATALUNYA: «LA FLORIDA, S. A.»
Fabricant: JOSEP BELTRAMI, Avinguda 14 d'abril, 566 - BARCELONA

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Les converses del Quai d'Orsay

Sembla que han constituït un fracàs absolut. Hom diu que França no enviarà a Londres els seus delegats navals

PARIS, 21. — Se sap que el senyor Anthony Eden, qui arriba a París a les vuit de la passada nit, acompanyat del seu secretari senyor Hankey i del senyor Strang, especialista dels problemes de l'Orient d'Europa, porta instruccions concretes i facultats molt àmplies del Govern de Londres.

Es considera que la primera tasca d'Eden — sens dubte la més penosa —, serà la d'explicar als seus interlocutors francesos la circumstància en la qual fou concertat l'acord naval germano-britànic, explicar els objectius concrets del dit acord i dissipar les aprensions que aquest pugui suscitar en allò que es refereix a l'esdevenidor de la col·laboració anglo-franco-italiana, anunciada el 3 de febrer a Londres i confirmada després a Stresa.

Eden proposarà al Govern francès un intercanvi d'opinions sobre qüestions navals entre Londres i París, que serien seguides de converses entre tècnics del Govern francès i de la delegació naval britànica.

Un altre dels motius importants del viatge d'Eden el constitueix el desig d'activar les negociacions sobre el pacte d'assistència aèria accidental, que foren redactades per la crisi ministerial francesa i la reforma recent del Govern britànic.

Es creu saber que Eden defensarà la tesi d'una conclusió separada d'aquest instrument i, sens dubte, demostrarà als seus interlocutors francesos que aquesta tesi no implica de cap manera l'abandonament per Anglaterra dels altres elements previstos a l'acord de Stresa.

Als mitjans d'opinió francesos es considera que, preparat el terreny per a la conclusió del «locarno reformat», Eden podrà atraure un procediment de negociacions al voltant dels Pactes orientals i Danubians, confirmant d'aquesta manera a França, que Londres continua fidel a aquests projectes.

A París es concedeix extraordinària importància a l'arranjament de les diferències itiano-germaniques. Si es exacte que el canceller Hitler considera ara possible començar el sistema d'assistència franco-russa al dels pactes de no agressió amb alguns dels seus veïns, i si és també cert que Von Ribbentrop ha notificat aquesta disposició als ministres anglesos, es considera probable a París, que el senyor Eden, sota aquesta base, estudiarà amb els seus col·legues francesos la dita qüestió.—Cosmos.

DECLARACIO DE LAVAL

PARIS, 21. — Aquest matí s'han reunit al Quai d'Orsay els senyors Laval i Eden, i han celebrat una altra conferència a la tarda.

Després de la segona entrevista, el senyor Laval ha rebut els periodistes, als quals ha fet la següent declaració: «Hem discutit amb tota franquesa el recent acord naval, conclòs entre Anglaterra i Alemanya. M. Eden m'ha explicat les raons per les quals el seu Govern ha adoptat semblant decisió. Jo no he deixat de fer algunes objeccions, d'acord amb el meu Govern. Les meves relacions personals amb Mr. Eden són suficients per a demostrar el caràcter anual de les nostres converses. Hem examinat també, en tota la seva extensió, les complexes qüestions plantejades a Europa pels nostres dos Govers i hem estat d'acord a reconèixer la necessitat d'una estreta cooperació entre els nostres dos països. Continuarem les nostres converses demà, dissabte».—Cosmos.

ELS ASSISTENTS A LES CONVERSES

PARIS, 21. — A les Conferències celebrades avui al Quai d'Orsay, entre els senyors Eden i Laval, hi han assistit també l'Ambaixador

d'Anglaterra a París, Mr. Clerk, el Cancellier de l'Ambaixada i el Delegat del Foreign Office, per part d'Anglaterra, el Secretari General del Quai d'Orsay, Mr. Leger i l'expert en qüestions de la Ll. de N. Massiala, per part de França.—Cosmos.

BANQUET A EDEN

PARIS, 21. — Al migdia d'avui, el Cap del Govern senyor Laval ha obsequiat amb un banquet Mr. Eden i els seus acompanyants, al qual han assistit també el Ministre francès de Marina, Piétri, el President del Comitè de l'Exterior del Senat, Mr. Bastid i el de la mateixa comissió a la Cambra de Diputats, Mr. Berenger.—Cosmos.

EL FRACAS DE LES CONVERSES

PARIS, 21. — Aquesta nit hom ha assegurat de bona font que les converses celebrades avui entre els senyors Laval i Eden han constituït un rotund fracàs, fins al punt que es dona per descomptat que França no trametrà a Londres els seus delegats navals.

El fracàs ha estat degut al fet d'haver mantingut ambdues parts els seus punts de vista íntegres.—Cosmos.

EDEN AVUI MARXARÀ A ROMA

PARIS, 21. — El senyor Eden i els seus acompanyants, sortiran de París avui a la tarda amb direcció a Roma, on dil·luns celebraran una conferència amb el senyor Mussolini.—Cosmos.

FRANÇA

Gran activitat en els partits d'extrema dreta

PARIS, 21. — Els partits d'extrema dreta segueixen demostrant gran activitat.

Els realistes de l'«Action Française» han celebrat a la sala Bullier un important míting al qual han assistit més de deu mil persones.

Fou ús de la paraula Charles Maurras, en termes violents, qui preconitzà la revolució nacional, en la qual han de col·laborar a judici d'ell totes les seleccions des país. Maurras negà la necessitat d'un plebiscit i demanà en canvi un «senatus consulte».

Charles Maurras cantà en termes de gran exaltació la monarquia hereditària, anti-parlamentària i descentralitzada, que faria ressorgir les glòries regions de França.

Seguidament prengué la paraula el general Duval, qui parlà sobre l'exèrcit en termes vibrants. Digué que l'exèrcit francès era petit, que no es trobava dotat de suficient material i que la disciplina no era la que hom podria desitjar.

A continuació parlà Leon Daudet, qui pronuncià un gran discurs polític. Adreçà terribles diatribes contra el règim parlamentari del qual digué que la seva qualificació més exacta era a de trobar-se a la vetlla del centèsim ministeri de la República.

L'acte es desvolupà sense incidents.—Cosmos.

SEMBLA QUE M. CHAPPE SERA DESIGNAT ALCALDE DE PARIS

PARIS, 21. — El pròxim dijous, la municipalitat de París celebrarà eleccions per a l'Alcalde. S'ha anunciat que el candidat del senyor Jean Chappé, antic i famós cap

LA CRISI DE IUGOSLAVIA

Hom diu que Stajadinovich, del partit radical, serà encarregat de formar govern

BELGRAD, 21. — La situació política, després de la dimissió del Gabinet Jelfich, és molt incerta. Com se sap, la resignació de poders ha estat deguda a les exigències dels membres croates del Gabinet, que estimaven que aquest havia acomplert ja la seva missió, que era de celebrar eleccions.

Fins el migdia d'avui, el regent Pau no havia encarregat encara la formació de nou Govern. Es probable que el Príncep regent vulgui estudiar detingudament la situació, informant-se i aconsellant-se de tota mena d'opinions, per a la qual cosa cridarà a tots els caps dels partits polítics.

Amb tot, als medis polítics es fan càbales i comentaris sobre la persona en què recaurà l'encàrrec de formació de Govern. Hom asenyala, a tal efecte, l'ex-ministre de Finances, Stajadinovich, que pertany al grup radical, partit que té bones relacions amb els grups servís. En el cas que es complissin els rumors, el Gabinet presidit per Stajadinovich, tindria un caràcter conciliatori amb els grups croates.—Cosmos.

HA ESTAT EXECUTAT EL BANDIT SPADA

BASTIA (Còrsega), 21. — Aquest matí ha estat executat el tristement cèlebre bandit corsari, Andrea Spada, per mitjà de la guillotina.

Forces de l'exèrcit i policia han procedit a acordonar, a primera hora de la matinal, tots els carrers que conduïen a la presó. Durant tota la nit han acampat als carrers de Bastia milers de persones que han vingut de tots els pobles de l'illa, i que han maldat per a obtenir un lloc des d'on poder veure bé l'execució de Spada.

Andrea Spada, que portava un vestit i sabates nous, els quals li foren lliurats anit passada, ha anat amb pas ferm i completament serè des de la seva cella al cadafalc.

Com és sabut, Spada havia comès vuit assassinats i vuit intents d'assassinat.—Cosmos.

Superior de Policia de París.—Cosmos.

LA SEURETAT DE PARIS HA MANAT LA DETENCO DE L'ARXIDUC GUILLESM D'HABSBURG

PARIS, 21. — La Direcció General de Seguretat ha donat ordre de detenció contra l'arxiduc Guillem d'Habsburg, acusat d'estar complicat en una estafada.

Els primers informes rebuts per la policia diu que l'arxiduc ha desaparegut de França.—Cosmos.

BELGICA

Les relacions amb els soviets

BRUSSEL·LES, 21. — El cap del Govern Van Zeeland, contestant per escrit a diversos membres del Parlament, ha declarat que no s'han reprès les negociacions oficials per a l'establiment de relacions diplomàtiques amb els Soviets.

Van Zeeland afegeix, en la seva resposta, que al present no es troba en posició de donar una informació més extensa sobre la qüestió.

Hom creu, amb tot, que existeixen diverses negociacions de caràcter no oficial, on tindran lloc molts avall, per a reprendre dites relacions.—Cosmos.

Després de l'acord de Londres

Hom anuncia una reunió a París per tal de discutir les relacions navals entre França i Alemanya

BERLIN, 21. — Els diaris alemanys segueixen ocupant-se de les conseqüències de l'acord naval germano-britànic publicant interessants detalls sobre el programa alemany de construccions navals establert, com és sabut, a base del 35 per 100 de les forces navals britàniques.

Segons els termes de l'acord, i tenint present que Anglaterra posseeix actualment un total de 1.201.700 tones, Alemanya pot reclamar 423.095 tones, que es repartirien com segueix:

Vaixells de batalla: 183.750 tones.

Creuers pesats: 51.380 tones.

Creuers lleugers: 67.270 tones.

Destructors: 52.500 idem.

Vaixells porta-avions, 51.380 id.

Com és sabut, la qüestió dels submarins ha estat objecte d'un aranjament especial en virtut del qual Alemanya té dret a disposar del mateix tonatge que Anglaterra, o sia 52.700 tones, compreses, amb tot, en el percentatge estipulat del 35 per 100.

Salvant algunes circumstàncies especials, Alemanya s'ha declarat disposada d'acontentar-se amb un tonatge equivalent al 45 per 100 del tonatge dels submarins anglesos, cosa que correspondria a un total de 23.700 tones.

Alemanya construeix actualment 12 submarins de 250 tones cada un, i per consegüent, queda autoritzada per a construir uns 40 submarins més de 650 tones cada un.

Tenint en compte les forces navals de què disposa actualment Alemanya, així com la limitació del tonatge estipulat per les diferents unitats en virtut de l'Acord Naval de Washington, Alemanya podrà construir 6 vaixells de batalla de 25.000 tones, cosa que constitueix el tonatge màxim desitjat pel

Reich: 5 creuers pesats de 10.000 tones i 5 creuers lleugers de 4.000 o 6.000 tones.—Cosmos.

L'ENTRADA EN VIGOR DE L'ACORD ES IMMINENT

LONDRES, 21.—De font ben informada es declara que amb tota probabilitat l'acord naval germano-britànic entrarà en vigor el dia 18 de l'actual.—Cosmos.

AVUI SE CELEBRARÀ LA DARRERA REUNIO

LONDRES, 21. — S'anuncia que demà se celebrarà la darrera reunió entre els tècnics de les delegacions navals anglo-alemanyes. A les reunions celebrades després del canvi de notes de marts, s'han discutit solament aspectes tècnics de la qüestió.—Cosmos.

RIBBENTROP ANIRÀ A PARIS

LONDRES, 21. — El «Daily Telegraph» diu saber que el senyor Ribbentrop, l'home de confiança de Hitler per a les qüestions del desarmament, anirà a París, d'ací a uns 15 o 20 dies, al cap de la Delegació de tècnics navals alemanys, que va treballar a Londres en l'elaboració de l'acord naval germano-britànic. Segons l'esmentat periòdic, la Delegació alemanya discutirà, a París, el problema de les relacions navals entre França i Alemanya.—Cosmos.

SATISFACCIO A HONGRIA

BUDAPEST, 21. — La conclusió de l'acord naval anglo-germànic els periòdics de Budapest l'interpreten com una revisió del tractat de Versalles, de la qual surt molt reforçada la potencialitat militar del Reich. Tots els comentaris expressen indubtable satisfacció.—Cosmos.

HONGRIA

Arribada de von Papen

BUDAPEST, 21. — Ha arribat a aquesta capital l'ambaixador d'Alemanya a Viena Franz Von Papen, el qual romandrà aquí uns dos o tres dies.

Mentre de font alemanya es declara que el viatge és de caràcter particular, en altres cercles s'assegura que es troba en última connexió amb el que realitzà fa poc a Budapest, el general Goering.—Cosmos.

GRECIA

Kondylis se sent monàrquic

ATENES, 21. — El Ministre de la Guerra, General Kondylis, ha declarat que si el poble s'inclina per la monarquia en el pròxim plebiscit, ell se n'alegrarà, puix que la República no ha tingut èxit per a assegurar l'ordre interior a Grècia.

Fins ara, Kondylis s'havia mos-

trat simpatitzant del règim republicà, pel qual motiu el seu canvi d'actitud donarà un gran impuls als monàrquics grecs.—Cosmos.

ITALIA

El pla respecte a Etiopia

ROMA, 21. — Davant les informacions que la Premsa internacional insereix relatives a les suposades reivindicacions d'Itàlia sobre Abissínia, la Premsa oposa, a dites versions, la més gran negativa. Segons unes informacions, Itàlia s'acontentaria amb la regió d'Ogaden per tal de posseir enllaç directe entre Eritrea i la Somàlia italiana. Altres versions parlen d'ambicions d'Itàlia sobre fèrtils regions properes a Eritrea. També hi ha qui afirma que el Govern italià estaria d'acord amb una mena de condomini anglo-franco-italià sobre la base del Tractat del 1906.

Als cercles italians es declara, sobre aquestes versions, que «Itàlia continua metòdicament, el pla que s'ha assenyalat, i que consisteix, en primer lloc, en fer entrar en raó Etiòpia».—Cosmos.

LICOR Y ELIXIR
CHARTREUSE
TARRAGONA

ASSEGUREU-VOS A LA PRÉSERVATRICE

El nom de Joaquim Ruyra a un carrer de Gràcia

Signada pels consellers municipals senyors Octavi Saltor i Soler, Ferau Fuster i Fabra, Lluís M. Cascante, i Joan Soler i Janer, ha estat presentada a la Comissió de Retolació de carrers de l'Ajuntament de Barcelona, la proposició següent:

«La ciutat de Barcelona, i en son nom i representació el Consistori Municipal barceloní, han tingut sempre un especial esment a què per mitjà dels noms dels seus carrers, fossin honorats i recordats aquells homes el prestigi dels quals hagi assolit un nivell prou remarcable per a mereixen una consagració pública tan significativa com aquesta, principalment si llur actuació espiritual o cívica resta vinculada en un o altre aspecte a la nostra tradició o a l'ètica o al nostre barcelonisme. En aquest sentit, són nombrosos els escriptors catalans que, sigui per mitjà d'un monument que plasmi l'immortalitat, sigui, més modestament, per la indicada denominació d'un carrer o plaça, han trobat un record afectuós en la nostra ciutat i l'hi conserven.

Per bé que és criteri general del Municipi — tanmateix encertat — de no donar lloc a consagracions d'aquesta mena mentre els interessats són sortosament vivents, el mateix Consistori barceloní, en totes les seves èpoques i matissos, ha establert excepcions a aquell principi general, davant de casos que per llur relleu polític o literari se'n feien creditors, sobretot quan les circumstàncies de llur vida justificaven amb escreix que aquesta mena d'homenatge no fos esperat, a convertir-lo impiadosament en homenatge pòstum.

Aquest darrer és el cas del mestre de la ploma catalana Joaquim Ruyra i ms, qui, gironí de naixença, ha dut de sempre residència a Barcelona, i gairebé de sempre en un modest carrer de la barriada de Gràcia, designat fins avui amb el nom de Breton de los Herreros, però al qual dona relleu i coneixença entre el veïnat el fet de sajornar-hi l'Il·lustre autor de «Marines i boscatges». L'exercici de les seves aptituds estilístiques ha esdevingut en moments dramàtics veritable apostolat popular en favor dels dissortats i les qualitats insuperables de la seva ploma han estat posades tothora al servei de les millors essències ciutadanes. Ruyra, així, pel pes dels seus anys, per les seves virtuts cíviques, per les valors immortals de les seves obres, és ben digne de rebre la petita, però efusiva i simbòlica glorificació efusiva i simbòlica glorificació ciutadana que significa el do-

nar el seu nom a un carrer de la ciutat.

I, justificat aquest cord, cap carrer tan apropiat com el mateix carrer barceloní on l'homenatge ha desenvolupat la quasi totalitat de la seva vida, l'actual denominació del qual, que no té cap raó de vinculació específica una determinada via, podria ésser, no sols conservada i mantinguda en la nomenclatura urbana de la ciutat, sinó únicament traslladada a una de les vies pendents de designació a judici o proposta del negociat corresponent, sense minva, per tant, del degut homenatge a la figura del meritísim escriptor castellà del passat segle.

Per tot l'exposat, els consellers que sotasignen s'honoren i, ensem, s'atreveixen a proposar al Consistori:

VERBA

FERRER

Revetlles

CODORNIU

Codorníu, 1551

Raventós, 1872

nar el seu nom a un carrer de la ciutat.

I, justificat aquest cord, cap carrer tan apropiat com el mateix carrer barceloní on l'homenatge ha desenvolupat la quasi totalitat de la seva vida, l'actual denominació del qual, que no té cap raó de vinculació específica una determinada via, podria ésser, no sols conservada i mantinguda en la nomenclatura urbana de la ciutat, sinó únicament traslladada a una de les vies pendents de designació a judici o proposta del negociat corresponent, sense minva, per tant, del degut homenatge a la figura del meritísim escriptor castellà del passat segle.

Per tot l'exposat, els consellers que sotasignen s'honoren i, ensem, s'atreveixen a proposar al Consistori:

Que sigui donat el nom de Joaquim Ruyra i Oms al carrer de Breton de los Herreros, i éssent donat aquest darrer nom amb caràcter immediat a una de les vies pendents de retolació que pel Negociat corresponent siguin indicades.

Darrera hora

Accident d'aviació Dos morts

Ahí, a les sis de la tarda, caigué en barrina un aparell al Prat de Llobregat.

A conseqüència de l'accident resultaren morts Francesc Xavier Magret i Lluís Iglesias que anaven en l'aparell.

Els dissortats aviadors, recollits en el lloc de l'accident per una ambulància militar, foren portats a l'Hospital Clínic ràpidament, on per desgràcia els facultatius sols pogueren testificar llur defunció.

Topada de vehicles

Ahí a la tarda, al passeig Maragall, toparen la camioneta 32355 B i un autòmobil.

Resultà ferida la nena de nou anys Pilar Bosch, la qual passà a l'Hospital Clínic.

La causa contra els autors de l'assassinat d'un cobrador

A un quart de sis de la tarda es va reprendre la vista de la causa contra els tres processats per l'intent d'atracament i assassinat d'un cobrador del Banc de la Propietat.

El fiscal i el defensor donaren per reproduïdes les proves i mantingueren llurs conclusions provisionals, que elevaren a definitives.

A dos quarts de vuit el Tribunal es va constituir novament, puix que havia acabat la deliberació, i juntament amb els processats, fiscal, defensor i secretari, el ponent de la causa, senyor Landeta, va llegir la sentència, que és com segueix.

Es condemna als processats Jesús Torres Martínez, Amali Martínez García i Antoni Godoy Lucas, a la pena de 30 anys de presó, pel delictes d'intent de robatori a mà armada, en què s'ha iniciat.

mació a les persones i assassinat. A més a més, el Torres és condemnat a 12 anys de presó menor, pel delictes de tinença de dipòsit d'explosius, i un any i nou mesos, per tinença il·lícita d'arma de foc.

El processat Antoni Godoy és condemnat a dos mesos i un dia d'arrest i mil pessetes de multa, pel delictes d'ús de nom suposat.

Queixa d'uns fondistes

Una Comissió de fondistes dels carrers de la Boqueria, Hospital i Sant Pau, varen anar ahir vespre a la Direcció Superior de Policia per tal de protestar davant el cap, senyor Alvarez, del gran nombre de dones de la vida que a totes hores circulen per aquells carrers i que sempre estan envaïts.

Els comissionats sortiren molt satisfets de les paraules que els va adreçar el senyor Alvarez, tot i desitjant que es converteixin en realitats.

De la Prefectura de policia

Els periodistes preguntaren ahir vespre al cap de Policia sobre la tasca que realitza el rondí especial de persecució de la immoralitat, puix que tot continua igual, i ro es veu que hagi cessat res, a la qual cosa va contestar que continuava treballant, però que no havia pogut donar tot el personal

que calia, perquè el necessitava per a una altra classe de delictes.

Afegí que havia parlat amb la Censura, per tal que tots els diaris tinguessin el mateix tracte, i que li contestaren que si algun diari publicava coses que als altres no li havia prohibit era, simplement, perquè no ho havien portat a la premsa.

Com ja és gairebé cosa acostumada, la crida telefònica de tres quarts de nou posà fi a la conversa amb els representants de la premsa.

L'equip de corredors espanyols que participarà en la Volta a França

SAN SEBASTIAN, 21. — El senyor Gervais ha acabat la confecció de l'equip espanyol que ha de prendre part a la Volta a França. L'equip resta integrat per vuit corredors, davant la impossibilitat de completar la desena. Destrieux restarà com a suplent des vuit. Com ja va dir-se, per a completar l'equip d'individus han acceptat Barrero i Figueres.

L'equip espanyol és doncs format per: Cañardo, Cardona, Vicenç Trueba, Fermi Trueba, Ezquerria, Prior, Emilià Alvarez i Cebrià Elys. Suplent (per al cas que algun dels vuit fallés abans de començar la cursa), Destrieux.

Individuals: Cepeda, D. Vicente, Bachero i Figueres. — Cosmos.

Demaneu aquest tubet de mostra per a provar que les vostres dents poden tornar-se blanques

Euthymol

PASTA DENTÍFRICA

Destrueix els gèrmens causants de la càries dentària als 30 segons.

Cupó

JUAN MARTIN, S.A.F., Apartado 310, Madrid, o Parke, Davis & Co., 50 Beak Street, Londres, W.1. Els prego se serveixin remetre una mostra gratuïta de Pasta Dentífrica Euthymol.

Nom

G. Adressa

✠

Catarina Roca Brils

DE MARINELLO

HA MORT CRISTIANAMENT

(A. C. S.)

Els qui la ploren: espòs Manuel, fill Ramon, neboda Anneta Guitart, cunyat Baldomer Marinello, cunyades Jacinta Marinello i Josefa Ferrer de Marinello, cosí Ramon Brils (absent), nebots, nebeses, cosins, cosines i família tota, en assabentar llurs amics i coneguts de tan irreparable pèrdua els preguen que el tinguin present en llurs oracions i que se serveixin assistir a la casa mortuòria, carrer de Madrazo, 42 (clínica), avui, dissabte, dia 22, a dos quarts de cinc de la tarda, per tal d'acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Santa Teresina, i després al Cementiri Vell.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

AJUNTAMENT

L'ESCORNADOR

El director de l'Escornador Municipal de Barcelona, senyor A. Sabatés i Malla, ha publicat una memòria contenint els treballs i impressions de l'actuació a aquell establiment durant l'any 1934.

LA INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ DE CARTELLS DE GRÀCIA

L'alcalde senyor Pic i Pon ha rebut la visita del Comitè organitzador de l'Exposició de Cartells de Gràcia (Associació d'Indústries i comerciants d'aquella barriada), els quals l'han invitat a la inauguració de la dita Exposició. Aquesta inauguració tindrà lloc diumenge vinent a les onze del matí. El senyor alcalde els ha promès la seva assistència.

L'esmentada Exposició quedarà oberta al públic des de les tres de la tarda adreixant mateix diumenge i durant vuit dies.

ELS DELEGATS DE BARRI DEL DISTRICTE II

El conseller delegat del districte segon, senyor Lluís Matutano, posa al coneixement del públic que ha nomenat delegats dels barris de l'esmentat districte els següents senyors:

Barri d'Hortès. — Delegat primer, Francesc Roqueta Lartigue (Blesa, 33); delegat segon, Josep Rico Vidal (Pontrodona, 28).
Barri de Canteres. — Delegat primer, Enric Colomer Benages (Viladomat, 27); delegat segon, Joan Aguiló Valls (Magallanes, 27).
Barri del Parlament. — Delegat primer, Copèrnic Garcia Llopis (Parlament, 34); delegat segon, Enric Morral Puig (Campo Sagrado, 16).

Barri del Mercat. — Delegat primer, Joan Puig Riba (Tamarit, 154); delegat segon, Boi Olive Vidal (Manso, 48).

Barri de Tamarit. — Delegat primer, Josep Estany Berenguer (Tamarit, 116); delegat segon, Cristòfor Ortega Carrasco (Calàbria, núm. 39).

Barri de La Franca. — Delegat primer, Salvador Garcia Fuster (Purissima, 14); delegat segon, Francesc Miró Forteza (Olive, 76).

Barri de Port. — Delegat primer, Antoni Cantó Mira (Carretera de Port, 421); delegat segon, Vicenç Navarro Fonollosa (Grup Ferrer Guardia, carrer 15, 329).

Barri de Can Tunis. — Delegat primer, Manuel Pérez López (Carretera de Port, 113); delegat segon, Vicenç Garcia Linares (Macià, 3).

Barri de l'Hipòdrom. — Delegat primer, Miquel Palomar Montalban (Passatge Arsenal, 7); delegat segon, Pere Díaz Martín (Passatge Arsenal, 3).

Barri de La Farola. — Delegat primer, Josep Medina Conde (Farol).

Els esmentats senyors entraran en funcions avui, i es possessaran del càrrec pel qual han estat

nomenats, cessant en conseqüència la guàrdia urbana en la ceme- s de les atribucions inherents als elegats de barri que fins ara i amb caràcter interí exercien.

EL PRIMER CERTAMEN LITERARI OBRER

La Comissió organitzadora del Primer Certamen Literari a Catalunya de l'estament obrer, s'ha adreçat a l'alcalde i li ha ofert el patronatge del dit concurs i sollicitant el seu ajut moral i material per al major èxit.

L'EXPORTACIÓ DE PATATA PRIMERENCA

Per tal de complimentar l'acord de la Comissió d'Exportació de patata primerenca de la zona de Mataró-Catalunya, la presidència de la Comissió municipal de Proveïments, fa públic que resta exposada a la taula d'avisos dels baixos de Casa la Ciutat, la relació nominativa dels productors de patata primerenca d'aquest terme municipal, per als qui vulguin asabentar-se'n, i en cas que hagin de produir alguna queixa o reclamació, podrà fer-se al corresponent Negociat de Proveïments, que és l'encarregat de trametre-les ràpidament al Servei d'Inspecció, Vigilància i Regularització de les exportacions.

L'ENTERRAMENT D'UN FUNCIONARI

L'alcalde senyor Pic i Pon assistí a l'enterrament del que fou alt funcionari de l'Ajuntament de Barcelona, en l'actualitat jubilat, senyor Lleó Pérez Azpillaga, expressant a la família de, finat el seu condol en nom de la Corporació Municipal.

EL SANEJAMENT DE LES PLATGES

Una comissió de propietaris de la Barceloneta, ha visitat el senyor Pic i Pon, per tal d'exposar-li llur adhesió en la campanya empresa a favor del sanejament de les platges.

REGLAMENTS PER A LA VENDA DEL PEIX, DE LA LLEI I DE LA CARN

Han estat editats per la Comissió Municipal de Proveïments, el Reglament vigent per a la venda de peix fresc i marisc en botigues, el Reglament de policia sanitària de proveïment de llei a la ciutat de Barcelona, i el Reglament de carnisseries.

TRASLLAT DE LES DESPULLES DEL FUNDADOR DE LA BIBLIOTECA ARUS

Ha estat fet el trasllat de les despulles del senyor Rossend Arús i Arderius, del ninxo provisional de l'antic recinte llure, on reposava, a la tomba de la seva família, del Cementiri del Sud-Oest. L'acte revestí caràcter íntim. Hi assistiren els familiars i el director i personal de la Biblioteca Arús.

Informació comarcal

LLEIDA

Ha estat nomenat corresponsal dels diaris madrilenys «El Sol» i «La Voz», el conegut periodista Norbert Trompeta.

Són objecte de concurs alguns jutjats de primera instància de la Circumscripció.

La calor és forta. Al migdia s'arriba a la temperatura de 34 graus.

Els alumnes del Grup Escolar Pleyan, de Porta, han efectuat una excursió a Barcelona.

Avui es reuneixen les Comissions que tenen cura de les fires i festes de Lleida.

Per la Conselleria d'Obrers Públics han estat lliurades 18.500 pesetes per a despeses i brigades volants de les que arrangen camins de ferradura.

Ha visitat l'alcalde, el Sindicat de Turisme per a tractar d'afers d'interès per la ciutat.

Josep Ribera ha sol·licitat de la Divisió Hidrogràfica del Pirineu Oriental poder extreure grava del riu Cardener, al terme de Castelladral.

Al poble de Tartahull han estat denunciats Joan Oliva i Tomàs Oliva, pare i fill, per haver esfondrat la paret d'una finca i dotze roures.

Antoni Sans i la seva muller Rosalia Pausalat, anant en carro toparen prop d'Arbeca. Resultaren ferits.

Un segador mentre treballava a causa de la calor es llaga un mà.

SABADELL

Prop de la caseta dels burots, a la carretera de Terrassa, al·lir al matí, va ntopar violentament una moto que conduïa F. Amorós i Pons, veí de Sabadell, i un automòbil que va fer-se escapol.

El motorista va resultar amb contusions, de les quals va esser curat a l'Hospital municipal i la moto va ser desperfectes.

Als Jocs Florals d'Olesa de Montserrat ha estat premiat amb un premi extraordinari el poeta sabadellenc Ramon Ribera.

Es molt probable que el vinent dia 1 de juliol es celebri a Barcelona un Consell de guerra contra onze paisans de Sabadell acusats d'haver pres part en els fets revolucionaris ocorreguts a aquesta ciutat el passat octubre.

El Centre Excursionista del Vallès prepara per al diumenge, dia 30, una excursió col·lectiva amb autocars, a la vila de Tossa.

Per tal d'informar-se sobre grups escolars, va visitar l'Ajuntament una Comissió del de Villafraña del Penedès. Fou rebuda per l'alcalde, el Conseller Regidor de Cultura i alguns membres de la Comissió de Cultura. Van visitar les Oficines i l'Arxiu Municipal de Música i les escoles públiques de Can Rull.

L'Esbart de dansaires del Foment de la Sardana de l'Hospitalet del Llobregat, demà, diumenge, a la nit, donarà una exhibició de ballets populars a l'Acadèmia Catalòica. Hi actuarà la cobla «Antiga Canicó».

Organitzada per la Comissió de Cultura municipal, demà, a dos quarts d'onze del matí l'Ajuntament efectuarà una visita al Museu de la ciutat.

En el Saló de te del Cafè Eulerpe, demà, diumenge, de 10 a 12 del matí, tindran lloc les eleccions per a elegir nova junta del Centre d'Esports.

REUS

Amb tota solemnitat s'ha celebrat la festa del Corpus. Les funcions de les esglésies es veieren molt concorregudes.

A les set de la tarda sortí la processó de la Prioral església de Sant Pere, fèu el curs dels anys anteriors i resultà molt lluida.

En els balcons endomassats eren molt nombrosos.

En els tallers i fàbriques es treballa; a la tarda el comerç va tançar.

Els infants no tingueren el goig de veure els gegants passejar pels carrers.

Els consellers de Lliga Catalana assistiren a la processó, representant llurs electors.

La Banda Municipal de Reus fou contractada per una Confraria de Tarragona, per tal de concórrer a la processó del Corpus a la veïna ciutat.

Tingué lloc la inauguració del bar «Solsis», instal·lat als porxos de la Plaça de Prim.

A l'acte foren invitades les autoritats locals, Premsa, les quals foren atses i obsequiades per la direcció del nou establiment amb dolços i xampany.

TERRASSA

El Corpus d'enguany, s'ha manifestat d'una manera esplendorosa a Terrassa. Processó de domassos han aparegut en els balconus de la ciutat, amb motiu d'aquesta solennial commemoració.

Enguany, han deixat de treballar més fàbriques, despatxos i comerços en celebració d'aquesta Festivitat.

Amb extraordinària brillantor s'han celebrat els actes religiosos a les Parròquies de Terrassa.

A la parròquia del Sant Esperit, a l'acabar els actes religiosos de la tarda, es celebrà la processó del Corpus per l'interior del temple. Les naus de l'església estaven atapeïdes de fidels, i era difícil el pas de la processó que va ésser lluidíssima. Finalitzà la festa prop de les nou del vespre.

Fa uns dies que es cursà una denúncia a la Comissaria de Policia donant compte que el noi Pau Sirvent i Esquerda, havia desaparegut del seu domicili de la localitat.

Després de diversos dies d'ésser cercat, el Sirvent ha estat detingut a València, cosa que s'ha comunicat a la seva família.

Demà, diumenge, a dos quarts de sis de la tarda, la sala d'audicions del Conservatori de Música acollirà a una de les més rellevants personalitats de la joventut catalana, Maria Valles, deiebla dilecta del mestre Joan Molinari, té sens dubte una categoria indiscutible en la interpretació pianística. Dintre poc temps es presentarà a Barcelona interpretant un concert acompanyada per la Banda Municipal que dirigeix el mestre Lamote de Grignon; això sol és una garantia suficient per a pronosticar que el concert de diumenge ha de congrega al Conservatori a tots els amants de la bona música.

SANT POL DE MAR

Després de tres anys de forçada interrupció, el dia de Corpus fou passejat, triomfalment, pels carrers de la vila, l'august misteri de l'Eucaristia. La processó fou lluidíssima i composta de persones de tots els estaments i condicions. El penó principal, confiat al senyor Ramon Planiol fou portat pel seu afiliat, el senyor Valentí Planiol i Padilla, al qui acompanyaven els senyors Joaquim Cirer, metge, i Salvador Parés i Matarrodona. La cobla local «Refraires de la Marisma» contribuï al major llumiant de l'acte.

Com de consuetud, els veïns endomassaren balconus i finestres i guarniren les voreres amb profusió de testos que convertiren, per unes hores, bona part de la vila en un jolli jardí, per on passà Nostramo acatat reverentment pels bons santipolencs. El temps, esplèndid, contribuï al major esplendor hagué una ballada de sardanes a càrrec de la cobla abans esmentada.

Els estiuajants comencen a fer acte de presència i, si bé encara hi han cases per a llogar, tot fa creure que la «saison» no desdirà enguany de les anteriors. Sant Pol, a pocs quilòmetres de Barcelona, es pot considerar com un petit inici de la Costa Brava que brinda als estiuajants les delícies del camp i de la muntanya dolcament harmonitzades amb una urbanització modèlica que difícilment es troba en poblacions semblants.

Sant Pol de Mar és, doncs, com ningú no ignora, un lloc adient per a passar, agradablement i higiènicament, l'estiu sense allunyar-se de la capital.

FIGUERES

L'excursió que «Penya Tramuntana» fèu al Santuari de les Salines fou un dels mes extraordinaris èxits de tan benemèrita entitat, car hi assistiren prop d'un centenar d'excursionistes. Per a diumenge i dilluns en té anunciades unes altres a Cap de Creus i Requesens.

El segon aplec que celebrà l'entitat excursionista local «Penya Alegre» a Requesens, es veié extraordinàriament concorregut. A les set del matí se celebrà una missa al Castell i es tocà un bon repertori de sardanes. Tothom en tornà molt complagut.

En commemoració del tercer centenari de Lope de Vega, el Grup Empòrium local de la F. J. C. organitzà una conferència al Patronat parroquial, que anà a càrrec del culte catèdràtic del nostre Institut, senyor Tomàs Estevez, i que aconseguí un clamorós èxit.

CARTELL D'EXPOSICIONS

Galeria Laietanes
CORTS CATALANES, 613
Ferran Amàrica, pintura
Amics de l'Art Vell, maquetes i reproduccions
Guillem Bergues, pintura
Vicents Romero, pintura
Eugènia de Lontchinski, pintures
Pintura moderna catalana

Sala Parés
PETRITXOL, 5
Exposició permanent de pintura antiga i moderna
Exposició col·lectiva de pintura catalana
dels artistes de la Sala Parés
Exposició de dibuixos de Francesc Domingo

La Pinacoteca
PASSEIG DE GRÀCIA, 34
Marcs i Gravats
Quinzena del Dibuix
Fins el 28 de juny

Sala Busquets
PASSEIG DE GRÀCIA, 36
Mobles i Objectes d'Art
Institut català de l'Arts del Llibre
Exposició i concurs de gravats
Fins el 28 de juny

Sala Barcino
V. Garcia Simon
RAMBLA DE CATALUNYA, 29
Pintura moderna

Sala Gaspar
CONSELL DE CENT, 323
Telefon 12064
Exposició Fira del Dibuix
Obres de
Fortuny, Nonell, Roca Fumó, Maifrén i altres

Casa Renart
Diputació, 271 — Telefon 16217
Imatgeria, Marcs
Dibuixos retallats
Objectes per a present per a Primera Comunió
Selecció de dibuixos de diversos artistes

S y r a
Diputació, 262 — Tel. 18710
Art i ornamentació
Objectes per a presents
Granyer, Llauredor, Camps-Ribera, Commeleran i Gausachs (Exposició del G. A. I.)
Joan Raurel, dibuixos
Fins el 28 de juny

LLIBRES!!
Libros - Livres - Books - Bücher
Gravats, Autògrafs, Dibuixos Aquarelles
No en compreu sense consultar abans els preus de
METROPOLITANA
LLIBRERIA VELLA I NOVA
Canuda 31. b. «Sala Mozart»
Telefon 20204

Dents
blanques
i brillants
i boca sana,
s'obtenen
usant els

Dentifricis

HIGEA

Demanda-se
en farmàcies
i perfumeries

EL TEATRE I EL CINEMA

TELO ENDINS

El mestre Guerrero, cada vegada que estrena una obra a Barcelona, un cop acabada la representació, engipa un discarret que porta embotellat.

Aquest senyor que creu, segurament, que Barcelona és un dels pobles dels suburbis de Madrid, es permet donar consells al públic, adoptant una actitud paternal. El públic té la culpa del que passa. En lloc de dir "cable" hauria de dir que no "cable".

* Els autors madrilenys, parlem en general, quan parlen, solen adoptar una actitud de superioritat.

Si sabessin el mal que fan, potser no tindrien tantes pretensions.

No ens referim als comedidors, que n'hi ha de força notables, sinó als autors de les revistes i de la majoria de les obres líriques.

Mentre aquests senyors tinguin acaparats els nostres teatres, és en debades que intentem renovar el teatre liri.

Les revistes madrilenyes embrutiran de tal manera el nostre poble, que cap empresari no serà capaç d'admetre una obra escrita amb dignitat literària, perquè si es representés obtindria un fracàs.

Per als autors madrilenys de revistes obscures, l'art de vestir no ha sofert cap transformació. Les "vedettes" segueixen imitant la nostra mare Eva.

* Diu un diari que el mestre Morera posarà música a una obra de J. M. de Sagarra que té per títol "Andreu, el navegant".

Aquesta obra ja fa deu anys que la té escrita el poeta Sagarra.

Si l'Andreu ja fa deu anys que navega, del haver donat ja tres o quatre vegades la volta al món.

Celebraríem que en arribar al port de Barcelona, passés a un dels nostres escenaris.

* La Companyia Vila-Davi obte grans èxits en la "tournee" que realitza per Catalunya. Després d'èxits que el teatre català és mort.

Com voleu que sigui mort havent-hi tants vius que intenten fer-se passar per autors dramàtics.

A Catalunya tenim elements per a sostenir amb dignitat el teatre català, però no ho aconseguim mentre segueixin acaparant-lo els autors de la darrera fornada. Entre aquests autors no n'hi ha ni un que sigui capaç de superar les obres dels qui són anomenats despectivament "vells".

Deu ens conservi aquests "vells".

* La Companyia Nicolau-Martori prossegueix la seva "tournee" per Catalunya.

Sembla que l'obra del nostre company Ignasi Agustí "Benaventurats els lladres", serà estrenada al teatre Principal d'Olot.

Ho celebrem, perquè els olotins són una gent molt culta que té un gust artístic molt depurat.

El paisatge meravellós d'aquelles terres els ha donat una finor espiritual.

* La Companyia Rambal anuncia ja les seves darreres actuacions. Abans d'acomiar-se del nostre públic, voldria que organitzessin una funció extraordinària i que invitessin les minyones i els soldats que es reuneixen els diumenges a la tarda a la plaça de Catalunya.

* Segueix representant-se amb èxit "La casa de las tres muchachas" amb música de Schubert. L'èxit que ha obtingut aquesta obra demostra que si al públic li donessin música bona, també l'agraïria.

El públic està ja tan cansat dels trucs dels mestres Guerrero, Luna, Alonso, etc., que desitja que li donin obres amb música autèntica.

Caldria, però, que sorgís un músic interessant que produís obres originals i respectés la música dels compositors clàssics.

Perquè si s'estén el costum d'apropiar-se la música dels grans mestres, qualsevol mediocritat s'atrevirà a escriure una obra basada en la vida de Chopin, per a tenir un pretext "d'adaptar" la seva música. I el mateix podríem dir de Beethoven o de qualsevol altre compositor.

Els "adaptadors" són gent desmemoriada. S'apoderen de la música dels altres i creuen que és seva.

Les festes de revetlla de Maricel i la inauguració de les «Muntanyes Russes»

Com tots els anys, el deliciós parc de Maricel prepara les seves festes revetlles i amb elles farà gala dels seus atractius. Avui, dissabte, seran inaugurades, al públic les «Muntanyes Russes», recentment reconstruïdes sota la direcció de l'expert tècnic senyor Francesc Grau, pels operaris d'aquest parc, els quals han donat mostres d'admiració al seu director tècnic i d'estima a la gran atracció d'aquest parc per la recta pujada de trens i la que segueix, ofereixen aquestes «Muntanyes Russes» al passatger, una deliciosa vista de la ciutat fins que ja entren a les corbes i amagatalls, proporcionen emocions veritablement del plaer dels inobliscables amateurs. Junt amb aquesta atracció funcionaran, també, totes les altres, grans i petites, atraccions, com són Wit-ching-Wes, La «Cascada», Bug, els automòbils elèctrics, els avions Wir-o-ball, gol miniatura, l'esplèndida i elegant pista de patins i totes les diversions i entreteniments instal·lats en aquestes boniques terrasses, esplèndids miradors del mar, la ciutat i muntanya.

Per a demà, diumenge, tarda, funcionaran totes les atraccions; i, a la nit, revetlla de Sant Joan, serà una grandiosa festa nocturna amb les seves coques, «churros», pastels, etc. Els experts pirotècnics senyor Estapé Germans i Masias, dispararan focs d'artifici i una esplèndida atracció luminosa. Hi haurà ball de «manubrios» i pel novíssim aparat Phillips, amb els seus potents altaveus; banderes, galledes, música, fum, alegria. A tot assistent serà obsequiat amb una joguina sònora. Propi de la revetlla.

El faniclar funcionarà, avui, fins a les tres de la matinada, i demà tota la nit.

Inauguració de la Setmana Gran d'espectacles lírics

Aquesta tarda, a dos quarts de cinc, s'inaugurarà la Setmana Gran, amb tres joies del gènere petit i un entremès, que constituirà li extens i selecte programa per a la presentació de la ben conjunta companyia que abadillen Marc Redondo i Antoni Palacios.

Aquestes obres són l'entremès «Colón y la chica», «La viejecita», «El cabo primero» i «Gigantes y cabezudos», cartell de l'immortal mestre Caballero, amb uns repartiments magnífics.

A la nit, a un quart d'onze, primera sortida del divo dels baritons Marc Redondo, amb la bonica sarsuela del mestre Millán, «La dogaresa», secundat pels notables artistes Cecilia Gubert, Francesc Go-

La sessió cinematogràfica organitzada per la Secció de Cinema Amateur de Lliga Catalana

Ahí al matí tingué lloc, a l'espaiós i elegant local del cinema Pèmina, l'anunciada sessió de cinema organitzada per la Secció de Cinema Amateur de Lliga Catalana.

Hi assistí us nombros i selecte públic, entre el qual veíem el senyor i senyora Puig de la Bellacasa amb llurs distingides filles; senyora vídua de Verdaguier i Callis, senyor i senyora Suqué, senyoreta Maria de Ripoll Verdaguier, senyor i senyora Cardona, senyor i senyora Borrell, senyor i senyora Fontanet, senyora vídua Nadal, senyors Parnal, Basté, Valls, Roure, Mesquida, Trias Borràs, Roig, baró d'Esponellà, Sunyol, etcètera.

Abans de començar fou interpretat el «Cant de la Senyera», que fou escoltat amb respectuós silenci.

Els films amateurs projectats «Esports», de Ramon Batlles; «Montserrats», de Delmir de Caralt; «El vi», d'Eusebi Ferrer; «La volta al món», de Francesc Argemí, i «Concert Costas», d'Ignasi Salvans, merescueren l'aprovació del públic, que els aplaudia en finalitzar, així com el film professional presentat, de la casa U. F. A.

En resum, fou un acte que estimula els seus organitzadors per a emprendre una forta campanya en la pròxima tardor.

dayol, Adela García, Lluís Sierra i Jesús Royo. Abans s'interpretarà el mateix entremès de la tarda i la sarsuela «El pobre Valbuena». Hi prendrà part l'as de la comicitat Antoni Palacios.

Diumenge, a dos quarts de quatre de la tarda, un altre formidable cartell, a base del sudit entremès, «El cabo primero» i «El dictador», amb la segona sortida del nostre primer bariton Marc Redondo, secundat per les típies Cecilia Gubert, Eugènia Galindo, la característica Leonor Esteve, el tenor Francesc Godoyol, el tenor còmic Jesús Royo i els actors Enric Lorente, Ponce, Domínguez i Cullis.

A la nit, un altre cartell monstre, integrat per un entremès, «El cantar del arriero», amb la tercera sortida de l'eminent Marc Redondo, que en la interpretació del seu personatge obté una de les seves més grans creacions. Després la popular obra del mestre Serrano, «La Dolorosa», per tal de presentar el divo tenor Vicenc Simón, secundat per Amàlia Pardo, Eugènia Galindo, Leonor Esteve, Jesús Royo, Lluís Sierra i altres parts de l'excel·lent companyia.

No cal dir que la presentació de totes aquestes obres serà acuradíssima, com correspon als prestigis d'aquesta companyia, amb relació a la importància que hom vol donar a aquesta Setmana Gran.

Un film de King Vidor premiat amb medalla d'or pel C. I. D. A. L. C.

King Vidor, el prestigiós animador, que tates obres mestres ha portat al lleng, es pot vanagloriar d'haver obtingut una distinció excepcional amb motiu del seu últim film, «El pan nuestro de cada día», que és un cant al treball, a la fe, a la virtut, a la voluntat i a l'optimisme.

El «Comité Internacional pour la diffusion Artistique et Littéraire par le Cinématographe» ha premiat aquesta notable pel·lícula amb la medalla d'or.

Es la primera vegada que aquest organisme de la Lliga de les Nacions corona un film americà i ret així el més gran homenatge que sigui possible atorgar a una obra del lleng.

La primera producció independent de King Vidor

Escrita, dirigida i produïda pel brillant director que va produir «El Mundo marcha», «El Gran Desfile», «La calle», «Aleluya», «The Champ» i altres rans èxits de la història cinematogràfica, «El pan nuestro de cada día», exposa sota un prisma altament dramàtic, la humana i vívida història d'un grup de desheredats pertanyents a totes les classes socials, que es troben en una granja abandonada on troben una altra oportunitat de treballar i ésser feliços.

Viu en estimen, treballen i preguen tots juts sota l'ampli dossier del cel i novament tornen aprendre quan maravillosa pot ésser la vida, quan cau la nit sobre un dia ple del miracle del col, la terra i la serenitat que fructifica en el sol.

D'aquest conflicte se'n deriva una situació de gran vigor dramàtic i la resistència de tots els homes i dones del grup és posada a prova, abans que torni a regnar la pau a la petita colònia.

Karen Morley i Tom Keene interpreten la jove parella, mentre que la bellíssima Barbara Pepper interpreta el rol de la rossa forastera. John Qualen, al qual varem veure de porter suet en «La calle» i Addison Richards, també tenen altres importants papers. Un repartiment d'unse ent actors forma el fons sobre el qual es desenrotlla aquest poderós drama.

Arribada d'una recitadora plàstica

La recitadora-plàstica Maria-Antònia, que amb tant d'èxit ha actuat a Madrid, es troba de pas a la nostra ciutat per anar a Londres.

Ha estat aplaudida pels més grans poetes, literats, crítics i la societat madrilenya.

Se la considera en el primer terme de l'actualitat artística. Sabem que estarà de retorn i la podrem aplaudir la vinent tardor.

Concurs de Teatre Català a l'Orfeo Gracienc

Avui, a les deu de la vetlla, al teatre d'aquesta entitat, el Quadro Escènic Mossèn Cinto donarà una vetllada teatral sota el programa següent:

I. La comèdia en un acte de Lluís Elias, «Montparnasse». II. El sainet en un acte d'Enric Lluells «La festa del carrer». III. Conferència sobre el Teatre Amateur a càrrec de Ramon Vinyes. IV, estrena de «Posta de Sol», un acte, d'Ambrosi Carrion.

Amb aquestes dues darreres obres, el Quadro Escènic Mossèn Cinto concursarà en la competició d'enguany, de la «Federació Catalana de Societats de Teatre Amateur». Aquesta circumstància i la d'estrenar-se una nova producció d'Ambrosi Carrion, autor enyorat, llarg temps absent de l'escena, aviva l'interès que oferirà la representació anunciada. Cal remarcar,

PANTALLA

"La producció núm. 5" és el títol del film que fa Charlot. Des de quan? Possiblement des de fa dos anys. Charlie Chaplin, cansat de viatjar, de romandre a Suïssa, un dia senti la necessitat — moral i econòmica — de començar un nou film. Es casa amb Paulette Goddard, qui, naturalment, interpreta l'heroïna, i comença aquesta "Producció núm. 5" inacabable.

* Charlot no parlarà. Es a dir, parlaran tots els personatges menys Charlie Chaplin, car interpreta el paper de sord-mut. Hi ha qui diu que el títol definitiu d'aquesta pel·lícula serà el de "Les Masses".

* Això ens porta a parlar del film còmic. Realment es tracta d'un gènere difícil, en franca decadència. Els únics que resten són Stan Laurel i Oliver Hardy, que segons s'assegura es desaparellen. Però tant se val. Els films de Laurel i Hardy cada vegada fan menys gràcia perquè sempre fan el mateix.

* Harold Lloyd és ja una ombra del que era. Buster Keaton, mancat de direcció i d'energies, s'ha refugiat a l'antic film còmic de dues parts. Larry Semon es suïcida. Harry Lauder es troba gairebé a la indigència. El film còmic a l'estil antic es ben mort.

* Greta Garbo és al seu país nadiu. Descansa, després d'haver interpretat "The painted Veil".

* George Marshall dirigeix "In old Kentucky" amb Will Rogers, Louise Henry, Russell Hardie i Bill Robinson.

* Norman Tauxog acaba el rodatge de "The Big Broadcast of 1935", amb Wendy Barrie, Jack Ookie, George Burns, Grace Allen i Lyda Roberti.

* Ha estat totalment acabat el film "Orchids to you", les "vedettes" del qual són John Boles i Jean Muir.

CINEMA A L'ESTRANGER

FRANÇA

Louis Trenker serà l'animador i principal intèrpret d'«El emperador de Califòrnia», el rodatge del qual començarà aviat.

* C. F. Tavano anuncia la realització de dos nous films: «La ventolera» i «La bella escalera».

ITALIA

El realitzador Spinotti filma actualment a l'alt Nil un documental sobre la vida al país d'Uganda.

* El «metteur en scène» Jorrad d'Errico es prepara a començar el rodatge de «Freccia d'oro», per a l'editora Coliseum.

també, que la dita agrupació d'aficionats, sempre per si sola, dona a les seves interpretacions un calor d'entusiasme que la situa entre les primeres de la seva classe.

Acabada la representació de concurs serà ofert un xampany d'honor als components de l'esmentat Quadro Escènic.

El Consell directiu del «Foment Autonomista Català», al qual pertany, fa una crida als socis i amics per tal que procurin donar tot el relleu i el major esplendor possible a l'acte d'aquesta nit.

DILLUNS, ESTRENA

COLISEUM

El pan nuestro de cada día

Karen MORLEY Tom KEENE Barbara DEPPER KING VIDOR

FILM PREMIAT AMB MEDALLA D'OR DE LA C. I. D. A. L. C.

Mariene Dietrich ha interpretat a Hollywood «La femme i le pantin», de Pierre Luyss. L'acció té lloc a Espanya, i l'ambient, a judicari per aquesta fotografia, no deu pecar de massa real. La realització és de Joseph von Sternberg. El film, estrenat ja a Londres, acaba de presentar-se a París.

L'actualitat esportiva

La llista d'inscripció de competidors en el VI Gran Premi de «Penya Rin», ha aconseguit l'adhesió dels més destacats conductors europeus

Ahir, divendres, finí el termini d'inscripcions a drets senzills per a la III Copa Automobilista Barcelona, que el dia 30 d'aquest mes oferirà a la nostra ciutat una magnífica manifestació automobilista fins ara no igualada.

A la Secretaria de Penya Rin, les inscripcions ja oficialment registrades són:

Concursant: Daimler Benz (Alemanya). Cotxe Mercedes (Alemanya), conductor, R. Caracciola (Alemanya).

Concursant: Daimler Benz (Alemanya). Cotxe Mercedes (Alemanya), conductor L. Fagioli (Itàlia).

Concursant: J. Villapadierna (Espanya). Cotxe Maserati (Itàlia), conductor J. Villapadierna (Espanya).

Concursant: Scuderia Ferrari (Itàlia). Cotxe Alfa Romeo (Itàlia), conductor T. Nuvolari (Itàlia).

Concursant: Scuderia Ferrari (Itàlia). Cotxe Alfa Romeo (Itàlia), conductor R. Dreyfuc (França) o M. Brivio (Itàlia).

Concursant: Auto Unión (Alemanya). Cotxe Auto Unión (Alemanya), conductor A. Varzi (Itàlia).

Concursant: Auto Unión (Alemanya). Cotxe Auto Unión (Alemanya), conductor Rosemeyer (Alemanya).

Concursant: Scuderia Sub Alpina (Itàlia). Cotxe Maserati (Itàlia) o Zehender (Itàlia).

Concursant: C. Pintacuda (Itàlia). Cotxe Alfa Romeo (Itàlia), conductor C. Pintacuda (Itàlia).

Es possible que aquesta sensacional llista es vegi encara augmentada, puix que «Penya Rin» té notícia d'inscripcions que no ha rebut encara. Tot fa creure que, abans de dilluns, termini definitiu del tancament d'adhesions per a la cursa, nous noms vindran a sum-

mar-se als que precedeixen, completant el formidable lot de corredors que mai hagi competit a Barcelona.

A la Secretaria de Penya Rin (Rambla d'Estudis, 6, pral.), seran servides les demandes de localitats, a partir del pròxim dilluns, dia 24. Són ja nombrosíssimes les reservades a petició expressa d'entusiastes de tot Catalunya, de la resta d'Espanya i de l'estranger.

Penya Rin fa present que els qui adquireixin les entrades i localitats anticipadament, s'evitaran les molesties d'aglomeració del dia de la cursa, així com també gaudiran d'una importantíssima bonificació per a assistir als entrenaments oficials del dia 27 i 28, i a la segona etapa del Gran Premi Ciclista Reus, en el qual participaran els famosos «casos» ciclistes, Cañardo, G. i A. Deloor (belgues), i Bover i Bartali (italians), entre altres, que ha estat incorporada al programa del darrer dia d'entrenaments, que és el dia 29, festivitat de sant Pere.

FUTBOL

Torneig de Promoció

Resultats dels partits celebrats ahir:

Sans-Badalona, 2 a 4.
Granollers-Girona, 0 a 0.
Calella-Sant Andreu, 2 a 3.
Terrassa-Horta, 4 a 1.

La puntuació actual és la següent:

Girona, 12; Granollers, 10; Badalona, 10; Terrassa, 6; Horta, 5; Calella, 5; Sans, 5; Sant Andreu, 3.

L'entrenador del Betis i el defensa Areso al Barcelona?

S'assegura que l'entrenador del Betis, O'Connell, i el defensa del

mateix club Areso, estan a punt d'ingressar al Barcelona.

Referent a l'assumpte de l'entrenador, diuen que és una cosa feta, i pel que es refereix a Areso tot depèn de les gestions que realitza el Barcelona.

Ja veurem com acaba tot això.

Pròxims partits

El F. C. Barcelona ha combinat el següent programa de partits per a celebrar a Les Corts les vinents festes:

Demà, diumenge, a un quart de quatre, partit entre la S. C. Aigües de Barcelona i l'amateur B. del F. C. Barcelona.

A un quart de sis, matx entre la Penya Vantolrà i l'amateur A. del club blau-grana.

L'entrada al camp de Les Corts, per a presenciar aquests dos partits, serà gratuïta i lliure per als socis i llurs famílies pertanyents als clubs contendents.

Per a dilluns, diada de Sant Joan, el F. C. Barcelona ha concertat un partit amb el Llevant, F. C.

NOTICIARI

COMISSIO DE CULTURA DEL F. C. BARCELONA

A la Secretaria del F. C. Barcelona continuen admetent-se inscripcions per a concórrer als cursos de gimnàstica i banys que celebra, de set a nou del matí, a la platja de La Deliciosa.

Demà, diumenge, es farà una visita col·lectiva al Temple de la Sagrada Família, a la qual poden concórrer els socis i admiradors del F. C. Barcelona.

Aquesta visita començarà a les onze de l'esmentat dia, i el lloc de reunió s'ha fixat per a tres quarts d'onze, al mateix recinte d'aquell Temple.

Il·lustrarà la visita, l'arquitecte senyor Francesc d'A. Quintana.

BOXA

Avui, reunió a l'Iris

Aquesta nit, a la sala del carrer de València, seran represes les vetllades professionals suspeses suara pel campionat català amateur.

El programa d'avui resta compost així:

Royo-Arias II, en quatre rounds.

Subias-Serrano, en sis rounds.

Ros-Hernández, en sis rounds.

Speed Arenas-Simó, en vuit rounds.

Santandreu - Pellicer, en deu rounds.

Espectacles

TEATRES

TIVOLI

VUIT ULTIMS DIES DE

RAMBAL

Avui, tarda, a les 5. Nit, a les 10'15.

ESTRENA

El grandios espectacle

EL CONDE DE MONTECRISTO

adaptació de la cèlebre novel·la de DUMAS

3 ptes. butaques a 3 ptes.

Demà, diumenge, tarda i nit. Acte I de «LA VUELTA AL MUNDO» i

El Conde de Montecristo

TEATRE NOU

Direcció escènica

LEOPOLD GIL

GRAN COMPANIA DE REVISTES FRIVOLES

Avui, dissabte, tarda, a les 5'15. III dels popularíssims matins. Butaques a 2 ptes. General 0'80 LOCALITATS REGALADES. El passatempo arrevisat, en 2 actes, del Mestre ALONSO.

Las Leandras

creixent èxit de la Companyia. Nit, a les 10'15. X representació de l'èxit cim

¡Hijas de mi alma!

La revista més ovacionada de totes les que s'han escrit. MAGNA PRESENTACIO. Grans ovacions als números «LA JAVAVA DEL CASTIGO», «LA CARIOC», «LA RUMBA DEL PIPA, PICA». Creació de CELIA MONTALVAN, IGNASI LEON, Mapi Cortés, Mary-Cell, Vicenç Aparici, Valerià Ruiz París, Simone et Cardona i tota la Companyia. Demà, GRAN- FUNCIONS DE REVETLLA. Tarda, 4 Nit, 10'15. Acte I de «LAS LEANDRAS» i «HIJAS DE MI ALMA».

POLIORAMA

GRAN COMPANIA DE COMEDIES

MARIA FERNANDA LADRON DE GUEVARA

Avui, tarda, no hi ha funció

Dissabte nit. Estrena a Barcelona

LA MILLONA

de Suárez de Deza (amb assistència de l'autor).

Demà, i dilluns, tarda i nit,

LA MILLONA

En estudi, la comèdia en tres actes de Josep Joan Alcaraz

«LA ESTRELLA DEL MAR»

COLISEU POMPEIA

C. CATALANA ASSUMPCIO

CASALS. Demà, diumenge, tarda i nit, «EL MEU BEBE». Dilluns, tarda i nit, «LA FILLA DEL MAR»

Teatre Novetats

Avui, tarda, 5. Nit, 10'15. Butaques a 3'50 ptes. L'èxit «LA CASA DE LAS TRES MUCHACHAS», per Pere Teyol. L'AS cinematogràfic Robert Rey i tota la Companyia. Gran presentació. Tarda, «NO ME OLVIDES», «LA CASA DE LAS TRES MUCHACHAS». Nit, «LA CASA DE LAS TRES MUCHACHAS».

TEATRE COMIC PALAU DE LA REVISTA

Avui, tarda, 5'15. Butaques a 1 pta.

Las Tentaciones

pel trio de la gràcia

LAURA PINILLOS

ALADY i LEPE

Nit i totes les nits, 10'15.

SENSACIONAL EXIT

de la revista de costums populars d'Enric Paradas i Joaquim Jiménez Música del Mestre GUERRERO

LA SOTA DE OROS

Triomf dels ASOS de la revista

Laura Pinillos, Alady i Lepe

AMPAR SARA, ISABELETA

HERNANDEZ, MARIA PORCILLO, CASARAVILLA, LLUIS FISCHER. 30 boniques Girls. 30. Meravellosa presentació. Demà, tarda, la revista de l'any

«LA SOTA DE OROS»

Nit, La Millor Revetlla de Sant Joan és veure la colossal revista

«LA SOTA DE OROS»

pel popular trio LAURA PINILLOS, ALADY i LEPE. Despatx als Centres de localitats.

TEATRE OLYMPIA

SOLEMNE INAUGURACIO DE LA SETMANA DE GRANS ESPECTACLES LIRICS

Avui, dissabte, tarda, a les 4'30

Tres joies del gènere Xc.

Presentació de la Companyia

MARCOS REDONDO

ANTONIO PALACIOS

COLON Y LA NIÑA

EL CABO PRIMERO

LA VIEJECITA

Gigantes i cabezudos

Esplèndids repartiments. Preus popularíssims. Butaques a 2 pessetes.

Nit, a les 10'15.

«EL POBRE VALBUENA»

Presentació del divo dels baritons

MARC REDONDO

amb la bonica sarsuela

LA DOGARESA

Hi prendran part CECILIA GUBERT; el tenor FRANCESC GODAYOL, ADELA GARCIA i JESUS ROYO. Demà, diumenge REVETLLA DE SANT JOAN. Magnes program. Tarda, «EL CABO PRIMERO» i «EL DICTADOR».

MARCOS REDONDO Nit.

«EL CANTAR DEL ARRIERO»

per M. Redondo i «LA DOLO-ROSA», per V. SIMON.

PROXIMA SETMANA

GRANS ESDEVENIMENTS

MARIA ESPINALT

MIQUEL FLETA

MARC REDONDO

ANTONI PALACIOS

Teatre Barcelona

Companyia Titular del Maria Isabel de Madrid

Avui, dissabte, tarda, a les 5'30. Nit, a les 10'15. GRAN

EXIT DE RIALLES amb la

comèdia de MUNOZ SECA i

PEREZ FERNANDEZ

¡Soy un sinvergüenza!

Demà, diumenge. Gran mat-

inal a les 11 del matí. CON-

CERT de violi pel violinista

JOAN ALOS TORMO. Tarda i

nit. Revetlla de Sant Joan. La

comèdia de l'optimisme «SOY

UN SINVERGUENZA!»

CANODROM GUINARDO

(DARRERA L'HOSPITAL DE SANT PAU)

DIA 22

Gran revetlla de l'Art i l'Espectacle

(Patrocinada per Ràdio Barcelona)

A BENEFICI DE L'HOSPITAL DE SANT PAU I DE LA SANTA CREU

Tots els artistes dels teatres de Barcelona col·laboraran a la benèfica festa

INSTAL·LACIO D'UN POBLE ESPANYOL DE MERAVELLA

amb els seus barris d'Andalusia, València, Madrid, Bascònia i Catalunya

Balls i costums regionals, a càrrec d'artistes especialitzats

GRAN REVETLLA A LA PISCINA LLUMINOSA

amb acurat servei de restaurant

PROGRAMA EXTRAORDINARI DE CARRERES DE LLEBRERS

DETALLS PER PROGRAMES ESPECIALS

ENTRADA DE PASSEIG, 2 PESSETES

Mitjans de comunicació: Servei extraordinari d'autobusos Roca des del carrer de Pelayo; Autobusos Plaça Lesseps-Horta; Tramvies d'Horta; Servei col·lectiu amb sortida de la Plaça Catalunya

CINEMES

TEATRE COYA

Empresa Marçé, de Cinemes Sonors

Tel 13946

Avui, «POR EL MAL CAMINO», en espanyol, per James Cagney. «CATALINA DE RUSIA», en espanyol, per Douglas Fairbanks, jr. «AS DE ASE», per Richard Dix. REVISTA i DIBUIXOS sonors.

Cinema Barcelona

Empresa Marçé

Teléfono 24316

Avui, gran programa còmic. «SCANDALOS ROMANOS», per Eddie Cantor. «CARMEN», per Charlot. «FUMISTAS MOLOS», «CIRCO GIGANTE», per la Pandilla. «EN EL HOSPITAL», per Laurel i Hardy. «JIRA CAMPESTRE», «UN BUEN PUNADITO», «EL PANTASMA DEL ORO», per Buster Keaton. «SOY LO QUE SOY», dibuixos.

CINEMA IRIS-PARK

Carrer de Valencia
(entre Arriaga i Montaner)
Teléfono 70683

Avui, «EL HIJO PERDIDO», en espanyol, per Lluís Trenker. «MATANDO A LA SOMBRERA», en espanyol, per Mary Astor i William Powell. «UN VIAJE FELIZ», REVISTA i DIBUIXOS.

SALO VICTORIA

Valencia. 289-291
Teléfono 72936

Avui, tarda, 4'30. Nit, 9'30. Canvi de programa.

Ei botones del Hotel Da'mase

per Dolly Daas i Harry Liedtke.

Madame Butterfly

per Sylvia Sidney.

CINEMA PARIS

SEMPRE EL PROGRAMA MES ATRACTIU

Tarda, a les 4'30. Nit, 10. REVISTES PATHE I FEMINA. Ging Crosby, el famós cantant de la ràdio americana, en «ALEGRIA ESTUDIANTIL».

«SI YO FUERA EL AMO» triomf de Fernand Gravey.

MARICEL-PARK

GRANDIOS PARC D'ATRACCIONS

Entrada, 50 cèntims. Funicular i entrada, 1 pta.

ASTORIA

Paris. 193-194. Tel. 74662
(CLIMA ARTIFICIAL)

En mala compañía

Caballeros de capa y espada

per Wheeler i Wolsey. A més, a la tarda: «PARECE QUE FUE AYER», per Margaret Sullivan.

AVENIDA

Teléfono 35708

Tarda, a les 4. Nit, 9'45.

REVISTA :: DIBUIXOS

Valses de Viena

En mala compañía per Frederick Marck i Silvia A més, a la tarda: «PASTO DE TIBURONES», amb Edward G. Robinson.

XILE-CINEMA

Passeig de Sant Joan
cantonada a Morsellé

Teléfono 53868

AVIS: Del dia 17 de juny, preus d'estiu. Feiners: general, 0'40 ptes. Preferència, 0'60 ptes. Festius: General, 0'80 ptes. Preferència, 1 pta.

Avui, tarda, 4'30. Nit, 9'30. NOTICIARI i DIBUIXOS «UN FERRO QUE TRAE COLA»

per Magda Schneider.

«ESPIGAS DE ORO»

Richard Arlen i Chester Morris.

Dilluns:

«Y AHORA, QUE?»

LES MILLORS I MES SENSACIONALS MUNTANYES RUSSES

MARICEL-PARK

Cinema Teatre Triomf

Sempre els més selectes programes. Sessió continua des de 4 tarda. «CHUCHO EL ROTO» en espanyol, per Ferran Soler i Adriana Lamar. «UN LIO DE FAMILIA», en espanyol, per Stan Laurel i Oliver Hardy. «MATA HARL», per Greta Garbo i Ramon Novarro. REVISTA PARAMOUNT. Diumenge, tarda, canvi de programa. Estrena «EL ENEMIGO PUBLICO NUM. 1», en espanyol.

Cinema Marina

Sempre els més selectes programes. Sessió continua des de 4 tarda. «EL ENEMIGO PUBLICO NUM. 1», en espanyol, per Clark Gable i Myrna Loy. «REMO SATAN», «BAJO EL CIELO DE CUBA», per Lawrence Tibbet i Lupe Velez. «PAJAROS NADADORES», documental en espanyol. Diumenge, tarda, canvi total de programa. Estrena: «UN LIO DE FAMILIA», en espanyol, per Stan Laurel i Oliver Hardy.

Cine mistro

EL VOSTRE CINEMA
EL VOSTRE PROGRAMA
Avinguda Mistral-Calàbria

Teléfono 22302

Tarda, a les 3'45.

EL SALO MES FRESC DE BARCELONA
RENOVACIO CONTINUA D'AIRE

AVUI, PROGRAMES REUNITS

Paramount - M. G. M. - Ufilms

«EL ULTIMO VALS DE CHOPIN»

(3'45 i 8'30)

«FATALIDAD»

(4'55 i 9'45)

«TITANES DEL CIELO»

(6'30 i 11'10)

per Clark Gable, Wallace Berry, Conrad Nagel, Cliff Edwards, Dorothy Jordan i Marie Prevost.

VOLGA

SEMPRE EL MILLOR PROGRAMA

Tarda, a les 3'45. Nit, 9'45

«EL REY DE LOS GITANOS» (tan sols tarda)

Georges Arlis i Loreta Young

en «LA CASA DE ROTSCCHILD»

Dick Powell i Ginger Rogers

en «VEINTE MILLONES DE ENAMORADAS»

CINEMES DIORAMA I MAJESTIC

DIORAMA

Plaça Bonassués, 8

Avui, colossals programes. EL NOVENO HUESPED, en espanyol, per Genevieve Tobin. «LA FAMILIA LO DESEA», per Renata Muller. «JUAN LANAS», per Spinelli. «LA POBRE CENICIENTA», dibuix en colors.

MAJESTIC

Aragó, 174 i 176 Tel. 35213

Avui, colossals programes. «MAMA POR UN DIA», per William Warren, en espanyol. «MADEMOISELLE ZAZA», i «LA HORA DEL COCKTAIL», per Lili Damita. «EL RELOJ DEL RAJHA», còmica.

GRAN TEATRE ESPANYOL

CINEMA SONOR

TERCERA SETMANA

Tarda, continua des de les quatre

SENSACIONAL!!

LOS QUE

NACEN...

PROHIBIDA L'ENTRADA ALS MENORS DE 18 ANYS. HEU DE VEURE AQUESTA PELLICULA... PER LES VOSTRES MARES PER LES VOSTRES DONES PELS VOSTRES FILLS DONES, EN AQUESTA PELLICULA APRENDEU QUEL COM INTERESSANT!!

MARILYN

Plaça Urquinaona, 5 Tel. 21966

Tarda, 3'30 a 9

3'30.—«ANNY ANNY».
Anny Ondra, René Le-
fevre.

4'50.—«PASO A LA JUVENTUD»
Martha Eggert i Jean
Kiepusa.

6'20.—«ESPIAS EN ACCION»
Brigitte Helm.

7'35.—«PASO A LA JUVENTUD»
Nit, 10 a 12'45

10'00.—«ANNY, ANNY».

11'25.—«PASO A LA JUVENTUD»
Preu dies festius:

Butaca, 2'20. Amfiteatre, 2'75

Nota: L'aire d'aquesta sala,
renovat constantment, es pre-
viament filtrat, purificat i re-
frigerat.

INAUGURACIO de les NOVES
MUNTANYES RUSSES de
MARICEL - PARK

PUBLI-CINEMA

P. de Gràcia, 57 Tel. 79681

Sessió continua de 3 tarda a 11. «MADAMA POR UN DIA», 1 pta. CURIOSITATS MUNDIALS. Interessants reportatges U. P. A., exclusiu EL LLEO I EL MOSQUIT, marioneta. MICKEY CAVALLISTA, dibuix de Walt Disney. NOTICIARI D'ACTUALITAT MUNDIAL, segons visió PARAMOUNT i ECLAIR JOURNAL, exclusiu. El nou govern francès. Arribada a Nova-York del «Normandie». El famós Derby d'Epson. Les creacions de la moda a Itàlia. Els cadets del «Sebastian Elcano» als estudis Warner Bros i d'altres. «ALAS», una festa d'aviació a Moscou.

COLISEUM

Avui, tarda, a les 4. Nit, 10.

REVISTA PARAMOUNT

«DONDE MENOS SE PIENSA»

per W. C. Fields i L. Buster Crabbe.

AL COMPAS DEL CORAZON

per Jack Oakie i Lida Roberti.

(Són films Paramount)

Empresa Capitol

CAPITOL

Avui, estrena de doble programa.

Tarda, a les 4. Nit, a les 10.

«BUSCANDO EL PELIGRO»

«AMOR Y ALEGRIA»

per Wheeler Wooley.

DIBUIXOS

EXCELSIOR

Avui, estrena del gran programa

Sessió continua 3'45 a 12'30

«EL AMULETO»

(La garra del mono)

EL CRIMEN DEL VANITIES

per Victor Mac Langlen.

«TEMPESTAD AL AMANECER»

per Kay Francis.

DIBUIXOS

Actuació personal de la gran

estrella del cant flamenc

LOLA CABELLO

acompanyada del conegut guitarrista

PEP HURTADO

COMTAL

Sessió continua de 3'45 a 12'30

«AL ESTE SIN RUMBO»
per Winna Gibson

«AL COMPAS DEL AMOR»
per Nils Asther i Paat Pater-
son.

«LA VENGANZA DEL DESIERTO»
per Buck Jones.

DIBUIXOS

WALKYRIA

Sessió continua de 4 a 12'30.

«CRISIS MUNDIAL»

en espanyol, per Antonyta Co-

lomer i Miguel Ligeró

«EL ENEMIGO PUBLICO

NUMERO 1»

en espanyol, per Clark Gable,

William Powell i Mirna Loy.

«TRAGICA ATRACCION»

per Harry Baur.

DIBUIXOS

La màxima sensació
de les MUNTANYES RUSSES de
MARICEL - PARK

SALONS CINÆS

FEMINA — 4 tarda i 9'45
nit. BUTACA, 1'50 ptes. «TAR-
TAR» DE TARASCON» (Rai-
mu) «S. M. EL AMOR» (Kate
Nagy).

CATALUNYA — 4 tarda i
9'45 nit. «NEBLINA» (Mary
Brian) «CIT A CIEGAS»
(Neil Hamilton).

ACTUALITATS. — Continua
3 tarda a 11 matinalada. «SIS
CATIFES MAGIQUES FOX».

PATHE PALACE — Con-
tinua 4 tarda. «SALVAD A LAS
MUJERES» (Laurel i Hardy).

«CIVISMO» (Richard Rlen)
«NOCHEBUENA» (Dibuix en
colors). «CRUZ DIABLO» (Ra-
mon Pareda).

Fantasio

Avui, tarda, 4'30. Nit, 10.

REVISTA FEMINA

PATHE JOURNAL

EDIE DICEN I LA SEVA

ORQUESTRA

Exit de Marie Bell en la su-

perproducció:

FEDORA

DIVERSIONS
PARTICULARS

Frontó Principal Palace

Tarda, Gabriel II - Ramos II

contra — Jaga - Vicente I.

Nit, Argarate - Cazalis II con-

tra Juaristi I - Ibarlucea.

CASINO

DE

SANT SEBASTIA

APERITIVUS

RESTAURANT

TES

DANCING

Grazy Boys Orchestra

Clarence Nemir

i les seves girls

De 10 a 12 nit, a les terras-

ses de cara al mar, concert

Quintet Lizcano

La millor
REVETILLA DE SANT JOAN
la passareu al

Casino Sant Sebastia

TRES FORMIDABLES DE-

QUESTRES I ATRACCIONS

Reserveu taula per endavant

Les sensacionals
MUNTANYES RUSSES DE
MARICEL-PARK

FRONTO NOVETATS

Avui, dissabte, tarda, a les 4

Fernandez - Urzay

contra

Pastor - Quintana II

Nit, a les 10'15

Araquistain - Perea

contra

Zarraga - Pasay

Detalls per cartells

Avui, a tres quarts de quatre de
la tarda
Inauguració del Concurs
Hípic Internacional al
Polo Jockey Club

Revetlla de Sant Joan

a les pergoles del

RESAURANT

MARICEL-PARCK

Sopar a l'Americana

seguit d'un gran ball de

revetlla

Reserveu la taula. Tel. 16740

MARICEL-PARK

EL PARC D'ATRACCIONS MES

IMPORTANT D'EUROPA

Avui, dissabte, funcionaran

TOTES LES GRANS

ATRACCIONS

LE MUNTANYES RUSSES

WITCHING, BUG, CASCADA,

AVIONS, AUTOS ELECTRICOS,

WIRL-O-BALL, GOLF, LA PISTA

DE PATINS, i totes les petites

atraccions i diversions instal·lades

a les terrasses. Entrada al Parc,

50 cèntims. Funicular i entrada, 1

pta. Demà, diumenge, tarda, a les

4'30. FUNCIONARAN TOTES

LES ATRACCIONS. Nit, a les

10'30. FESTES DE REVETLLA.

Avui, dissabte. Funicular fins a

les 3 de la matinalada. Demà, Re-

vetlla. Funicular tota la nit.

A LES ENTITATS CULTURALS
DE CATALUNYA

La CASA BEETHOVEN

Magatzem de Música. Rambla de les
Flors 29 ha organitzat selectes pro-
grames de concert, amb la coope-
ració de la soprano JOSEFINA
BLANCH i el Trio Beethoven, sota
la direcció del mestre Jorda.

Telefoneu al número
20676 i us visitarà un
agent, qui us donarà
tota mena de detalls.

PER A EDIFICAR

trobareu portes, finestres, reixes, reixats i tot el necessari en fusta i en ferro, als

Gran assortiment d'escalas cargol de fusta

Grans Magatzems. — Tallers de fusteria «**La Favorita**»
d'E. POMES CASAS

Visiteu aquesta casa, que us interessa

Urgell, del 47 al 51 i Sepúlveda, 135 i 137
Telèfon 34465

VOLEU VESTIR amb ELEGANCIA i amb POCS DINERS?
ANEU A

Casa BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran basar de sastreria i camiseria
sistema nord-americà

Els nostres preus sempre responen a la mateixa idealitat que és facilitar la màxima elegància i la màxima barator, amb els següents articles: VESTITS, PANTALONS, CAMISES, PIJAMES, CALÇOTETS, BATES, BATINS, CAMISETES, MITJONS I CORBATES

ALGUN DELS NOSTRES PREUS:

Vestits a 20, 40, 50 i 60 pessetes
Pantalons a 5, 6, 8, 10 i 12 pessetes
Camises a 5, 6, 8, i de seda a 13'50 pessetes.
Pijames a 6, 8, 10 i 12 pessetes.

Si l'elegància ha estat altres temps un privilegi, la CASA BASTIDA amb aquests preus la fa accessible a tothom.

Encara que estem situats al Passeig de Gràcia, som la Sastreria i Camiseria que ven a més bon preu de Barcelona.

Tenim una secció ultra-ràpida en la qual podem confeccionar tota mena de vestits amb quatre hores, amb un petit augment dels preus dels vestits fets, com també tenim una secció per a fer vestits a mida amb tot luxe, de 100 a 150 pessetes.

Obsequiem als nostres clients amb segells d'estalvi de la Caixa per a la Vellesa i altres presents en proporció a l'import de la compra.

NOTA: Els qui de fora vulguin servir-se de la nostra casa, poden escriure, adjuntant 0'50 pessetes en segells, i rebran figurins, mostres i un sistema especial per prendre les mides amb les instruccions per rebre l'encàrrec abans de cinc dies.

EL RENTAT AMB **LUX** AMB
AIGUA FREDA

solament
requereix
5 minuts

Per a rentar amb aigua freda exigeu LUX amb aquesta etiqueta.

El nou Lux es dissol immediatament amb aigua freda. Remoueu suau-ment les peces dintre de la rica sabonera del Lux, esbollar amb aigua neta, i la roba queda com nova — amb els colors frescos i brillants.

NOU LUX

PREUS REBAIXATS

Paquet gran . . . 1 Pta.
Paquet petit . . . 0.50 "

M-LX 466-073A S

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que es necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 15, pral.

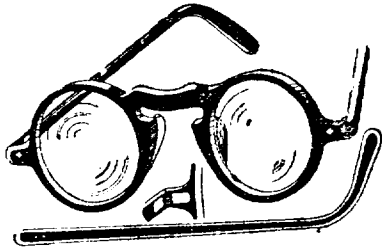
Peus delicats

amb ulls de poll, durícies «juanetes». Sabateria Ponsa Llúria, 87 — econòmica

SI FUMEU

i porteu ulleres, eviteu el perill que, en inflamar-se, us puguin cremar la cara.

Nosaltres podem oferir-vos muntures de RODIAN, material ininflamable, de bells colors i totes formes, a preus de cel·loide.

Portem 25 anys de vida comercial i això és la millor garantia per a vós. Fabricació de tota mena de cristalls i muntures. Taller en el mateix local.

Carles Tutusaus
OPTIP FABRICANT

Boqueria, 22 i Raurich, 2 - BARCELONA

Dr. CAPELL

Especialista hospital París
Malalties Ano Recte

MORENES

Fístules - Pèrdues de sang

VARICES - LLAGUES

Tractament modern. No operatori. No dolorós

Passeig de Gràcia, 110. De 3 a 6

MOBLES

A. Navarro, Tailor i mag
Idat. n. 1892, Balneari, 70.
Telèf. 71654.

Ferros i Maquinària

FILL de MIQUEL MATEU
Angela, 8

APARELLS FOTOGRAFICS

PRISMATICS, BINOCLES, CINEMES, PELLICULES PATHE-BABY, MAQUINES, FONOGRAFS DE TOTES MENES, DISCOS, ETC., ETC.

JOIES - BRILLANTS

TOT DE VERITABLE OCASIO. COMPRA, VENDA I CANVI

CASA BAGUÉS

CARRER DE SANT PAU, 6 (prop de les Rambles) Tel. 14237
BARCELONA

Solriza

Permanent sense màquina ni electricitat, sense molèsties ni perills. Demaneu-la en totes les perfrueries i LAILLA i CARLOS, PELAYO 50.

PRODUCTE DELS LABORATORIS-FREIXINET, Tel. 76643 BARCELONA

NETTOSOL

Tesoro del vestuario

Limpia y deja como nuevo en pocos minutos:

Vestidos, Sombreros, Guantes, Corbatas, Charreteras, Tapetes de mesa y de billar, Solanas y Mantecos

Hace desaparecer manchas de:

Grasa, Vela, Mantequilla, Pintura, Barniz, Brea y Resina

NETTOSOL

es un producto maravilloso y comprarlo una vez es adoptarlo para toda la vida

Frascos: 2'30 y 4'30 pias.

DE VENTA: en droguerías acreditadas

Compres

Venc. compro i canvio

Joies d'ocasió

aparells fotogràfics
SANT PAU, 25
Telèfon 15425

JOIES

Paperetes Montepio

Màquines Automòbils

Paguem alts preus

Unió 22, principal.

Lloguers

PISOS NOUS A 80 PTES.
Principals a 95 ptes.

Principals cambra bany 110

En cases recent, construïdes, 5 grans luxoses habitacions, c. de París, num. 20-22 i 24, entre c. de Tarragona i plaça Ernest Ventós, autoomnibus lletta E.

CASA AMB IERRENY
llogu p. jardiner o granja. Llusanés, 91, prop Plaça Bonanova

Préstecs

FINQUES

COMPRA-VENDA

Préstecs hipotecaris

Abans de fer cap operació i en interès vostre, visiteu-me, puix tinc organització per a servir-vos. Ara m'urgeix vendre uns casos que són veritables ganxes. També tinc encàrrec de comprar algunes cases de 30 a 90 mil duros, ràpidament. Així, doncs, tant si veneu com si compreu consulteu a

LLOR

Diputació, 266 (Passeig de Gràcia p. Claris). Despatx de cinc a vuit.
TELÈFON 24446

Diversos

VIES URINÀRIES

Defectes sexuals

Políclínica

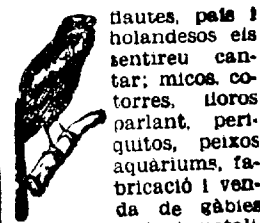
Farré Pijuan

Rambla Canaletes

núm. 11, primer

De 11 a 1 i de 4 a 8

CANARIS

Badra, Boters, 2, prop Portaferrina.

FIRE

Ocasio bisuteria, Quinqualla, articles afaitar, fumador, Novetats, Estil·logràfiques, Fulles, Pipea a l'engròs, Canuda, 27.

Mercat d'ocasions

Compra - Venda - Canvi

tota classe d'objectes

TOT D'OCASIO

Orta, 414 - Telèfon 80422

Vendes

Instrumentis
PIANOS
PIANOLLES
Lloguer, Venda a terminis. Reparacions garantides
Casa Parramon
Carme, 8, 1er

La fàbrica de NEVERES

«GLACIAL»

VEN BARATÍSSIM

DIRECTAMENT

AL CONSUMIDOR

Immens assortiment per a tots els usos, des dels preus més ínfims. Neveres patentades de màxima refrigeració i sense mescla de gustos i colors, a preus modics. Benet i Mercadé, 28. De l'Estació Gràcia al Teatre Bosc.